

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANA BİLİM DALI**

**SAMSUN MÜZESİ'NDE BULUNAN PİŞMİŞ TOPRAK
UNGUENTARIUMLAR**

Yüksek Lisans Tezi

Burcu KAYA

Danışman
Doç. Dr. Akın TEMÜR

SAMSUN
2022

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANA BİLİM DALI

SAMSUN MÜZESİ'NDE BULUNAN PİŞMİŞ TOPRAK
UNGUENTARIUMLAR

Yüksek Lisans Tezi

Burcu KAYA

Danışman
Doç. Dr. Akın TEMÜR

SAMSUN
2022

TEZ KABUL VE ONAYI

Burcu KAYA tarafından, **Doç. Dr. Akın TEMÜR** danışmanlığında hazırlanan “**Samsun Müzesi’nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar**” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 15.02.2022 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi Olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı	İmza	So nuç
Başkan	Doç. Dr. Akın TEMÜR		☐
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi		Kabul
	Arkeoloji Anabilim Dalı		☐
			Ret
Üye	Prof. Dr. Vedat KELEŞ		☐
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi		Kabul
	Arkeoloji Anabilim Dalı		☐
			Ret
Üye	Doç. Dr. Zerrin AYDIN TAVUKÇU		☐
	Atatürk Üniversitesi		Kabul
	Arkeoloji Anabilim Dalı		☐
			Ret

Bu tez Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

ONAY

.../.../...

Prof. Dr. Ali BOLAT

Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım yüksek lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığımı taahhüt ve beyan ederim.

İmza

20/ 03/ 2022

Burcu KAYA

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı : Samsun Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 21.12.2021 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 21

Tek kaynak oranı : % 3 çıkmıştır.

İmza

20/03/2022

Doç. Dr. Akın TEMÜR

ÖZET

SAMSUN MÜZESİ'NDE BULUNAN PİŞMİŞ TOPRAK UNGUENTARİUMLAR

Burcu KAYA

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Arkeoloji Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans, Mart/2022

Danışman: Doç. Dr. Akın TEMÜR

Çalışma konusunu, kentin nekropol alanı içerisindeki mezarlarda tespit edilen ve Samsun Müzesi'ne farklı yıllarda satın alma yolu ile getirilen bir grup Hellenistik ve Roma Dönemi'ne ait unguentarium oluşturmaktadır. Bu kaplar temelde, içeriğinde parfüm, krem, yağ ve çeşitli kozmetik maddeleri muhafaza etmek amacıyla kullanılmıştır. Antik Çağ'da çoğunluğu nekropol alanlarında ele geçen bu kaplar, nekropol dışında halkın ortak kullanım alanlarında, tapınak alanlarında bulunduğu bilinmektedir. Temelde ilk nerede ve ne amaçla üretildikleri konusuna henüz net bir açıklama getirilememiştir. Fakat hemen hemen tüm bölgelerde rastladığımız bu buluntular bazen bilindik tipolojisinden farklı olarak karşımıza çıkmaktadır ki bu da bize bu tür kapların ortak bir atölyeden değil de halkın yaşadığı yerde bulunan yerel atölyeler aracılığıyla halka kazandırılmış olduğunu düşündürmektedir.

Çalışmamız temelde, bölge içerisinde tespit edilen unguentariumların, tipolojisini, kronolojisini, işlevlerini ve belli başlı karakteristik özelliklerini saptayarak elde edilen sonuçlar neticesinde, üretildikleri yerler hakkında bir atölyeye ulaşmaktır.

Anahtar Kelimeler: Karadeniz, Samsun, Amisos, Samsun Müzesi, Unguentarium.

ABSTRACT

TERRACOTTA UNGUENTARIUMS FOUND IN SAMSUN MUSEUM

Burcu KAYA

Ondokuz Mayıs University
Institute of Graduate Studies
Department of Archeology
Master, March/2022

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Akin TEMÜR

The subject of the study is a group of unguentariums belonging to the Hellenistic and Roman Periods, which were found in the tombs in the necropolis area of the city and brought to Samsun Museum by purchasing in different years. These containers were basically used to store perfumes, creams, oils and various cosmetics. These vessels, most of which were found in the necropolis areas in Antiquity, are known to be found in the common areas of public use and temple areas, apart from the necropolis. Basically, a clear explanation has not been made yet about where and for what purpose they were first produced. However, these finds, which we encounter in almost all regions, sometimes appear different from the familiar typology, which makes us think that such vessels were brought to the public through local workshops located in the place where the people lived, not from a common workshop.

Our study is basically to reach a workshop about the places where they were produced, as a result of the results obtained by determining the typology, chronology, functions and main characteristics of the unguentariums detected in the region.

Keywords: Black Sea, Samsun, Amisos, Samsun Museum, Unguentarium.

ÖN SÖZ

Unguentariumlar, tarih sahnesine çıktıkları dönemden itibaren hem günlük yaşam alanlarında kullanım gören hem de mezar buluntusu olarak karşımıza çıkan Antik dönemin en önemli seramik gruplarından birini oluşturmaktadır. Tezime konu olan, Samsun Müzesi'ndeki unguentariumlar da, bölgenin ölü gömme geleneklerini anlamamız açısından oldukça önemlidir.

Samsun Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesi'nde bulunan bu eserlerin çalışılması Karadeniz Bölgesi içerisinde benzer malzemenin fazla çalışılmaması açısından oldukça önemlidir. Ayrıca Samsun Müzesi'nde daha önce çalışılmamış olan bu eserler ileride yapılacak olan kazılara da katkı sağlayacağını umuyorum.

Öncelikle danışmanlığımı kabul ederek ortaya çıkan tez çalışmasının hazırlanma sürecinde her türlü bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, Akademik olarak her zaman yapıcı eleştirileriyle beni doğruya yönlendiren ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen tez danışmanım Doç. Dr. Akın TEMÜR'e en içten dileklerle teşekkür ederim. Tez konumun belirlenmesinde bana tavsiyeler sunan ve olumlu yönlendiren Amasya Müze Müdürü Sayın Celal ÖZDEMİR'e ve Samsun Müzesi'nde olduğum süre boyunca her türlü çalışma kolaylığı sağlayan, öğretici tavırlarıyla desteklerini esirgemeyen başta Uzm. Arkeolog Sn. Mustafa KOLAĞASIOĞLU'na, Sn. Arkeolog Uğur AKYÜZ'e, Sn. Arkeolog Alper ŞİRİN'e ve tüm Samsun Müzesi ekibine teşekkürlerimi sunarım. Süreç boyunca manevi destek ve motivasyonları ile her aşamada yanımda olan arkadaşlarım Damlagül NASIFOĞLU'na, Murat SARIGÜL'e, İsmail Enes TEPE'ye ve Neslihan DEMİRKAN'a da teşekkür ederim.

Son olarak çalışmamı, her zaman yanımda olan ve her zaman yanımda olacaklarını bildiğim aileme ve beni bu mesleğe yönlendiren rahmetli abim Ahmet KAYA'ya adıyorum.

Burcu KAYA
Samsun-2022

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
KISALTMALAR	viii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Amaç	1
1.2. Kapsam	1
1.3. Yöntem	2
2. SAMSUN'UN TARİHİ COĞRAFYASI	3
3. UNGUENTARIUM	6
3.1. Formun Ortaya Çıkışı ve Yayılımı	6
3.2. Formun Zaman İçinde Çeşitlenmesi.....	7
3.3. Antik Çağda “Unguentarium” Terminolojisi ve Kullanımı	10
4. SAMSUN MÜZESİ'NDE BULUNAN HELLENİSTİK VE ROMA DÖNEMİ UNGEUNTARIUMLARI.....	16
4.1. Erken Örnekler (Tip 1)-(Kat. No. 1-9)	16
4.2. İğ Gövdeli Unguentariumlar (Tip 2 A-I)-(Kat. No. 10-84).....	18
4.2.1. Birinci Grup (Tip 2 A)-(Kat. No. 10-14).....	19
4.2.2. İkinci Grup (Tip 2 B)-(Kat. No. 15-28).....	22
4.2.3. Üçüncü Grup (Tip 2 C)-(Kat. No. 29-55).....	25
4.2.4. Dördüncü Grup (Tip 2 D)-(Kat. No. 56-69).....	29
4.2.5. Beşinci Grup (Tip 2 E)-(Kat. No. 70-78)	31
4.2.6. Altıncı Grup (Tip 2 F)-(Kat. No. 79).....	34
4.2.7. Yedinci Grup (Tip 2 G)-(Kat. No. 80-82)	34
4.2.8. Sekizinci Grup (Tip 2 H)-(Kat. No. 83-84)	35
4.3. Konik Kaideli Unguentariumlar (Tip 3 A-E)-(Kat. No. 85-117)	36
4.3.1. Birinci Grup (Tip 3 A)-(Kat. No. 85)	36
4.3.2. İkinci Grup (Tip 3 B)-(Kat. No. 86-99).....	36
4.3.3. Üçüncü Grup (Tip 3 C)-(Kat. No. 100-110).....	37
4.3.4. Dördüncü Grup (Tip 3 D)-(Kat. No. 111-115).....	38
4.3.5. Beşinci Grup (Tip 3 E)-(Kat. No. 116-117)	39
4.4. Torba Gövdeli Unguentariumlar (Tip 4 A-F)-(Kat. No. 118-161).....	40
4.4.1. Birinci Grup (Tip 4 A)-(Kat. No. 118)	41
4.4.2. İkinci Grup (Tip 4 B)-(Kat. No. 119-122).....	42
4.4.3. Üçüncü Grup (Tip 4 C)-(Kat. No. 123-125).....	43
4.4.4. Dördüncü Grup (Tip 4 D)-(Kat. No. 126-133).....	43
4.4.5. Beşinci Grup (Tip 4 E)-(Kat. No. 134).....	44
4.4.6. Altıncı Grup (Tip 4 F)-(Kat. No. 135).....	45
4.4.7. Yedinci Grup (Tip 4 G)-(Kat. No. 136).....	45
4.4.8. Sekizinci Grup (Tip 4 H)-(Kat. No. 137-148)	46
4.4.9. Dokuzuncu Grup (Tip 4 I)-(Kat. No. 149-161)	48
4.5. Geç Antik Çağ Unguentarium (Tip 5 A)-(Kat. No. 162)	49
4.5.1. Birinci Grup (Tip 5 A)-(Kat. No. 162)	49
DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	51
KAYNAKÇA	53
KATALOG	59
RESİMLER	141
HARİTALAR	169

KRONOLOJİK GELİŞİM TABLOSU	171
EKLER.....	174
ÖZGEÇMİŞ.....	177

KISALTMALAR

ASEAD	: Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi
AJA	: American Journal of Archaeology
BASOR	: Bulletin of the American Schools of Oriental Research in Jerusalem
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Cm.	: Santimetre
Çev.	: Çeviri
Çiz.	: Çizim
Dp.	: Dipnot
Env. No.	: Envanter Numarası
Fig.	: Figür
Foto.	: Fotoğraf
Kat. No.	: Katalog Numarası
KST	: Kazı Sonuçları Toplantısı
Lev.	: Levha
MÖ	: Milattan Önce
MS	: Milattan Sonra
No/Nr	: Numara
Kat. No.	: Katalog Numarası
Pl.	: Plate
Res.	: Resim
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
Ss.	: Sayfadan Sayfaya
Şek.	: Şekil
Taf.	: Tafel
Vd.	: ve diğeri
Vol.	: Volume
Yy.	: Yüzyıl

1. GİRİŞ

1.1. Amaç

“Samsun Müzesi’nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar” konulu tez çalışması kapsamında toplamda 162 adet unguentarium değerlendirmeye alınmıştır. Bu eserler içerisinde bulunan 30 adet unguentarium ise, Amisos nekropolü içerisinde tespit edilmekte olup “Amisos’tan Bir Grup Mezar Buluntusu: Unguentarium” başlıklı makalede de incelenmiştir.

Anadolu coğrafyasının en kuzeyinde merkezi bir noktada yer alan Samsun ili coğrafi konumun vermiş olduğu önemi dolayısıyla, Antik dönemden günümüze kadar aralıksız bir yerleşime sahne olmuştur. En erken verileri Mezolitik döneme kadar inen kentin bu denli yerleşime sahne olması zengin arkeolojik malzeme vermesi açısından oldukça önemlidir. Kentte bu zamana kadar yapılan araştırmalar farklı kültürel buluntular üzerine olmuştur. Fakat birkaç yayın dışında unguentariumlar ile alakalı yeterli araştırmalar bulunmamaktadır. Oysa Samsun ve çevresi özellikle Hellenistik döneme ait çok zengin arkeolojik verilere sahiptir.

Arkeoloji literatüründe çoğunlukla “gözyaşı şişesi” olarak adlandırılan unguentariumların Antik dönem isimlendirilmesi bulunmadığı gibi Türkçe karşılığında henüz netliğe kavuşmuş değildir. Birçok farklı malzemeden üretildiğini bildiğimiz fakat çoğunluğu pişmiş toprak ve camdan yapılan bu eserler, başta çalışma konusunu kapsayan Amisos olmakla beraber birçok antik yerleşimlerde karşımıza çıkmaktadır. Samsun Müzesi’nde bulunan unguentariumları tipolojik olarak gruplandırıp, yapım tekniklerini ve kullanım alanlarını tespit ederek kendi içerisinde ve yakın merkezlerde bulunan örnekleriyle karşılaştırıp, tarihlemek araştırmanın ana amacını oluşturmaktadır.

1.2. Kapsam

Seramik kaplar kuşkusuz antik çağ toplumlarında her alanda kullanım gören malzeme grubunu oluşturmaktadır. Toplumun ihtiyacına göre şekillenen bu seramikler bize dönemin kültürel, ticari ve sosyo-ekonomik yapısı hakkında önemli veriler sunmaktadır. Seramik grubu içerisinde önemli bir yere sahip olan unguentariumlar ise, yapıldığı dönemin hem ölü kültü hem de kabın işlevselliği hakkında daha aydınlatıcı yorumlar getirmemizi sağlamaktadır. Bu çalışmanın kapsamı ise, Samsun Müzesi

unguentariumları ile bugüne kadar kronolojik dizi ve tipolojik gelişim çizgisi içerisinde değerlendirilmiş aynı malzemeleri bir çatı altında toplayarak, elde edilen verilerle genel bir değerlendirmeye ulaşmaktır. Bu sayede yapılan çalışmaya yeni bilgi ve bulgular eklendiğinde bölgede var olan malzemenin ne amaçla kullanıldığını ve diğer bölgelerle nasıl etkileşime geçtiğini de ortaya koyacaktır.

1.3. Yöntem

Bu çalışmada yer alan söz konusu eserler, ilk olarak çalışma izni alındıktan sonra envanter defterlerinden taranarak fotoğraf çekimi, ayrıntılı teknik çizim ve katalog çalışması ile beraber elde edilen bilgilerle değerlendirilmiştir. Fotoğraf çekimleri teze uygun bir biçimde gerçekleştirilmiş, teknik çizim vasıtasıyla da eserler ayrıntılı bir şekilde incelenerek fotoğrafta gözden kaçan özellikler tespit edilmeye çalışılmıştır. Katalog çalışmasında ise, envanter numaralarına göre yükseklikleri, ağız çapları, dip çapları, yapım teknikleri, astar özellikleri ve üzerinde varsa bezemeleri tespit edilerek kayıt altına alınmıştır. Müze ortamında gerçekleştiren bu aşamalardan sonra geniş çaplı literatür çalışması, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü kütüphanesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi ve elektronik veri tabanlarında gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın sonucunda ise, Samsun bölgesinde bulunmuş olan unguentariumlar hem kendi içerisinde hem de farklı bölgelerde bulunan örnekler yardımıyla karşılaştırılarak, benzerlikleri ve farklılıkları ortaya konmaya çalışılmış aynı zamanda da bölgede yaşayan toplumun bu eserleri hangi amaçla kullandığı tespit edilmeye çalışılmıştır

2. SAMSUN'UN TARİHİ COĞRAFYASI

Samsun ili, Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz bölümünde yer alan, kuzeyi antik çağda "Pontus Aexeinos" (Misafirperver olmayan), daha sonra "Pontos Euxeinos" (Misafirperver olan) ifadeleriyle anılan Karadeniz ile sınırlandırılmıştır.¹ Yine antik çağda Pontos bölgesi içerisinde yer alan kentin, batısında Halys Nehri, doğusunda Kolkhis ve güneyinde Kappadokia Armenia bulunmaktadır (Harita 1).² Günümüzde ise, doğusunda Ordu, batısında Sinop ve güneyinde Tokat illeri ile çevrilidir.³ Samsun ili ve çevresinde gerçekleştirilen araştırmalar neticesinde, bölgenin en erken yerleşim evresine, şehrin 13 km doğusunda yer alan Tekkeköy'de rastlanılmıştır.⁴ Buradaki kaya sığınakları, mağaralar ve düz yerleşim yerlerinde yapılan arkeolojik kazılar sonucunda Paleolitik (MÖ 600.000–10.000) ve Mezolitik (MÖ 10.000–8000) dönemlere ait eserler tespit edilmiştir.⁵ Bunlara ek olarak bölgede yapılan araştırmaların artmasıyla Dündartepe, Kaledoruğu, İkiztepe ve Oymaağaç yerleşimlerinde de erken döneme ait eserler bulunmuştur. Ayrıca bu yerleşimlerde Kalkolitik, Tunç, Hitit ve Demir Çağlarına ait kültür katmanlarına da rastlanmıştır.⁶ Bahsi geçen bu yerleşimlerin dışında, en erken Demir Çağı olmak üzere sonraki dönemlere ait buluntu veren kazı ve araştırmalar ise, Akalan Kalesi⁷, Çakalca-Karadoğan Höyük⁸ ve Amisos'ta⁹ sürdürülmüştür.

Samsun, yukarıda ifade edildiği gibi birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış önemli bir kenttir. Fakat kentin asıl değeri Miletli kolonistlerin bölgeye gelmesi ve burada Amisos kolonisi kurmasıyla başlamıştır (Harita 2). Antik kaynaklar, Amisos'un, Greklerin bölgeye gelmesinden çok daha önce var olduğunu ve Enetler olarak

¹ Adem Işık, Antik Kaynaklarda Karadeniz Bölgesi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2001, s. 1-2.

² Işık, Antik Kaynaklarda Karadeniz Bölgesi, s. 11.

³ Cevdet Yılmaz-Halil İbrahim Zeybek, Samsun Coğrafyası, Cevdet Yılmaz (Ed.), Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun 2016, s. 1.

⁴ Akın Temür, 'Arkeolojik Devirlerde Tekkeköy', Tekkeköy Tarihi Dünden Bugüne: Antik Dönem, C. 1, 2018, s. 59-60.

⁵ Kılıç Kökten, Nimet Özgüç vd., "1940 ve 1941 Yılında Türk Tarih Kurumu Adına Yapılan Samsun Bölgesi Kazıları Hakkında İlk Kısa Rapor", Belleten S. 9, 1945, s. 399.

⁶ Baki Sarısakal, Bir Kentin Tarihi Samsun, Birinci Kitap, Samsun 2002 s. 14; Atasoy, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, Samsun 1997, s. 14.

⁷ Şevket Dönmez-Emin U. Uluggerli, Akalan Arkeojeofizik Araştırmaları, Anadolu Araştırmaları 19, 2011, s. 16.

⁸ Orhan Alper Şirin, Çakalca-Karadoğan Höyüğü: Arkaik Dönem'de Amisos ve Kybele Kültü, SAMTAB Yayınları, Samsun 2016, s. 32.

⁹ Önder Bilgi, Sümer Atasoy vd., Samsun (Amisos) Bölgesinin Kültürel Gelişimi Projesi, Belleten S. 252, 2004, s. 397.

adlandırılan ülkenin Amisos'a işaret ettiğinden söz eder.¹⁰ Bununla beraber Atasoy'da, Amisos¹¹ adının Grekçe olmadığını ve burada Greklerden önce bir yerleşimin var olduğu savını güçlendirdiğini belirtmektedir.¹²

Amisos'dan söz eden Strabon, buranın sırasıyla Miletoslular, Kappadokia'lı bir lider ve Atinalılar tarafından kolonize edilerek adının Peiraieus olarak değiştirildiğini ifade etmektedir.¹³ Buna karşın Pseudo-Skymnos şiirinde, Amisos'un Leukosyria ülkesinde yer aldığını, bir Phokaia kolonisi olduğunu ve Herakleia'dan dört yıl önce kurulduğunu ifade etmektedir.¹⁴ Her iki kaynakta, Amisos kentinin farklı tarihlerde ve farklı halklar tarafından kurulmuş olduğu aktarılmıştır. Bu karmaşa muhtemelen iki metinde de eksik olan yerlerin olmayışından kaynaklanmaktadır. Atasoy, bütün bu yazılı kaynakları da göz önünde bulundurarak arkeolojik veriler ışığında Amisos'un kuruluşunun dört evreden meydana geldiğini belirtmiştir. Birinci evre; MÖ 6. yüzyılın başında Sinope'den gelen bir grup Miletoslu "Amisos" adında küçük bir yerleşmeyi zapt ederek burada bir emporion kurdu ve böylece Orta Anadolu'ya giden ticaret yolunu kullanmaya başladı. İkinci evre; MÖ 6. yüzyılın ilk yarısında Kappadokialılar gelip Amisos'a yerleşti. Üçüncü evre, MÖ 6. yüzyılın ortasında Kappadokialı lider, Phokaialıların Amisos'a yerleşmesine müsaade etti ve şehir genişledi. Dördüncü evre; MÖ 437'de daha önce Atina'dan Sinope'ye gelen bir grup, Athenokhos liderliğinde Amisos'a yerleştiğini belirtmiştir.¹⁵ Antik kaynaklar ve arkeolojik verilere göre¹⁶, dört evrede kurulan Amisos kentinin MÖ 6. yüzyıldan itibaren Miletoslu kolonistlerin yerleştiği kesin olarak söylenebilir. Kolonileşme sürecinden sonra kent, MÖ 4. yüzyıl itibariyle siyasi anlamda oldukça karışık bir döneme girmiştir. Tüm Anadolu MÖ 4. yüzyılın ilk yarısından itibaren, Pers İmparatorluğu'nun egemenliği altında satrap ayaklanmalarıyla uğraşmaktaydı.¹⁷ Bu sırada, Makedonya kralı Büyük İskender MÖ 334'te Anadolu'ya geçerek, eski gücünü kaybeden Pers İmparatorunu yendi ve kent

¹⁰ Strabon, Geographika, XII 3. 8, s. 19.

¹¹ Amisos ismine dair ayrıntılı bilgi için bkz. Bilge Umar, Karadeniz Kappadokiası (Pontus), İnkılap Kitabevi, 2000, s. 15.

¹² Sümer Atasoy, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, Koç Holding A. Ş., Samsun 1997, s. 35.

¹³ Strabon, Geographika, XII 3. 14, s. 26.

¹⁴ Anonymus, "(Khioslu Skymnos'a Ait Olduğu Söylenen) Anonymus Periegesis", (Çev.) Şenkal Kileci, Libri II 2017 No. 915, s. 123.

¹⁵ Atasoy, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, s. 37-38.

¹⁶ Amisos bölgesindeki koloni dönemine ait kanıtlar; Antik Amisos Kenti, Akalan ve Kurupelit sunmaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Atasoy, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, s. 38-39; Şirin, Çakalca-Karadoğan Höyüğü Kurtarma Kazısı: Amisos'ta Miletos Kolonizasyonuna Dair Buluntular, s. 522.

¹⁷ Atasoy, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, s. 75.

MÖ 331’de Makedonyalılar’ın egemenliği altına girdi.¹⁸ Ardından MÖ 323’de Büyük İskender’in ölümü üzerine kent, miras kavgasına düşen komutanlar tarafından sık sık el değiştirdi. Bu siyasal çekişmelerin ardından kent MÖ 255 yılında Mithradates tarafından kurulan “Pontus Devleti’nin hakimiyeti altına girmiştir.¹⁹ Daha sonra ardılı Mithradates IV. Eupator MÖ 85 yılında Romalılara saldırmış ve uzun süren mücadelenin ardından III. Mithradates²⁰ (MÖ 74-64) Savaşıyla kentin Roma’ya geçmesine engel olamamıştır.²¹ Kent’in Roma hakimiyetine girdikten sonra, kendi kendini yönetebilecek ticari güçte olduğu ve zamanla burada Hristiyanlığın yayıldığı bilinmektedir. Sonraki süreçte ise, Roma İmparatorluğunun MS 395’te bölünmesiyle Doğu Roma (Bizans) payına düşen kent Aminosos ismini alarak Hristiyanların Piskoposluk merkezi haline getirilmiştir.²² Bizans Döneminden sonra kent, önce Selçukluların daha sonrasında ise Osmanlı’nın egemenliğine geçmiştir.²³

¹⁸ Sarısakal, Bir Kentin Tarihi Samsun, s. 16.

¹⁹ Atasoy, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, s. 75.

²⁰ III. Mithradates Savaşı, Pontos Kralı VI. Mithradates Eupator ile Romalılar arasında gerçekleştirilen üç savaştan (I. Mithradates Savaşı MÖ 89-85, II. Mithradates Savaşı MÖ 83-81) sonuncusu olup Roma’nın galibiyetiyle sonuçlandırılmıştır. Savaşlar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Murat Arslan, Mithradates VI Eupator Roma’nın Büyük Düşmanı, Odin Yayıncılık, İstanbul 2007, s. 127-510.

²¹ Sarısakal, Bir Kentin Tarihi Samsun, s. 17; Fatma Acun, Tarih Boyunca “Pontus”, Milli Mücadelede Giresun Sempozyumu Bildirileri, İstanbul 1999, s. 23.

²² Sarısakal, Bir Kentin Tarihi Samsun, s. 18.

²³ Sarısakal, Bir Kentin Tarihi Samsun, s. 22-23.

3. UNGUENTARIUM

3.1. Formun Ortaya Çıkışı ve Yayılımı

En erken örnekleri MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısından itibaren görülmeye başlayan bu formun, Antik çağda yaygın olarak kullanım gören lekythos²⁴, alabastron²⁵ ve amphoriskos²⁶ dan türetildiği belirtilmektedir. Bu kaplar şekilsel açıdan unguentariumlar ile karşılaştırıldığında gövde, dudak ve kaidelerin özellikle de bodur lekythos ve erken dönem unguentariumların şişkin gövdeleri ile amphoriskosların benzerliği dikkat çekmektedir. Her ne kadar bu benzerlikler unguentariumların bu kap formlarından türediği savını doğrulamaya yetmese de MÖ 4. yüzyılın sonlarında mezar armağanı olarak kullanılan lekythosların²⁷ ortadan kaybolduğu sırada unguentariumların mezar armağanı olarak karşımıza çıkması ve bunun aynı döneme denk gelmesi bu düşüncüyü kuvvetlendirmektedir. Fakat yine de unguentariumların hangi formdan türediğine dair kesin bir şey söylemek mümkün değildir.

Unguentariumlar için kesinlik kazanmamış bir diğer konu ise, ilk defa nerede ve ne zaman ortaya çıktıkları üzerinedir. Bu konu hakkında çeşitli araştırmacılar farklı coğrafyalar üzerine durmuştur. L. Forti, bu malzemenin çıkış yeri olarak İspanya'da MÖ 5. yüzyıl yerleşimi olan Ampurias'ı önermektedir.²⁸ Fakat burada ortaya çıkarılan örneklerde kulp olması, İspanya dışında bu örneklerle karşılaşılması ve MÖ 4. yüzyıla kadar Doğu Akdeniz'de bu formun görülmemesi bu öneriyi destekler nitelikte değildir.²⁹ Bunun dışında formun çıkış yeri olarak Thompson³⁰ Mısır'da İskenderiye'yi savunurken, Myres³¹ bu formun Suriye kaynaklı olduğunu ileri sürer. Fakat tüm bu önerileri destekleyecek herhangi bir kanıt yoktur. Hayes³² ise, bu malzemenin çıkış yeri olarak Ürdün'ü önermektedir. Hayes,³³ kutsal suların ve yağların taşınmasından dolayı unguentariumların bu bölgede ortaya çıkmış

²⁴ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 106; Andrea Camili, *Ampullae Balsamari Ceramiche Di Eta Ellenistica e Romana*, Roma, 1999, s. 24.

²⁵ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 106; Pontus Hellström, *Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass*, Lund, Gleerup 1965, s. 25.

²⁶ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 108.

²⁷ Donna C. Kurtz, John Boardman, *Greek Burial Customs*, Cornell University, 1971, s. 103.

²⁸ Forti'nin bu önerisini aktaran; Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 108.

²⁹ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 108.

³⁰ Homer A. Thompson, *Two Centuries of Hellenistic Pottery*, A.J.A. Vol.3 1934, s. 473.

³¹ Myres'in bu düşüncesini aktaran; Thompson, *Two Centuries of Hellenistic Pottery*, s. 473.

³² Hayes, *A New Type of Early Christian Ampulla*, s. 247.

³³ John W. Hayes, *A New Type of Early Christian Ampulla*, BSA, Vol. 66, 1971, s. 246-247.

olabileceğini öne sürmüştür. Hayes ayrıca bu bölgedeki unguentariumların Bizans Dönemi'nde kutsal su taşımak için kullanılan Menas şişelerinden sayıca fazla olması, bölge içinde daha erken dönemlerde aynı amaca hizmet etmek için üretilmiş olabilme ihtimalini de göz önünde bulundurmuştur. Guz-Zilberstein ise,³⁴ yayınında ele aldığı unguentariumların sadece Dor kazılarında ele geçtiğini söyleyerek unguentariumların çıkış yeri olarak Ege Bölgesini işaret etmiştir. Rotroff³⁵ ise, erken unguentariumlar'ın Kıbrıs Bichrome V amphoralarının minyatür türü olduğunu savunurken Talcott³⁶ da benzer bir biçimde bu formun Kıbrıs amphoralarının kulpsuz bir türü olduğunu savunur. Hellström³⁷ ise, Akdeniz kültürlerindeki erken unguentariumların form açısından çok çeşitlilik göstermesinden dolayı hepsinin ortak bir kökenden geldiğini savunmanın oldukça zor olduğuna değinir. Görüldüğü üzere unguentariumların ortaya çıkış yerleri hakkında birçok öneri sunulmasına rağmen bir sonuca varılamamıştır. Ancak şunu söyleyebiliriz ki, bu malzeme Mısır'dan Yunanistan'a, Suriye'den İspanya'ya, Anadolu'dan Kıbrıs'a kadar çok geniş bir coğrafyaya yayılmıştır.

3.2. Formun Zaman İçinde Çeşitlenmesi

Erken Hellenistik Dönem'den itibaren en fazla nekropol alanlarında karşılan unguentariumların, temelde hangi kap formundan esinlenerek ortaya çıktığı netliğe kavuşmamış olsa da daha çok bodur lekythosların³⁸ devamı olarak ortaya çıktığı düşünülmektedir. İlk örnekleri MÖ 4. yüzyılda görülen bu malzeme MS 7. yüzyıla kadar, Filistin'den İspanya'ya kadar tüm Akdeniz coğrafyasında yaygın olarak kullanım görmüştür.³⁹ Kullanım aralığı bu denli uzun olan bu malzemenin form olarak çeşitliliğe uğramaması kaçınılmazdır. Bu çeşitlilik temelde iğ form (Fusiform) ve torba form (Bulbous) olarak adlandırılan tiplerin alt varyasyonları olarak karşımıza çıkmaktadır.

³⁴ Bracha Guz-Zilberstein, *The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods*, (in *Excavations at Dor, Final Report Volume I B, Areas A and C: The Finds*, Ed. A Belfer-Cohen, A. Ben -Tor, Y. Tsafir), Jerusalem, 1995, s. 304.

³⁵ Susan I. Rotroff, "The Origins and Chronology of Hellenistic Gray Unguentaria" *AJA* 88, 1984, s. 258.

³⁶ Brian A. Sparkes-Lucy Talcott, *Black and Plain Ware of the Sixth, Fifth and Fourth Centuries B.C.*, Athenian Agora Vol. XII, New Jersey, 1970, s. 191-192.

³⁷ Pontus Hellström, *Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass*, Lund, Gleerup 1965, s. 26.

³⁸ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 106; Andrea Camili, *Ampullae Balsamari Ceramiche Di Eta Ellenistica e Romana*, Roma 1999 s. 24; Khairy, Nabil. I, *Natatean Piriform Unguentaria*, *BASOR* 240, 1980, s. 85.

³⁹ Thompson, *Two Centuries of Hellenistic Pottery*, 1934 s. 472-474.

Unguentariumların en erken örnekleri yukarıda da değindiğimiz gibi takipçisi olduğu düşünölen bodur lekythos ve amphoriskos ile benzer form özelliklerine sahiptir. Bununla beraber erken örneklerde görölen en tipik form özellikleri, küçük boyutlu, dışa çekik dudaklı, kısa boyunlu, şişkin karınlı ve kaidersiz olmasıdır. Daha sonra erken dönemlerde görölen bu özellikler değışerek unguentariumlar farklı bir şekil almıştır. Başlangıçta kısa olan ayak zamanla uzamış ve kaidenin oluşmasına neden olmuştur. Değişim sadece kaidede olmamış aynı zamanda erken örneklerde görölen kısa boyun da uzamaya başlamış, bununla birlikte gövdedeki şişkinlik azalarak MÖ 3. yüzyıl sonlarına doğru “iğ form” dediğimiz şekle dönüşmüştür.

Hellenistik dönemden itibaren yaygın olarak kullanım gören iğ formu unguentariumlar dönem içerisinde farklı özelliklere sahip olmuştur. Bilindiğı üzere unguentariumlar, MÖ 3. yüzyıl sonlarında iğ şeklini aldıktan sonra daha geç dönemlere gelindiğinde belirgin değışimler geçirmiştir. Bu değışimler daha çok gövde profilleri üzerinde olmuşturki bu konuda oldukça çeşitli örnekler bulunmaktadır. Erken dönem unguentariumlarının gövde genişliğı orta kısımda olurken, MÖ 2. yüzyıla gelindiğinde gövdedeki şişkinlik omuza çekilerek daha köşeli bir görünüme evrilmiştir.⁴⁰ Ayrıca bu dönemde görölen bir diğör özellikte, ayak ve boyun uzunluklarının birbirine eşitlenmesidir.⁴¹ Unguentariumlarda görölen bu uzama ile paralel olarak iç hacminin de daraldığı gözlemlenmektedir.⁴² MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısından itibaren de, iğ formu unguentariumlar gözle görülür şekilde değışikliğe uğramıştır.⁴³ Bu değışim daha çok boyun, gövde ve kaidede kendini göstermiştir. MÖ 1. yüzyıl sonlarında, iğ formu unguentariumlarda görölen konik kaide, MS 1. yüzyıl başlarından itibaren ortadan kalkmış, gövde tabana oturmuş ve torba form dediğimiz tip ortaya çıkmıştır. Hayes⁴⁴ tarafından “İtalyan Tipi” olarak adlandırılan bu formun Hellenistik Dönemde kullanılan iğ formu unguentariumlardan farkı, kaidesinin olmayışdır. Başlangıçta basık ve geniş olan bu form, MS 2-5 yüzyıllarda incelik

⁴⁰ Zerrin Aydın, Çanakkale Müzesi’nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum, 2000, s. 10.

⁴¹ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 3.

⁴² Fusiform unguentariumlar da görölen iç kapasitenin azaltılması, tüketicinin maddi durumuna göre üreticinin böyle bir yöntemle başvurmuş olabileceğini düşünülmektedir. Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 109.

⁴³ Aslı Saraçoğlu, Hellenistic and Roman Unguentaria From the Nekropolis of Tralleis, Anatolia 37, 2011, s. 7.

⁴⁴ J. W. Hayes, Handbook of Mediterranean Roman Pottery, Londra, 1997, s. 85.

uzamaya başlayacaktır.⁴⁵ İğ formu unguentariumlar kadar uzun bir kullanım sürecine sahip olmayan bu formun en yoğun kullanım aralığı ise, Geç Hellenistik-Erken Roma Dönemleri arasında olmuştur.⁴⁶ Ayrıca yukarıda ifade edilen iğ ve torba biçimli unguentariumlardan farklı form özellikleri gösteren ve ismini kaide tipinden alan “konik kaideli” unguentariumlar karşımıza çıkmaktadır.⁴⁷ MÖ 1. yüzyıl sonlarından MS 2. yüzyıl ortalarına kadar tarihlendirilen bu form, boyun ve karın kısmından dolayı oldukça geniş bir hacime sahip, dışa çekik ağızlı, dudak kısmının hemen altından başlayan dışa doğru hafif boğumlu uzun ve ince silindirik boynu, yumurta şeklini andıran gövdesi ve ayakta kolay durabilmesini sağlayan içi boş bazen de dolu olabilen yüksek kaidesi ile Anadolu’da nadir olarak görülen özgün bir formdur.⁴⁸ MS 2. yüzyıla tarihlendirilen bir diğer unguentarium formu ise, dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun silindirik boyunlu, koni şeklinde üçgenimsi sarkık gövdeli ve düz dipli örneklerdir.⁴⁹ Yine özgün özellikler sergileyen bir diğer farklı form ise, adını bulunduğu Eşen Vadisi’nden⁵⁰ alan “Eşen Tipi” unguentariumlarıdır. Geç Hellenistik-Erken Roma dönemleri arasında bölgede⁵¹ görülen bu yeni tipin form özellikleri; dışa ya da içe dönük dudaklı, uzun silindirik boyunlu, küresel gövdeli, alçak veya küçük kaideli olmasıdır.⁵² Bu tiplerin dışında bir diğer form ise, MS 6. yüzyıl başlarından itibaren yoğun olarak karşılaşılan “Geç Antik Çağ Unguentariumları”dır. Form özelliklerine bakıldığında, bu tip unguentariumların kaidesi olmayan, ince uzun gövdeye, uzun olmayan boyuna ve geniş olmayan ağza sahip oldukları görülmektedir. Daha çok MS 4-7. yüzyıllar arasında görülen bu form Geç Roma-Erken Doğu Roma Dönemi’nden itibaren ortaya çıkmıştır.⁵³

⁴⁵ Gamze Günay, İzmir Müzesi’nde Bulunan Unguentariumlar, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1989, s. 26; Dünder, Patara Unguentariumları, s. 3.

⁴⁶ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 3.

⁴⁷ Barış Emre Sönmez, Nevşehir Müzesi’nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar, 9. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Eskişehir, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi Yayını, 2015, s. 267.

⁴⁸ Yaşar, Milet Müzesi’nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, s. 26-27.

⁴⁹ Sönmez, Nevşehir Müzesi’nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar, s. 270.

⁵⁰ Ülkemizin Güneybatısında Ksanthos antik adı ile bilinen Eşen Çayının oluşturduğu geniş bir deltadır. Deltanın gelişimi buradaki Likya kentlerinin kurulması, gelişmesi ve tarih sahnesinden silinmesinde oldukça etkilidir. Eşen Çayının delta ovasına açıldığı yerde bulunan Ksanthos, güneydoğusunda yer alan Patara ve deltanın orta kesiminde yer alan Letoon bölgenin en önemli kentleridir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Ertuğ Öner-Serdar Vardar, Eşen Deltasının Paleocoğrafyasında Letoon ve Patara’nın Jeoarkeolojisi, ASEAD, C. 5, S. 6, 2018, s. 287.

⁵¹ Eşen Vadisinde bulunan Ksanthos, Letoon ve Patara antik kentleri dışında bu forma rastlanılmaması ismini bu bölgeden almasına neden olmuştur.

⁵² Dünder, Patara Unguentariumları, s. 27.

⁵³ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 4.

Yukarıda ifade edilen unguentarium formları dışında, genelde yerel atölyeler tarafından üretildiği düşünülen ve yayılım alanı çok geniş olmayan, temelde iğ ve torba form unguentariumların alt varyasyonları olarak karşımıza çıkmaktadır.

3.3. Antik Çağda “Unguentarium” Terminolojisi ve Kullanımı

Antik dünyanın önemli seramik gruplarından birini oluşturan unguentariumlar, uzun yıllar boyunca cenaze törenlerinde ölünün akrabaları ve kiralık yas tutucuların gözyaşlarını içinde topladığı ve mezarlara bıraktığı “gözyaşı şişeleri” ile özdeşleştirilmiştir. Fakat unguentariumlar bu şişelerin antik dönem isimlendirmesi değil nispeten modern bir icattır.⁵⁴ Bu isim ilk defa 20. yüzyılın başında Kartaca’da araştırma yapan Fransız arkeologlar tarafından kullanılmıştır.⁵⁵ Bunun dışında bu malzeme için bazen lacrimaria ya da lacrimatorium⁵⁶ ve balsamaria⁵⁷ isimlerinin de verilmiş olduğu bilinmektedir.⁵⁸ Ayrıca Anderson-Stojanović, alabastron ve lekythos terimlerinin de bu kaplar için kullanılmış olabileceğini öne sürmüştür.⁵⁹ Bununla birlikte bu şişecikler için, kullanılan bazı isimlendirmeler yenidir ve antik çağda hangi terim veya terimlerle anıldığına dair herhangi bir kaynak bulunmamaktadır. Bu kadar isim terminolojisine rağmen dilimizdeki tanımı da netliğe kavuşmamış olan unguentariumlar, genel olarak koku kabı isimlendirmesiyle dilimize çevrilmiştir.⁶⁰ Fakat arkeoloji literatüründe unguentarium çok daha yaygın ve genel bir isimlendirme olduğu için bu terimi kullanmak daha doğru olacaktır.

Unguentariumlar, yukarıda da ifade edildiği gibi uzun süre boyunca içeriğinde gözyaşı toplanan şişeler olarak biliniyordu ancak son yapılan araştırmalarda unguentariumların; özel yağlar, kremler, parfümler gibi maddelerin konulmasına da yaradığı ortaya çıkmıştır.⁶¹ Bu maddelerin dışında ayrıca, çeşitli bitkilerden elde edilen ve tıp alanında sağlık amacıyla kullanılan kremlerde bu kaplarda saklanmaktaydı.

⁵⁴ Thompson, *Two Centuries of Hellenistic Pottery*, s. 473; Hellström, *Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass*, s. 24-25.

⁵⁵ Hellström, *Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass*, s. 24.

⁵⁶ Lacrimaria veya lacrimatorium terimi olarak adlandırılan kaplar, yas tutanların gözyaşlarını toplamak amacıyla kullanılmış olsa da, çoğu bilim insanı tarafından pek olası olmadığı için reddedilmiştir. Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 106.

⁵⁷ Balsamarium, unguentarium gibi arkeologlar tarafından tanımlayıcı bir terim olarak kullanılmış ve bu küçük şişelerin olası içeriğini belirtmek için seçilmiştir.

⁵⁸ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria* s. 105-106.

⁵⁹ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 106.

⁶⁰Ergün Laflı, *Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Köln, 2003, s. 155.

⁶¹ Hellström, *Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass*, s. 24.

Kapların kapalı formlarından ve dar boyunlarından dolayı içeriğinde bulunan bu kremi maddelere ulaşmak için fırça ya da spatula kullanıldığı düşünülmektedir.⁶²

Birçok maddeyi muhafaza etmek için kullanılan unguentariumların, Antik Çağ'da hangi amaca hizmet ederek ortaya çıktığına dair farklı görüşler bulunmaktadır. Bu kapların parfüm veya kokulu yağlar üreten⁶³ atölyeler tarafından meydana getirildiğini ve tüm Akdeniz çevresinde ticaretinin yapılmış olduğuna dair öneriler bulunmaktadır.⁶⁴ Ancak bu kaplar da kullanılan malzemenin geçirgenliğinden dolayı parfüm gibi pahalı bir maddeyi, uzun süreli yolculuklarda muhafaza etmenin oldukça zor olduğu düşünülmektedir.⁶⁵ Fakat Laflı, Hatay Müzesi'nde yer alan iki geç Roma dönemi unguentariumlarının denizaltı buluntusu olmasından hareketle, bu malzemenin içerisindeki sıvı ile beraber deniz yolu ile gemilerde uzun mesafeler arasında taşınmış olabileceği konusunda kesin yorumlar getirmiştir.⁶⁶ Ayrıca ticarete kullanıldığı düşünülen bu kaplar için tek sorun geçirgenlik derecesi değil aynı zamanda taşınma sırasında bu kapların boyunlarının kırılma ihtimalidir. Bu ihtimalin üzerine Hellström, sadece parfüm değil aynı zamanda sirke, garum, çeşitli baharatlar, bal, ilaç, silphion gibi malzemelerinde daha büyük kaplarda taşınarak sonradan küçük kaplara aktarılmış olmasının daha mantıklı olduğunu savunmuştur.⁶⁷

Unguentariumlar, parfüm ticaretinde kullanılan taşıma kaplarından ziyade içeriğinde bulunan krem, parfüm vb. maddelerden⁶⁸ dolayı günlük hayatta özellikle kadınlar tarafından kullanıldığı düşünülmektedir.⁶⁹ Bunun en güzel örneği mezar

⁶² Günay, İzmir Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar, s. 5.

⁶³ Unguentariumların satıldığı yere "unguentaria taberna", parfüm üreticisine, "unguentarius", parfümlerin saklandığı yere, "unguentaria cella", parfüm konan şişeciklerin yerleştirildiği kaplara "unguentarium scrinicum" adı verilmektedir. Günay, İzmir Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar, s. 5-6.

⁶⁴ Nabil I. Khairy, Natatean Piriform Unguentaria, 1980, s. 88.

⁶⁵ Bu kapların geçirgenliklerine dair bazı deneysel çalışmalarda bulunulmuştur. Atina Agorası'nda ortaya çıkarılan siyah astarlı ve gri unguentariumların içlerine su koyularak geçirgenlik dereceleri saptanmıştır. Yapılan çalışma sonucunda siyah astarlı örneklerin içerisindeki sıvının iki gün içinde 1/3 oranında, gri unguentariumların içerisindeki sıvının ise, beş gün içinde %20 oranında azaldığı gözlemlenmiştir. Hellström, Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass, s. 24.

⁶⁶ Laflı, Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen, s. 159.

⁶⁷ Hellström, Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass, 1965, s. 24.

⁶⁸ Günlük yaşamda kadınlar tarafından kullanıldığı düşünülen unguentariumların içeriği bu maddelerle sınırlı değildir. Knossos'ta Roma Dönemine ait bir mezarda, kırmızı aşı boyasından elde edilen pembe bir tozun korunduğu cam unguentarium tespit edilmiştir. Belki de bu madde kozmetik olarak kullanılmıştı. Bu yüzden seramik unguentariumların da içeriği sıvıdan, toz veya taneciklere kadar değişebilir. Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 116.

⁶⁹ Günay, İzmir Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar, s. 4.

stelleri üzerinde bulunan unguentarium betimlemeleridir. Bu şişecikler genelde mezar sahibi betimlemesinin arkasında bulunan raflarda, nadiren de olsa çocuk/hizmetçi tarafından taşınır şekilde betimlenmiştir.⁷⁰ Günlük yaşamlardan kesitler sunan mezar stellerinde bu malzemeye karşılaşılmaması ve çoğunluğunun kadın bireylere ait olması unguentariumların günlük hayatta kadınlar tarafından kullanıldığının açık bir göstergesidir. Ayrıca Samurlu Nekropol'ünden genç bir kadın veya çocuğa ait olduğu düşünülen mezarda, kapak bölümü unguentarium şeklinde olan bir pyksis⁷¹ ele geçmiştir.⁷² Antik Çağda kadınlar tarafından kullanılan pyksis'in, kapak bölümünün unguentarium şeklinde betimlenmesi yine günlük kullanım alanlarında bu malzemenin kadınlar tarafından tercih edildiğinin diğer bir göstergesidir. Bunun dışında Metropolis konutlarında⁷³ da unguentariumlar tespit edilmiştir. Bu örneklerden de anlaşıldığı üzere günlük kullanımda yerini alan unguentariumlar için tek tartışma konusu bu malzemenin yatay mı yoksa dikey olarak mı kullanıldığı üzerinedir. Çünkü Erken Hellenistik Dönem unguentariumları geniş kaidelerinden dolayı ayakta durmakta zorlanmazken, dönemin sonlarına doğru incelik, uzayan formun (iğ) ayakta durmasının zorlaştığı görülmektedir. Bu nedenle günlük yaşamda kullanılan bu kapların mutlaka benzer amaçla üretilmiş aryballos ve alabastronlarda olduğu gibi bir ayaklık yardımıyla kullanılmış olması gerekmektedir.⁷⁴ Ancak bugüne kadar yapılmış olan araştırmalarda unguentariumlara ait ayak ya da destek bulunamamış olması bu malzemenin günlük yaşamda yatay bir düzleme konularak kullanıldığını düşündürmektedir.⁷⁵ Eğer bu kaplar yatay düzlemlerde bu şekil kullanılmışlarsa, bunların içerisindeki maddelerin dökülmesini veya buharlaşarak uçmasını engelleyecek tıpların olması gerekirdi. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda, çok az sayıda tıpa tespit edilmiştir.⁷⁶ Anderson-Stojanović bu durumdan hareketle söz konusu

⁷⁰ Aynur Civelek, Mezar Stelleri Üzerindeki Unguentariumlar Üzerine Gözlemler, Arkeoloji ve Sanat Dergisi, S. 141, 2012, s. 79.

⁷¹ Antik Çağ'da kadınların kullandığı, kişisel bakım eşyalarının saklandığı, içerisine makyaj malzemesi, takıların konulduğu bazen de merhem kutusu olarak kullanılmış bir kap formudur. Fatma Buse Akkurnaz, Eski Yunan ve Roma Kaplar-İşlevler, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 2016, s. 171.

⁷² Özden Ürkmez-Erkan Dünder, Remarks on the Possible Uses of the Perfumed Oils, Ointments, and its Containers in the Cult of Dead from the fourth century BC to the second century AD: In the Light of the Necropoleis of Kyme, Colophon, and Patara, Journal of Intercultural and Interdisciplinary Archaeology, N. 1, 2014, s. 59.

⁷³ Güngör, "Metropolis Kenti Ada 7 İçerisindeki Konut Seramiği, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2005, s. 26-28, Lev. 7, No. 39-42.

⁷⁴ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 8.

⁷⁵ Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 114.

⁷⁶ Tıpa ile bulunan unguentarium örnekleri, günlük yaşam alanları dışında çoğunlukla mezarlarda ele geçmiştir. Buradan hareketle bu malzemenin günlük yaşamda da aynı şekilde kullanılmış olabileceğini düşündürmektedir.

malzeme için kullanılmış tıpların balmumu veya mantar gibi çabuk bozulan maddelerden yapılmış olabileceğini öne sürmüştür.⁷⁷ Ayakta durmakta zorlanan unguentariumlar için bir diğer görüş ise, elde taşındıkları ya da boyunlarından bir ip ile asılarak kullanıldıkları üzerinedir.⁷⁸

Unguentariumlar, sadece günlük kullanım alanlarıyla sınırlı kalmayıp dini sunuların yapıldığı kutsal alanlara da adak eşyası olarak bırakıldığı bilinmektedir. Örneğin, Pergamon Kapıkaya’da Kybele kültünde kullanılan adak eşyaları arasında unguentariuma da rastlanılmıştır.⁷⁹ Ordu Kurul Kalesi kuzey terasında tespit edilen Kybele ve Dionysos kült alanlarında da unguentariumlar bulunmuştur.⁸⁰ Aegina’da Apollon kutsal alanına da unguentariumların bırakıldığı bilinmektedir.⁸¹ Olba Şeytanderesi Vadisi’ndeki kaya kült alanında da birçok unguentarium tespit edilmiştir.⁸² Ayrıca Lagina Hekate Tapınağı’nın temenos ve naosunda da unguentariumlar bulunmuştur.⁸³

Unguentariumların birçok alanda kullanılmasından ziyade Hellenistik ve Roma Dönemler’inde yoğun olarak mezarlarda bulunmasından dolayı daha çok ölü kültü ile ilişkilendirilmiştir. Homeros tarafından sıklıkla değinilen cenaze ritüellerinde, ölünün önce yıkanması daha sonra ise, kokulu yağlarla ovulması ve parfümlenmesi⁸⁴ aynı zamanda Romalılar’ın cenazelerini parfüm şişeleri ile donatması,⁸⁵ unguentariumların mezarlarda sıklıkla karşımıza çıkmasının açık bir göstergesidir.

⁷⁷ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 114.

⁷⁸ Unguentariumların boyunlarından bağlanan ip çıkıntı yapan dudak tarafından tutulur. Ancak çoğu unguentarium örneklerinde dudak oldukça küçüktür. Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 114.

⁷⁹ Dünder, *Patara Unguentariumları*, s. 7.

⁸⁰ Yücel Şenyurt-Leyla Yorulmaz, *Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(3), 2020, s. 609.

⁸¹ Dünder, *Patara Unguentariumları*, s. 7.

⁸² Tuna Akçay, *Olba’da Şeytanderesi Vadisi’ndeki Kaya Kült Alanında Bulunan Unguentariae*, Olba Kazısı Yayınları, S. 3, İstanbul, s. 17.

⁸³ Ahmet A. Tırpan- Bilal Söğüt, *Lagina Hekate Temenosu 1999 Yılı Çalışmaları*, KST 22/2, İzmir, 2000, s. 301.

⁸⁴ Patroklos’un cenazesinin anlatıldığı bölümde: “yıkadılar ölüyü, parlak bir yağ sürdüler gövdesine, dokuz yıllık bir merhemle doldurdular yaraları, sonra ölüyü yatırdılar yatağa” Homeros, *İlyada*, XIII/350; Sarpedon’un ölüsünün yıkandığı bölümde ise: “al götür Sarpedon’u kargı yağmuru altından, sil gövdesinden kara kanı, götür uzaklara, ırmağın sularında onu yıka, tanrı merhemi sür gövdesine, tanrısal rubalar giydir” Homeros, *İlyada*, XVI/670; Antik çağda cenaze törenlerine ilişkin aşamalar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Nuran Şahin, *Beyaz Lekythoslar Işığında Klasik Devirde Atina’da Ölüm İkonografisi ve Ölü Kültü*, *Arkeoloji Dergisi* 4, 1996, s. 145-167.

⁸⁵ Günay, *İzmir Müzesi’nde Bulunan Unguentariumlar*, s. 4.

Mezar tipi ve ölü gömme uygulamaları fark etmeksizin hemen hemen tüm mezarlarda bir veya birden fazla tespit edilen unguentariumlar, görüldüğü üzere mezar hediyeleri arasında önemli sayılabilecek bir malzemedir.⁸⁶ Bu da unguentariumların ölü ritüellerinde birden fazla işlevi olduğunu düşündürmektedir. Antik çağda ölü gömme uygulaması sırasında, yaşayanların mezar başında yağ ve şarap içilmesinin geleneksel olduğu bilinmektedir.⁸⁷ Ayrıca ölü yakıldıktan sonra geriye kalan kalıntıların üzerine yağ ve şarap dökülmesi ritüelleri de bulunmaktadır.⁸⁸ Bu ritüelleri de göz önünde bulundurduğumuzda mezar başında sıvı libasyonlar yapıldıktan sonra boş unguentariumların ölünün yanına bırakıldığı düşüncesini akla getirmektedir. Unguentariumlar eğer sıvı libasyonlarından sonra mezara bırakılıyorsa ağızlarının herhangi bir şeyle kapatılmasına gerek yoktur. Ancak günümüze kadar yapılan çalışmalarda bazı mezarlarda unguentariumlar tıpa ile birlikte bulunmuştur. Parion Nekropolü'nde yapılan çalışmalarda, kadın bireye ait olduğu düşünülen bir mezarda in-situ halde pişmiş topraktan yapılmış iğ biçimli unguentarium ile tıpa birlikte ele geçmiştir.⁸⁹ Bunun yanında Geç Roma ve Erken Doğu Roma Dönemleri'nde kullanılan Geç Antik Çağ unguentariumlarına ait tıplar sayıca daha fazladır.⁹⁰ Patara antik kentinde yapılan çalışmalar sırasında Geç Antik Döneme ait unguentarium tıpa ile ele geçmiştir.⁹¹ Laodikeia kentinde yapılan çalışmalarda ise, ortaya çıkarılan Geç Antik Dönem unguentariumlarının bir kısmının ağızında bir kısmının da yakınında olmak üzere 76 adet tıpa tespit edilmiştir.⁹² Yine Nysa'da yapılan çalışmalar sırasında unguentariumlar pişmiş toprak tıplar ile birlikte bulunmuştur.⁹³ Ayrıca Myra antik kentinde yapılan kazılar sırasında da in-situ halde iki adet tıpa unguentariumlar ile birlikte bulunmuştur.⁹⁴ Örneklerden de anlaşıldığı

⁸⁶ Mezarlardaki unguentarium sayısının, törene katılanların sayısına işaret ettiği düşünülmektedir. Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 122.

⁸⁷ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 121.

⁸⁸ Donna C. Kurtz-John Boardman, *Grek Burial Customs*, Cornell University Press, New York, 1971, s. 150; Elif Özer-Ertekin M. Doksanaltı, *Aizanoi Kuzey Nekropolis'te Bulunan Bir Mezarı Anlamak, Okumak ve Yorumlamak: Heraklesli Mezar*, *Cedrus V*, 2017, s. 293

⁸⁹ Zerrin Aydın-Tavukçu, *Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları*, *Erzurum 2006*, s. 92, Lev. 44, Kat. No. 104, Çiz. 50, Res. 142.

⁹⁰ Dündar, *Patara Unguentariumları*, s. 8.

⁹¹ Dündar, *Patara Unguentariumları*, s. 141, Lev. 25, 43-44, Kat. No. U209.

⁹² Celal Şimşek-Bahadır Duman, *Laodikeia'da Bulunan Geç Antik Çağ Unguentariumları*, *Adalya*, No: X, 2007, s. 289.

⁹³ Vedat İdil-Musa Kadioğlu, *2007 Yılı Nysa Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, 30. Kazısı Sonuçları Toplantısı, C. 3. Ankara, 2008, s. 504, Res. 8.

⁹⁴ Ayşe Ç. Türker, *Myra'da Aziz Nikolaos'un Yağ Kültüyle İlişkili Seramik Kaplar*, *Adalya*, No: VIII, 2005, s. 313.

üzere bazı mezarlara boş bırakılmayan unguentariumlar, muhtemelen mezarda oluşabilecek kötü kokuları engellemek amacıyla içerisine kokulu yağlar veya parfümler konularak mezarlara bırakılmış olmalıdır.

Unguentariumlar, günümüze kadar yapılan araştırmalarda hem inhumasyon hem de kremasyon gömülerde kullanılmıştır.⁹⁵ Ancak kazısı yapılmış her mezarda bu malzeme ile karşılaşılmamıştır. Buradan yola çıkarak unguentariumların her cenaze töreninde kullanılan bir malzeme olmadığı yorumunu getirmekte mümkündür.

Cinsiyet ve yaş ayrımı fark etmeksizin kadın, erkek ve çocuk mezarlarında rastlanan unguentariumlar, tekil örnek olduğunu düşündüğümüz bir hayvana ait gömüde de tespit edilmiştir. Atina'da Hellenistik Dönem kalıntısı olan iki istinat duvarının köşesinde stannos içerisine gömülü bir köpek, unguentarium ile birlikte bulunmuştur.⁹⁶

⁹⁵ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 120.

⁹⁶ Rodney S. Young, *An Industrial District of Ancient Athens*, *Hesperia*, S. 3, C. 20, 1951, s. 268.

4. SAMSUN MÜZESİ'NDE BULUNAN HELLENİSTİK VE ROMA DÖNEMİ UNGEUNTARIUMLARI

Yukarıda isimlendirmeleri, yayılım alanları, zamanla geçirmiş oldukları form gelişimi ve kullanım alanları hakkında ayrıntılı bilgi verilen unguentariumlar, Samsun Müzesi koleksiyonunun da önemli bir grubu oluşturmaktadır. Ele alınan 162 adet unguentarium tarihsel aralıkları, form özellikleri, hamur ve astar yapılarına göre gruplara ayrılarak daha net sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır.

4.1. Erken Örnekler (Tip 1)-(Kat. No. 1-9)

En erken örnekleri MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısından itibaren görülmeye başlayan unguentariumların, Klasik Dönemin önemli formları arasında yer alan bodur lekythosların takipçisi olduğu düşünülmektedir.⁹⁷ Erken Hellenistik Döneme tarihlenen unguentariumlar da görülen geniş kaide, dudak yapısı, profillendirilmiş keskin omuzu bu iki form arasındaki benzerliği gözler önüne sermektedir. Samsun Müzesi'nde bu benzerliği destekleyen tekil bir örnek bulunmaktadır. Kat. No. 1 bodur lekythoslar ile karşılaştırıldığında birçok açıdan benzerlikler olduğu görülmektedir. Geniş, kısa ve hafif dış bükey kaideli, kaideden genişleyerek boyuna doğru daralan küresel gövdeli, dışa taşkın ağız kenarlı ve kısa silindirik boyunludur. Bodur lekythoslardan tek farkı kulbunun olmayışıdır. Eser Erken Hellenistik Dönemin en belirgin özelliği olan şişkin karın⁹⁸ yapısıyla Patara'da⁹⁹ MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilirken, form olarak benzeri ise, Viterbo'da¹⁰⁰ MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir. Eser, paralel örnekleri ve form özellikleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde; MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 2, Kat. No. 1'den farklı form özellikleri sergilemektedir. Kat. No. 1 örneğinde görülen geniş ve kısa olan kaide daralarak uzamış ve MÖ 4. yüzyıl ortalarından itibaren oluşmaya başlayan ayak, ilk defa bu örneklerde kendini hissettirmeye başlamıştır. Ayağın uzaması ile birlikte gövde bir önceki örnekte görülen küresel gövde yapısından kurtulmaya başlamıştır. Bununla birlikte omuzda görülen

⁹⁷ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 106; Nabil I. Khairy, "Natatean Piriform Unguentaria", s. 85; Andrea Berlin, *Tell Anafa II, i, The Hellenistic and Roman Pottery: The Plain Wares*, Ann Arbor, Michigan, 1997, s. 58.

⁹⁸ Abdurrahman Demir, *Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*, *Arkeoloji Dergisi*, S. 25, s. 133.

⁹⁹ Dündar, *Patara Unguentariumları*, s. 95, Kat. No. U3, Lev. 1, Res. 6.

¹⁰⁰ Camilli, *Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana*, s. 61, A.14.1/3.

keskin dönüş yumuşamış ve boyun kısmı uzamıştır. Kat. No. 2 sadece kül rengi hamur yapısı ve daha küçük kaidesi ile diğer örneklerden ayrılmaktadır. Eserin form olarak benzer örneğine Patara da rastlanmakta olup, MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiştir.¹⁰¹ Dönemsel form özellikleri ve paralel örnekleri yardımıyla bu eser MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 3-5 numaralı eserler, Samsun İli, Cedit Mahallesi (Amisos), Ebu Suud Caddesi üzerinde bulunan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir. Eserler, yuvarlak ağızlı, dışa çıkıntılı kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, yumurta gövdeli ve iç bükey konik kaideleri ile aynı form özellikleri sergilemektedir. Cidar kalınlıkları ağızdan kaideye kadar inen bu örnekler her açıdan birbirlerine benzemektedir. Bununla birlikte, boyun ve omuz üzerinde bulunan kırmızı renkte dairesel bezemeler hepsinde ortak özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Erken Hellenistik Dönemin tipik form özelliklerini sergileyen bu unguentariumların benzer örneklerine Atina¹⁰², Stobi¹⁰³, Marissa¹⁰⁴ ve Patara¹⁰⁵ da rastlanmakta olup MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmişlerdir. Söz konusu eserlerin tümü benzer örnekleri ve form gelişimi açısından değerlendirildiğinde MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 6, yukarıda değinilen örneklerden farklı bir formda karşımıza çıkmaktadır. Kat. No. 3-5 numaralı eserlerde görülmeye başlayan ayak kısmı bu örnekte de kendini göstermiştir. Fakat diğer örneklerden farklı olarak bu, kaide çapı ile ağız çapı hemen hemen aynı ölçülere sahiptir. Aynı zamanda dışa çekik ağız kenarlı ve boyunsuz olarak yapılmış bu eserin gövde kısmı, bir önceki örneklere nazaran daha da incelmıştır. Eserin form olarak benzer örneği İzmir Müzesi koleksiyonunda yer almaktadır.¹⁰⁶ Paralel örneği ve form özellikleri dikkate alındığında eser MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 7-9, MÖ 4. yüzyılın ortalarından, Roma Dönemi'nin sonlarına kadar karşımıza çıkacak olan unguentariumların son öncü örnekleridir. Bu örnekler şuana

¹⁰¹ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 96, Kat. No. U9, Lev. 1.

¹⁰² Cedric G. Boulter, "Graves in Lenormant Street, Athens", *Hesperia*, 32/2, 1963, ss. 113-137, Pl. 46/H1.

¹⁰³ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 108, Fig. 2e.

¹⁰⁴ Dalit Regev, "The Transitional Phase Between the Persian and Hellenistic Periods at Marissa", *Γ' Επιστημονική Συνάντηση Για Την Ελληνιστική Κεραμική, Χρονολογημένα Σσολα-Εργαστήρια*, Αθηναι, 1994, s. 219, Res. 3.

¹⁰⁵ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 96, Kat. No. U9, Lev. 1.

¹⁰⁶ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. IIc, Lev. IIg.

kadar değerlendirilen unguentariumlardan daha ufak boyutta karşımıza çıkmaktadır. Eserleri incelediğimizde Kat. No. 7, Kat. No. 3-5 numaralı eserlerde görülen aşağı doğru çekilmiş olan dudak yapısı ile benzerlik göstermektedir. Her ne kadar bu açıdan benzerlik gösterse de dudak kısmı bu örnekte daha da incelmıştır. Kat. No. 7, sadece dudak kısmının dış yüzeyinde kırmızı boya ile yapılmış yatay bandın bulunmasıyla diğer örneklerden ayrılmaktadır. Kat. No. 8 ve 9 numaralı eserlerin ise, dudak kısmı kırık olduğu için yorum yapmak olanaksızdır. Hamur renkleri birbirinden farklı olan eserlerde görülen, kısa silindirik boyun, omuzdan karına doğru geçişte görülen yumuşama ve boynu belirgin olmayan yuvarlak kaideleri oldukça benzerlik göstermektedir. Ayrıca erken dönem özelliği olan gövdedeki en geniş çapın omuzda olması ve ağızdan kaideye kadar aynı cidar kalınlığının bulunması da bu eserlerin ortak özellikleridir. Bunun dışında Kat. No. 7-8, omuz üzerinde boya bezemesi bulunması ile Kat. No. 9'dan ayrılmaktadır. Eserlerin form olarak benzer örnekleri İzmir Müzesi¹⁰⁷ ve Çanakkale Müzesi'nde,¹⁰⁸ MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilirken, kaide olarak benzer örneği ise Patara¹⁰⁹'da MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekleri ve dönemsel form özellikleri dikkate alındığında bu eserler de MÖ 4. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiştir.

4.2. İğ Gövdeli Unguentariumlar (Tip 2 A-I)-(Kat. No. 10-84)

Günümüze kadar yapılan çalışmalar iğ formlu unguentariumların hemen hemen tüm yerleşim yerlerinde Erken Hellenistik Dönemden itibaren yaygın bir şekilde kullanıldıklarını göstermektedir. Anadolu'da Sinope¹¹⁰, Stratonikeia¹¹¹, Smyrna¹¹²,

¹⁰⁷ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. IIB-IIc.

¹⁰⁸ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, Çiz. 1, Kat. No. 2-3.

¹⁰⁹ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 97, Lev. 2, Kat. No. U10.

¹¹⁰ Handan Süzer, Hellenistik ve Roma Dönemi Sinop Unguentariumları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 2019, s. 37-72, Kat. No. 4-39.

¹¹¹ Aynur Civelek, "Stratonikeia-Akdağ Nekropolis'inden Bir Mezar", *Anatolia* 30, 2006, s. 56-58, Çiz. 1-8.

¹¹² Sena Argun, Smyrna Unguentarium Buluntuları (2007-2014), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2009, Ek. s. 2-3, Kat. No. 2-3.

Tralleis¹¹³, Mylasa¹¹⁴, Nagidos¹¹⁵, Kibyra¹¹⁶, Kelenderis¹¹⁷, Kurul Kalesi¹¹⁸, Parion¹¹⁹, Olba¹²⁰, Patara¹²¹, Yüceören¹²² kazılarında, Anadolu dışında ise; Atina¹²³, Korinth¹²⁴, Salona'da¹²⁵ bu gruba giren unguentariumlara rastlanılmıştır.

Tip 2 içerisinde değerlendirilmeye alacağımız iç gövdeli unguentariumlar temelde formlarına, hamur-astar yapılarına ve üzerinde bulunan bezemelerine göre dokuz alt gruba ayrılarak incelenmiştir. Eserlerin bu şekilde alt gruplara ayrılması, daha iyi bir şekilde tanımlamaya gidilmesi, aralarındaki benzerlik ve farklılıkların daha iyi gözlenebilmesine kolaylık sağlayacaktır.

4.2.1. Birinci Grup (Tip 2 A)-(Kat. No. 10-14)

Bu başlık altında değerlendirilmeye alınan Kat. No. 10-14, “minyatür unguentarium” olarak isimlendirilebilir. Boyları 7.3-9.8 cm. arasında değişen bu unguentariumların hamur renkleri açık kırmızı kahverengiden, koyu kahverengiye doğru çeşitlilik göstermektedir. Tip 2A içerisinde değerlendirilen bu eserleri, erken dönem unguentariumlarından ayıran en önemli özellik, artık ayağın oluşmaya başlaması ve iç cidarın yükselmesidir. Gruptaki en erken form özellikleri gösteren Kat. No. 10, Samsun'un İlkadım İlçesinde (Kalkanca Mahallesi, Dikilitaş Sokak) bulunan, Mezar Odası II'de gerçekleştirilen kurtarma kazısında tespit edilmiştir. Eserin

¹¹³ Aslı Saraçoğlu, “Hellenistic and Roman Unguentaria From the Nekropolis of Tralleis”, s. 13-28, Kat. No. 1-35.

¹¹⁴ Aşkıdıl Akarca, “Mylasa'da Hellenistik Bir Mezar, Belleten C. XVI, S. 63, 1952, s. 383-384, Kat. No. 33-19.

¹¹⁵ Hatice Körsulu, “Nagidos Unguentariumları”, TÜBA-AR/14, 2011, ss. 69-86, s. 84-85, Res. 1-20, Kat. No. 1-20.

¹¹⁶ Mustafa Şimşek, Kibyra Yeraltı Oda Mezarları: Mimari ve Tipoloji, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Isparta, 2013, s. 98-112-113, Kat. No. 7-34-35.

¹¹⁷ Levent Zoroğlu, “Kelenderis Mezar Buluntuları”, Anadolu Araştırmaları S. 22, 2019, 1986, Res. 9a-b-c, Lev. III.

¹¹⁸ S. Yücel Şenyurt-Leyla Yorulmaz, “Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 19(3), 2020, s. 625-628, Lev. 2-5, Kat. No. 1-26.

¹¹⁹ Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 369, Res. 144-146, Kat. No. 106-108.

¹²⁰ Tuna Akçay, “Olba'da Şeytan Deresi Vadisi'ndeki Kaya Kült Alanında Bulunan Unguentariae”, s. 20-22, Kat. No. 1-6.

¹²¹ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 96-118, Kat. No. U9-U109.

¹²² S. Yücel Şenyurt, “Yüceören Doğu Kilikya'da Bir Hellenistik Roma Nekropolü”, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi Arkeolojik Kurtarma Kazıları Yayınları:1, Ankara, 2006, s. 102-123, Res. 115-136.

¹²³ Thompson, Two Centuries of Hellenistic Pottery, s. 326-335-368, Fig. 9 (A64), Fig. 15 (B6-B7), Fig. 52 (C76).

¹²⁴ G. Roger Edwards, “Corinthian Hellenistic Pottery”, American School of Classical Studies at Athens, Corint Vol. 7, No. 3, 1975, Pl. 58, Kat. No. 584-586.

¹²⁵ Jelena Jovanović, Hellenistic Ware From Salona-Unguentaria, Miscellanea Historiae Antiquitatis, Proceeding of the First Croatian-Hungarian Phd Conference on Ancient History, Budapest-Debrecen 2014, s. 106-109, Kat. No. 1-16.

bulunduğu mezar odasından gümüş ayna, altın diademler, farklı malzemelerden yapılmış boncuklar, altın küpe¹²⁶ ile ele geçen diğer kontekst buluntulara bakıldığında mezarın bir kadın bireye ait olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu eser; dışa çekik yuvarlatılmış ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, oval gövdeli, tutamak dipli ve küçük yayvan kaidelidir. Kat. No. 8-9 örnekleriyle karşılaştırıldığında bu örnekte gövdenin en geniş yeri omuzdan karına doğru çekildiği görülmektedir. Bezeme yönünden Kat. No. 7 ile benzeyen Kat. No. 10'un, boyun ve omuz üzerinde ikişer sıra halinde koyu kahverengi bant süslemesi bulunmaktadır. Eserin form olarak benzer örnekleri, Korinth'te¹²⁷ MÖ 3. yüzyılın ortalarına tarihlendirilirken, Parion Nekropolü'nde¹²⁸ MÖ 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekleri ve dönemsel form özellikleri dikkate alındığında eseri MÖ 3. yüzyılın başlarına tarihlendirebiliriz.

Kat. No. 11, bu grup içerisinde değerlendirilmeye alınan en erken form özellikleri gösteren bir diğer eserdir. Kahverengi hamurlu, dışa çekik ince ağız kenarlı, içbükey boyunlu olan bu eser, Kat. No. 10 örneğinde olduğu gibi gövdenin en geniş yeri omuzdan gövde ortasına çekilmiştir. Sivri dipli olmasıyla gruptaki diğer örneklerden ayrılan bu eserin cidarı ağızdan dibe kadar aynı kalınlıkta tarihlendirilmiştir. Eserin, dudak yapısı yönüyle benzerleri Parion Nekropolü¹²⁹ buluntuları arasında yer almakta olup MÖ 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Sivri dipli olmasıyla her ne kadar paralel örneğine denk gelemesek de eser, dönemsel form özellikleriyle değerlendirildiğinde MÖ 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 10 örneğine göre daha ufak boyutta yapılmış olan Kat. No. 12 dışa çekik ağız kenarlı olmasıyla bu örnekten ayrılmaktadır. Ayrıca gövde kısmı Kat. 10 örneğine göre daha da incelmış ve kaide boynu uzamıştır. Yine gövdenin en geniş yeri omuzdan aşağı çekilen Kat. No. 12'in cidar kalınlığı dudaktan dolu kaideye doğru aynı kalınlıkta devam etmiştir. Kat. No. 10'a benzer şekilde boyun ve omuz üzerinde kırmızı renkte dairesel bezemeler bulunmaktadır. Eser, dışa çekik ağız kenarı ve kaide yapısıyla benzerlik gösterdiği İzmir¹³⁰ ve Çanakkale Müzesi¹³¹ örnekleri, MÖ 3. yüzyılın

¹²⁶ Serdar Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri (MÖ. III. Bin-MS. IV.YY), (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya, 2010, s. 72.

¹²⁷ Elizabeth G. Pemberton, Ten Hellenistic Graves in Ancient Corinth, Hesperia Vol. 54, No. 3, 1985, s. 300, Lev. 80, No. 42.

¹²⁸ Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, Kat. No. 105, Çiz. 5.

¹²⁹ Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 300, Kat. No. 105, Çiz. 51.

¹³⁰ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. IIIc.

¹³¹ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, s. 22, Kat. No. 8, Çiz. 2d, Lev. 2d,

başlarına tarihlendirilirken, form olarak benzeri Viterbo'da¹³² MÖ 3. yüzyıl ortalarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekleri ve form gelişimi açısından değerlendirildiğinde eser, MÖ. 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmelidir.

Kat. No. 13, Samsun/Merkezde (Yeşildere Mah. Akça Sokak) Mezar Odası I'de gerçekleştirilen kurtarma kazısında tespit edilmiştir. Eser yukarıda incelediğimiz Kat. No. 10 örneğinden biraz daha farklı formda karşımıza çıkmaktadır. Dudak kısmı yuvarlatılmış şekilde verilen bu örnek, Kat. No. 10'dan farklı olarak boyun kısmı biraz daha uzamış, omuzdan gövdeye daha keskin bir geçiş sağlamış ve gövde ovalleşmiştir. Unguentariumların omuzdan gövdeye bu şekilde keskin geçişleri MÖ 3. yüzyılın 3. çeyreğinde belirgin biçimde görülmeye başlamıştır.¹³³ Kaide kısmı kırık olduğundan yoruma kapalı olan bu örnekte cidar kalınlığı ağızdan gövdenin biraz altına kadar aynı kalınlıkta devam etmiş ve kabın iç hacmi küçülmüştür. İçi dolu ayak kısmı bulunan bu örneğin kaide boynu Kat. No. 10 numaralı örneğe göre daha ince yapılmıştır. Yüzey kısmı fazla aşınmış olmasına rağmen, gövde üzerindeki kırmızı renkli dairesel bantlar görülebilmektedir. Eser, yuvarlatılmış ağız kenarı ve omuzdan gövdeye geçişteki sert dönüşüyle Çanakkale Müzesi'nde¹³⁴ MÖ 3. yüzyılın ortalarına tarihlendirilirken, İzmir Müzesi'nde¹³⁵ MÖ 3. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Eser, paralel örnekleri ve form özellikleri ile değerlendirildiğinde MÖ. 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 14, açık kahverengi hamurlu, kırmızı astarlı ve iyi perdahlanmıştır. 8.1 cm boyutundaki örneğin dudak ve kaide kısmı kırık olduğu için yorum yapılamamaktadır. Eser, grup içerisinde şuna kadar değerlendirilen eserlerden farklı olarak boyun yüksekliği artmıştır. Silindirik şekilde yapılan boyun yumuşak bir hat oluşturarak topaç biçimli gövdeye inmektedir. Omuz profili Kat. No. 13 ile benzerlik gösteren bu eserin gövde hacmi azalmıştır. Buradan yola çıkarak kırık olan kaidenin uzadığını söylemek mümkündür. Eser, uzun silindirik boynu ve gövde yapısıyla MÖ 3. yüzyıl ortalarına tarihlendirilen İzmir örneğine¹³⁶ daha yakınen form olarak benzeri

¹³² Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 115, Tav. 33, B.62.2.1.

¹³³ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, s. 25.

¹³⁴ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, s. 25, Kat. No. 12, Çiz. 4a, Lev. 3d.

¹³⁵ G. Günay Tuluk, "Die Unguentarien im Museum von İzmir", *Anatolia Antiqua* VII, 1999 ss. 127-166, s. 131, Kat. No. 12.

¹³⁶ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. Va, Lev. IVb.

Viterbo'da¹³⁷ MÖ 3. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekleri ve dönemsel form özellikleri yardımıyla eser MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilebilir.

4.2.2. İkinci Grup (Tip 2 B)-(Kat. No. 15-28)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumların boyun ve kaide yükseklikleri bir önceki gruba nazaran biraz daha uzamıştır. Bu uzamanın beraberinde kaide boyunları daha da belirginleşerek içleri dolmaya başlamıştır. Ayrıca Kat. No. 20 hariç eserlerin kaideleri boyun bölümünden daha kısadır. Boyları 12.7-20.5 cm. arasında değişen bu örneklerin hamur renkleri siyahtan, devetüyü rengine kadar çeşitlilik göstermektedir. Grupta en erken form özellikleri sergileyen Kat. No. 15; kahverengi hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve düz diplidir. Gövde üzerinde yer yer çark izleri görülmektedir. Eser; dışa çekik ağız kenarı, kısa yuvarlak kaide yapısıyla Adana Müzesi'nde¹³⁸ MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilirken, iç haznesi dışında form olarak benzeri Milet Müzesi'nde¹³⁹ MÖ 3. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Fakat iç hazne derinliği tarihlemede bir ölçüt olduğu için bu eser, MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmelidir.

Kat. No. 16, kahverengi hamurlu, uzun silindirik boyunlu, içi dolu uzamış yuvarlak kaidesiyle Kat. No. 15 örneğine benzemektedir. Kat. No. 16'da görülen dışa çekik ağız yapısı bu örnekte içe dönük şekilde yuvarlatılarak tarihlendirilmiştir. Ayrıca gövde şişkinliği bu örnekte biraz daha azalmıştır. Eserin, ağıza doğru genişleyen boyun yapısı ve iç hazne derinliğiyle benzeri İzmir Müzesi'nde¹⁴⁰ MÖ 3. yüzyılın ortalarına tarihlendirilirken, form olarak Viterbo'da¹⁴¹ MÖ 3. yüzyıl sonları-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Her ne kadar dudak yapısıyla Kat. No. 16 örneğinden ayrılrsa da bu eseri, MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirmek daha uygundur.

Kat. No. 17 örneğiyle beraber eserlerin boyları uzamaya başlamıştır. 16.8 cm ölçülerine sahip eser; açık kahverengi hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı ve şişkin karınlıdır. Grupta değerlendirilen diğer unguentariumlardan farklı olarak kaide bölümü daha kalın olarak yapılmıştır. Eser; dudak, boyun ve kaide yönüyle MÖ 3.

¹³⁷ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 115, Tav. 33, B.62.2.1.

¹³⁸ Damlağül Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Ana Bilim Dalı, (Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi), Erzurum, 2021, s. 58, Kat. No. U25.

¹³⁹ Ali Yaşar, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, s. 56, Lev. V, Kat. No. U26.

¹⁴⁰ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, s. 46-47, Lev. IVc.

¹⁴¹ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 85, Tav. 18, B.13.7.4.

yüzyıl sonu-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilen Adana örneğine¹⁴², form olarak benzerine ise, MÖ 3. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen Viterbo¹⁴³ örnekleri arasında rastlanılmıştır. Paralel örnekleri ve form özellikleri göz önünde bulundurulduğunda bu eser, MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 18, 20.5 cm ölçüleriyle gruptaki en yüksek unguentariumdur. Devetüyü renginde hamura sahip olan eser siyah astarlı olarak yapılmıştır. Dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu ve içbükey girinti yapan kaideye sahiptir. Grupta değerlendirilen önceki örneklerle karşılaştırılmaya gidildiğinde, Kat. No. 18'in boyun ve kaide bölümü uzamış ve buna bağlı olarak gövde ovalleşmiştir. Ayrıca bu uzamayla birlikte kaide kısmı daha da dolarak gövdenin iç haznesi biraz daha daraltılmıştır. Eserin form olarak benzeri Veroia'da¹⁴⁴ MÖ 3. yüzyıl sonları-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilirken, Atina Agorasında¹⁴⁵ MÖ 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekler ve form özellikleri de dikkate alındığında eser, MÖ 3. yüzyıl sonları-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 19; kahverengi hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunludur. Gövdenin oval görünümü ve kaidenin içbükey olması Kat. No. 18 örneği ile benzerlik göstermektedir. Ancak Kat. No. 18'de görülen hafif kademelendirilmiş kaide bu örnekte düz olarak verilmiştir. Yine içi dolu olarak verilmiş kaidesi bulunan Kat. No. 19'un iç haznesi bir önceki örneğe nazaran daha fazla daralmıştır. Karşılaştırılmaya gidildiğinde; dudak, boyun ve gövde yapısı benzerliğiyle Isparta Müzesi'nde¹⁴⁶ MÖ 2. yüzyıl ortaları-1. yüzyıl başlarına tarihlendirilirken, dudak, kaide ve iç hazne genişliğiyle Viterbo'da¹⁴⁷ MÖ 3. yüzyıl sonları-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Eser, paralel örnekleri ve form özellikleri dikkate alındığında MÖ 3. yüzyıl sonları-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 20-23 numaralı eserler, Samsun İli, İlkadım İlçesi'nde (Kıran Mah. Demirciyeri Mevkii) gerçekleştirilen alt yapı çalışmaları sırasında ortaya çıkan, çok

¹⁴² Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 59, Kat. No. U27.

¹⁴³ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 95, Tav. 23, B.31.5.

¹⁴⁴ Stella Drougou, "Hellenistic Pottery-Content and Methodology", Proceedings Of The Danish Institute At Athens Vol VII, Atina 2014, s. 150, Fig. 4.

¹⁴⁵ Susan I. Rotroff, The Athenian Agora Hellenistic Pottery The Plain Wares, The American School Of Classical Studies at Athens Princeton, Vol. XXXIII, New Jersey, 2006, Pl. 55, Fig.67/509.

¹⁴⁶ Murat Fırat, "Isparta Müzesi Seramik Koleksiyonu: Unguentaria", I. Ulusal Psidia Araştırmaları Sempozyumu, Isparta, 2013, s. 308, Çiz. 8.

¹⁴⁷ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 103, Tav. 27, B.32.8.1.

lahitli yeraltı kaya mezarı kurtarma kazısında tespit edilmiştir.¹⁴⁸ Grupta değerlendirilen bir önceki örneklere nazaran kaide ve boyun yükseklikleri biraz daha artarak iç hazne daraltılmış ve gövde daha şişkin tarihlendirilmiştir. Kat. No. 20 hariç diğer eserlerde görülen dışa çekik dudak, uzun silindirik boyun, şişkin gövde, uzun silindirik ayak ve yayvan kaide ortak özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Kat. No. 20; dar dudağı, köşeli profil veren omuzu ve yuvarlatılmış kaidesiyle diğer örneklerden ayrılmaktadır. Bezeme yönünden birlik teşkil etmeyen eserlerden sadece, Kat. No. 23 boyun ve gövde üzerinde kırmızı renkte dairesel süslemeleriyle diğer örneklerden farklıdır. Eseri tarihlerken sadece form özellikleri değil aynı zamanda dönem özelliği olan boyun, omuz ve gövde üzerinde seyrek olarak yapılmış üç bant bezeme de tarihlemeye yol göstericidir.¹⁴⁹ Kat. No. 20'nin; uzun silindirik boynu, gövde profili ve kaide yapısıyla benzer örneğine İzmir Müzesi¹⁵⁰ koleksiyonları arasında rastlanılmakta olup, MÖ. 2. yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlendirilmiştir. Kat. No. 21-23; form özellikleriyle Stratonikeia¹⁵¹, Metropolis¹⁵², Milet Müzesi¹⁵³ ve Adana Müzesi'nde¹⁵⁴ MÖ 3. yüzyılın sonları-2. yüzyılın ortalarına verilen örneklere daha yakındır. Aynı form özellikleri sergileyen Viterbo¹⁵⁵ örneğinde ise, MÖ 3. yüzyıl sonları-1. yüzyıl gibi geniş bir tarih aralığına uygun görülmüştür. Eserler, paralel örnekleri ve form özellikleriyle değerlendirildiğinde MÖ 3. yüzyıl sonları-2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 24, Samsun Merkezde, (30 Ağustos Caddesi) bulunan mezarda tespit edilmiştir. Eser, devetüyü renginden koyu griye dek değişen renkte astarlıdır. Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yayvan kaidelidir. Omuz üzerinde iki, boyun üzerinde üç adet kırmızı renkte bant bezemesiyle Kat. No. 23 numaralı örneğe benzemektedir. Eser; gövde profili, iç hacmi ve kaide boynuyla Metropolis'te¹⁵⁶ MÖ

¹⁴⁸ Orhan Alper Şirin, "Amisos'ta Lahit Mezar Geleneği", Uluslararası Amisos Dergisi, C. 2, S. 3, 2017, s. 90-91.

¹⁴⁹ MÖ 3. yüzyıla tarihlendirilen örneklerde genel olarak bu bezemeye rastlanılmaktadır. Thompson, *Two Centuries of Hellenistic Pottery*, s. 472.

¹⁵⁰ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. VIIIb-VIIIe, Lev. IXb-Xa.

¹⁵¹ Aynur Civelek, "Stratonikeia-Akdağ Nekropolis'inden Bir Mezar", *Anatolia* 30, 2006, s. 56, Çiz. 3.

¹⁵² Binnur Gürler, *Metropolis'in Hellenistik Dönem Seramiği*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1994, Çiz. 36, Lev. 26-27.

¹⁵³ Yaşar, *Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar*, s. 57, Lev. V/U28.

¹⁵⁴ Nasıfoğlu, *Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*, s. 59, Kat. No. U27.

¹⁵⁵ Camilli, *Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana*, s. 95, Tav. 23, B.31.2.1.

¹⁵⁶ Gürler, *Metropolis'in Hellenistik Dönem Seramiği*, Çiz. 39, Lev. 29.

2. yüzyıl ortalarına tarihlendirilirken, Milet Müzesi'nde¹⁵⁷ MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Form olarak benzeri ise, Patara'da¹⁵⁸ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı, Viterbo'da¹⁵⁹ MÖ 2. yüzyılın üçüncü yarısına verilmiştir. Eser, paralel örnekleri ve form özellikleri dikkate alınarak değerlendirildiğinde MÖ 3. yüzyıl sonu-2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 25-28 numaralı örneklerden sadece Kat. No. 27, Samsun/Merkez'de (Yeşildere Mahallesi, Akça Sokak) bulunan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir.¹⁶⁰ Ele alınan eserler, grupta değerlendirilen diğer örneklerden farklı olarak boyun yükseklikleri daha da artarak gövde şişkinliği azalmaya başlamıştır. Sadece Kat. No. 27 bu örnekler nazaran daha şişkin karınlıdır. Kat. No. 28 hariç eserlerde görülen aşağı çekik dudak, ağız kısmına göre daha kalın yapılmış yuvarlak kaide ve iç cidar benzerlik göstermektedir. Kat. No. 29 aşağı sarkık dudaklı olmasıyla diğer örneklerden ayrılmaktadır. Karşılaştırdığımızda eserlerden Kat. No. 25, form olarak Atina Agorası¹⁶¹ buluntularında MÖ 2. yüzyıl ortalarına tarihlendirilirken, Milet Müzesi'nde¹⁶² MÖ 2. yüzyılın 2. yarısına tarihlendirilmiştir. Kat. No. 26, Viterbo'da¹⁶³ MÖ 2. yüzyılın 2. yarısına, Kat. No. 27; Atina Agorası¹⁶⁴ ve Stratonikeia'da¹⁶⁵ MÖ 2. yüzyılın 2. yarısına, Kat. No. 28 ise; Atina Agorası¹⁶⁶ ve Viterbo'da¹⁶⁷ MÖ 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Tüm örnekleri MÖ 2. yüzyıl bağlamlarında verilen bu eserler, form özellikleri de dikkate alınarak değerlendirildiğinde MÖ 2. yüzyılın 2. yarısına tarihlendirilmektedir.

4.2.3. Üçüncü Grup (Tip 2 C)-(Kat. No. 29-55)

Tip 2C grubunda değerlendirilen unguentariumların kaide yükseklikleri bir önceki gruba nazaran biraz daha uzayarak tam anlamıyla iç formunu almıştır. Şişkin karınlıdan, incelmış karına doğru incelenen eserlerde görülen ortak özellik dışa çekik

¹⁵⁷ Yaşar, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, s. 52, Lev. III/U14.

¹⁵⁸ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 85, Kat. No. U84.

¹⁵⁹ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 85, Tav. 18, B.21.1.4.

¹⁶⁰ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 84-85.

¹⁶¹ Rotroff, The Athenian Agora Hellenistic Pottery The Plain Wares, Fig. 67, Res. 516.

¹⁶² Yaşar, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, s. 52, Lev. III/U14.

¹⁶³ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 93, Tav. 22, B.31.1.11.

¹⁶⁴ Rotroff, The Athenian Agora Hellenistic Pottery The Plain Wares, Fig. 67, Res. 519.

¹⁶⁵ Asuman Baldıran, "Stratonikeia'dan Unguentariumlar", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 4, 1999, s. 349, Çiz. 19.

¹⁶⁶ Rotroff, The Athenian Agora Hellenistic Pottery The Plain Wares, Fig. 67, Res. 514.

¹⁶⁷ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 99, Tav. 25, B.32.3.5.

ağız kenarlı olmaları ve kaide-boyun yüksekliklerinin neredeyse eşitlenmesidir. Grupta değerlendirilen Kat. No. 29-44 numaralı örnekler form özellikleri bakımından benzer oldukları için grup içerisinde birlikte değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Çoğunluğu satın alma yoluyla müzeye kazandırılmış olan eserlerden sadece Kat. No. 31-32, Samsun Merkez’de (Yeşildere Mahallesi, Akça Sokak) açığa çıkarılan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir.¹⁶⁸ Eserlerin tümü; dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı ve yuvarlak kaideleriyle ortak özellik sergilemektedir. Eserlerin form olarak yakın benzerleri; Priene’de¹⁶⁹ MÖ 2. yüzyılın ortalarına, Viterbo¹⁷⁰ ve Milet Müzesi’nde¹⁷¹ ise, MÖ 2. yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlendirilmiştir. Paralel örnekler ve form özellikleri de dikkate alındığında bu eserler, MÖ 2. yüzyılın 2. yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 45, Samsun, İlkadım İlçesinde (Kalkanca Mahallesi, Dikilitaş Sokak) bulunan, Yeraltı Mezar Odası II’de gerçekleştirilen kurtarma kazısında tespit edilmiştir.¹⁷² Bu eserle birlikte artık gövdedeki şişkinliğin azalmaya başladığı görülmektedir. Eser, dışa çekik yuvarlatılmış ağız kenarlı, omuzdan ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, küçük yayvan kaidelidir. Boyun ve omuz üzerinde bulunan kırmızı bant kuşağı fazlaca aşınmıştır. Eserin form açısından benzer örnekleri Patara’da¹⁷³ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı ile MÖ 1. yüzyıl başları aralığına tarihlendirilirken, Tralleis’te¹⁷⁴ MÖ 2. yüzyıl ve sonrasına tarihlendirilmiştir. Ele alınan bu eserin tarihlendirilmesinde paralelleri dışında buluntu konteksti de desteklemektedir. Söz konusu örneğin bulunduğu mezarda üç adet altın diadem, bir adet altın obol ve aynı mezar odasında yalnız farklı sekide bulunan altın diadem üzerindeki darp izleri¹⁷⁵ bu eseri, MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmesine yardımcı olur.

¹⁶⁸ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 84-85.

¹⁶⁹ T. Wiegand-H. Schrader, Priene, Ergebnisse der Ausgrabungen und untersuchungen in den jahren 1895–1898, Berlin, 1908, s. 426, Abb. 544/2.

¹⁷⁰ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1.

¹⁷¹ Yaşar, Milet Müzesi’nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, Lev. IV/U8.

¹⁷² Muhsin Endoğru-Serdar Ünan, Samsun İli, İlkadım İlçesi, Dikilitaş Sokak Yeraltı Mezar Odaları Kurtarma Kazısı, 19. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu, Ankara, 2011, s. 208-209.

¹⁷³ DüNDAR, Patara Unguentariumları, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93.

¹⁷⁴ Saraçoğlu-Çekilmez, “Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği”, s. 247, Res. 13/f.

¹⁷⁵ Diademin üzerinde AMİSOS sikke darbının yapıldığı anlaşılmıştır. Bu sikke darbu da Mithradates VI. (MÖ 123-62) dönemine ait olduğu saptanmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Muhsin Endoğru-Serdar Ünan, Samsun İli, İlkadım İlçesi, Dikilitaş Sokak Yeraltı Mezar Odaları Kurtarma Kazısı, s. 208-209.

Kat. No. 46-48, Tekkeköy’de bir kaya mezarında tespit edilmiştir.¹⁷⁶ Aynı mezar buluntusu olarak birlikte değerlendirilen eserler, dışa çekik ağız kenarlı, omuzdan ağıza doğru genişleyen boyun yapısı ve boyuna göre daha kısa kaidelerinin bulunmasıyla benzerlik göstermektedirler. Kat. No. 47; boyun, omuz ve gövdede ikişer sıra halinde kırmızı bant kuşağı bezemesiyle diğerlerinden ayrılır. Eserlerin form olarak yakın benzerleri, Tralleis’te¹⁷⁷ MÖ 2. yüzyıl sonlarına tarihlendirilirken, Patara’da¹⁷⁸ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı, MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Ele alınan bu eserlerin tarihlendirilmesinde paralelleri haricinde buluntu konteksti de destekler. Söz konusu örneklerin bulunduğu mezarda ele geçen altın diadem, 3 adet sikke ve diğer buluntular¹⁷⁹ bu eserleri MÖ 2. yüzyıl sonu, MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmesine yardımcı olur.

Kat. No. 49-50, Samsun İlkadım İlçesinde (Kalkanca Mahallesi, Dikilitaş Sokak) bulunan, Mezar Odası I’de gerçekleştirilen kurtarma kazısında tespit edilmiştir.¹⁸⁰ Mezarda tespit edilen sekiz adet unguentarium içerisinde iki tanesi bu gruba dahil edilmekle birlikte diğer altı adet unguentarium farklı form ve bezeme özelliklerinden dolayı ayrı gruplarda değerlendirilmeye alınmıştır. Kahverengi hamura sahip eserler; dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli ve yuvarlak yayvan kaidelidir. Eserlerin form olarak yakın benzerleri Sardis’te¹⁸¹, Prusa ad Olympum (Bursa)¹⁸² ve Parion’da¹⁸³ MÖ 2. yüzyıl sonu ile MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Ele alınan bu eserlerin tarihlenmesinde paralelleri haricinde buluntu konteksti de destekler. Söz konusu örneklerin bulunduğu mezarda bir adet alınlıklı diadem, bir adet altın küpe, bir adet Sinope darplı altın pul, bir adet Amisos sikkesi

¹⁷⁶ Akın Temür, “Arkeolojik Devirlerde Tekkeköy”, Tekkeköy Tarihi Dünden Bugüne: Antik Dönem, Mehmet Yavuz Erler, Akın Temür ve Davut Yiğitpaşa (eds.), Gece Kitaplığı, C. 1, 2018, s. 59-78; Orhan Alper Şirin vd., “Tekkeköy İlçesi Kaya Mezarları”, Tekkeköy Tarihi Dünden Bugüne: Antik Dönem, Mehmet Yavuz Erler, Akın Temür ve Davut Yiğitpaşa (eds.), Gece Kitaplığı, C. 1, 2018, s. 84.

¹⁷⁷ Aslı Saraçoğlu-Murat Çekilmez, “Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği”, Colloquium Anatolicum Dergisi X, 2011, s. 247, Res. 13/c.

¹⁷⁸ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93.

¹⁷⁹ Mezarda ele geçen sikkelerden biri Kharon geleneği doğrultusunda kullanım gören ve Sinope lejantlı betimiyle MÖ 88-65 yıllarına tarihlendirilmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Şirin, Tekkeköy İlçesi Kaya Mezarları, s. 84.

¹⁸⁰ Endoğlu-Ünan, Samsun İli, İlkadım İlçesi, Dikilitaş Sokak Yeraltı Mezar Odaları Kurtarma Kazısı, s. 203.

¹⁸¹ I. Susan Rotroff-Andrew Oliver, The Hellenistic Pottery From Sardis: The Finds Through, 1994, London, 2003, Pl. 44/259.

¹⁸² İ. Mert Hakan-Reyhan Şahin vd., “Prusa ad Olympum’dan (Bursa) Bir Oda Mezar”, International Journal of Social Inquiry, S. 11, 2018, s. 245, Res. 16, No. 15.

¹⁸³ Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 300, Çiz. 53, Kat. No. 107.

darplı altın pul ve diğer buluntular¹⁸⁴ bu eserleri MÖ 2. yüzyıl sonu ile MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmesine yardımcı olur.

Kat. No. 51, bir önceki örnek ile benzer form özelliklerine sahip olup; dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaidelidir. Eser; boyun, gövde ve kaide yapısı benzerliğiyle İzmir Müzesi'nde¹⁸⁵ MÖ 2. yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlendirilirken, form olarak yakın benzeri Patara'da¹⁸⁶ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Eserin, buluntular yardımıyla tarihlendirilen Kat. No. 49 örneğiyle benzerliği göz önüne alındığında MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı uygun tarih olarak verilebilir.

Kat. No. 52; Samsun Merkezde (Kadifekale Mahallesi, Tınaztepe Sokak) açığa çıkarılan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir.¹⁸⁷ Eser, açık kahverengi hamurlu olup, dışa çekik ağızlı, uzun silindirik boyunlu, hafif köşeli omuzlu ve küçük yayvan kaidelidir. Üzerinde kaideden gövdeye kadar çark izleri görülen eserin, boyundan omuza doğru keskin bir geçişinin olduğu görülmektedir. Benzer örnekleri Laodikeia Nekropolünde¹⁸⁸ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilirken, Patara'da¹⁸⁹ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı, MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Eser, paralel örnekler doğrultusunda MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyıl başları uygun tarih olarak verilebilir.

Kat. No. 53; kiremit renk hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu ve tek profil veren yuvarlak kaidelidir. Kat. No. 52 örneğinde görülen köşeli omuz vurgusunun bu örnekte biraz daha ovalleştiği görülür. Boyun, kaide ve iç hazne genişliği Kat. No. 52 örneğiyle oldukça benzemektedir. Eserin form olarak yakın benzerleri, Viterbo'da¹⁹⁰ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilirken, Patara'da¹⁹¹ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyıl başlarına

¹⁸⁴ Pulların üzerindeki sikke darplarının Mithradates VI. (MÖ 123-62) dönemine ait olduğu saptanmıştır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Muhsin Endoğru-Serdar Ünan, Samsun İli, İlkadım İlçesi, Dikilitaş Sokak Yeraltı Mezar Odaları Kurtarma Kazısı, s. 206-207.

¹⁸⁵ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. VIII E, Lev. Xa.

¹⁸⁶ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 115, Lev. 10/U93.

¹⁸⁷ Muhsin Endoğru-Serdar Ünan, "Amisos'da Kremasyon Gömü: Tınaztepe Sokak Yeraltı Oyma Oda Mezarı, KUBABA, S. 19, 2012, s. 57.

¹⁸⁸ Celal Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), Laodikeia Çalışmaları 1.2, Ege Yayınları, İstanbul, 2011, s. 65, Lev. 62, Kat. No. 972.

¹⁸⁹ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 114, Lev. 10, Kat. No. U91.

¹⁹⁰ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramici Di Età Ellenistica e Romana, s. 93, Tav. 22, B.31.1.13.

¹⁹¹ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 115, Kat. No. U93.

tariflendirilmiştir. Eser, paralel örnekler ışığında MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 54, bir önceki örneğe nazaran gövde şişkinliği biraz daha azalmıştır. Eser; kahverengi hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli ve yayvan kaidelidir. Üzerinde yer yer çark izleri izlenen eserin iç hazne derinliği oldukça dar yapılmıştır. Eserin form olarak yakın benzeri Viterbo'da¹⁹² MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir. Ancak form özellikleri dikkate alındığında bu eserin verilen tarihten daha ileri olması gerekmektedir. Bu yüzden eser için uygun tarih MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyılın başları olmalıdır.

Kat. No. 55; siyaha yakın bir hamura sahip olup, bu grup içerisinde değerlendirilmeye alınan en kalitesiz yapılmış örnektir. Maliyet açısından daha uygun olan pişmiş toprak unguentariumların kalitesi, temiz kilden yapılmış astarlı örneklerden, son derece kalitesiz yapılmış örneklere doğru çeşitlilik göstermektedir. Bu tür kalitesiz kilden yapılmış örneklerin çoğunluğunun nekropol¹⁹³ alanlarından ele geçmesi, yapım kalitesinin kullanım alanlarına göre değiştiğini göstermektedir.¹⁹⁴ Kat. No. 55'in form özelliklerine baktığımızda; yuvarlatılmış dışa taşkın ağız kenarlı, oldukça geniş ve uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan basık gövdeli ve yuvarlak kaideli olduğu görülmektedir. Eser; dudak, gövde ve kaide yapısıyla Atina'da¹⁹⁵ MÖ 2. sonlarına tarihlendirilirken, form olarak yakın benzerleri Labraunda'da¹⁹⁶ MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyıl başı, Çanakkale Müzesi'nde¹⁹⁷ ise, MÖ 1. yüzyılın ilk çeyreğine tarihlendirilmiştir. Paralel örnekleri ve form özellikleri dikkate alındığında bu eser, MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir.

4.2.4. Dördüncü Grup (Tip 2 D)-(Kat. No. 56-69)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumların boyunları ve ayakları uzamış, bazı örneklerde bu uzamanın sonucu gövde incelmıştır. Çok uzun ve içi tamamen dolmuş

¹⁹² Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramic Di Età Ellenistica e Romana, s. 111, Tav. 31, B.51.5.2.

¹⁹³ Amisos Nekropol'ünde tespit edilen unguentariumların birçoğu kaliteli bir işçilik göstermektedir.

¹⁹⁴ Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 117.

¹⁹⁵ Young, An Industrial District of Ancient Athens, Pl. 83/e.

¹⁹⁶ Hellström, Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Pl. 12/173.

¹⁹⁷ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, s. 37, Çiz. 11c, Lev. 9a, Kat. No. 33.

kaideleriyle dik durması zorlaşan bu örneklerin iç hazneleri fazlasıyla daralmıştır. Geç Hellenistik döneme tarihlendirilen bu unguentariumların gövde genişlikleri ve boyun kalınlıkları birbirinden farklıdır. Grupta ilk olarak gövde şişkinlikleri oldukça belirgin olan ve aynı form özellikleri sergileyen Kat. No. 56-60 ele alınacaktır. Hamur renkleri devetüyü renginden açık kahverengiye doğru çeşitlilik gösteren eserlerde görülen; dışa taşkın ağız kenarı, uzun silindirik boyun, geniş karın, uzun silindirik ayak ve yuvarlak kaide ortak özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Eserlerin paralel örnekleri; boyun, ayak ve gövde profili benzerliğiyle Stobi¹⁹⁸ ve Adana Müzesi'nde¹⁹⁹ MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilirken, form olarak benzeri İzmir Müzesi'nde²⁰⁰ MÖ 2. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir. Ortak özellik sergilemelerinden dolayı grupta birlikte değerlendirilen bu eserlerin paralel örnekleri ve form özellikleri dikkate alındığında MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyıl başları uygun tarih olarak verilebilir.

Kat. No. 61; Samsun'un İlkadım İlçesinde (Kadıköy Mahallesi, Kılıçarslan Sokak) bulunan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir. Bir önceki örneklerden farklı olarak daha ufak boyutlarda fakat aynı formda yapılmıştır. Eser; aşağı çekik dudaklı, uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı, uzun yayvan kaidelidir. Kaide kısmı kademelendirilmiş ve içbükey olarak yapılmıştır. Geç Hellenistik Dönem özelliği olan boyun ve kaide uzunluğunun eşitlenmesi bu örnekte de net bir şekilde görülmektedir. Eserin form olarak benzer örnekleri Antalya Doğu Nekropolü'nde²⁰¹ MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilirken, Tralleis'te²⁰² MÖ 2. yüzyılın sonlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekler ve form özellikleri dikkate alındığında eser MÖ 2. yüzyıl sonu ile MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 62-69 numaralı örneklerin boyun ve kaideleri uzamış, gövdeleri de bu uzamaya uyum sağlayarak incelmıştır. Eserlerden sadece Kat. No. 67, Amisos (Baruthane Deresi) Kurtarma Kazısında açılan Sondaj III'te, -160 cm derinlikte ki

¹⁹⁸ Anderson-Stojanović, Virginia R., Stobi, The Hellenistic and Roman Pottery, Princeton University Press, 1992, Pl. 67, No. 564-567.

¹⁹⁹ Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 73, Kat. No. U56.

²⁰⁰ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. X, Lev. XIc.

²⁰¹ Ferhan Büyükyörük-Cihan Tibet, "1998-1999 Yılı Antalya Doğu Nekropolü Kurtarma Kazıları", Adalya, S. 4, 1999-2000, s. 157, Res. 8/U24.

²⁰² Saraçoğlu-Çekilmez, "Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği", s. 247, Res. 13/e.

dolgu toprak içerisinde tespit edilmiştir²⁰³. Hamur renkleri pembemsi bejden, açık kırmızımsı kahverengiye doğru çeşitlilik gösteren eserlerde görülen; dışa çekik ağız, uzun silindirik boyun, oval gövde, uzun silindirik ayak ve içbükey yuvarlak kaide ortak özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Eserlerin form olarak benzer örnekleri; Viterbo²⁰⁴ ve İzmir Müzesi'nde²⁰⁵ MÖ 2. yüzyılın sonlarına tarihlendirilirken, Patara'da²⁰⁶ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı ile MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Benzer örnekler dikkate alındığında bu grup MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir.

4.2.5. Beşinci Grup (Tip 2 E)-(Kat. No. 70-78)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumlar form ve bezeme yönünden benzer oldukları için birlikte değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Eserlerden ilki Kat. No. 70; kızıl kahverengi astarlı, dışa taşkın yuvarlak ağızlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin karınlıdır. Kaide kısmı kırık olduğu için bu bölüm hakkında yorum yapılamamaktadır. Boyun, omuz ve gövde üzerinde kazıma bezemelere yer verilmiştir. Eser; form başta olmak üzere, boyun ve omuz üzerinde bulunan bezemeleriyle Kurul Kalesi'nde²⁰⁷ MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilen bir örnek ile son derece uyumludur. Gövde yapısı benzerliğiyle de Stobi'de²⁰⁸ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekler ve form özellikleri dikkate alındığında eser, MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 71; Amisos (Baruthane Deresi Mevkii) Kurtarma Kazısında açılan Sondaj III'te, -160 cm derinlikte, dolgu toprak içinde tespit edilmiştir.²⁰⁹ Herhangi bir mezara dahil olmayan bu eser boyun kısmından kırık olup, belirgin omuzdan kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve dışa açılan kademeli kaidesi bulunmaktadır. Omuz üzerinde oyularak yapılmış ikişer adet kazıma bezeme yer almaktadır. Kırmızı astarlı, fırınlamadan dolayı yer yer renk değişimleri görülen eser üzerinde, çark izleri ve

²⁰³ Mustafa Akkaya, Amisos Antik Kenti Kurtarma Kazısı, III. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1993, s. 208-209, Res. 14.

²⁰⁴ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5.

²⁰⁵ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Çiz. X, Lev. XIc.

²⁰⁶ Dünder, Patara Unguentariumları, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93.

²⁰⁷ Yücel Şenyurt-Leyla Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 625, Lev. 2, Res. 5.

²⁰⁸ Anderson-Stojanović, Virginia R., Stobi, The Hellenistic and Roman Pottery, Pl. 67, No. 564-567.

²⁰⁹ Akkaya, Amisos Antik Kenti Kurtarma Kazısı, III. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, s. 208-209, Res. 14.

çömlekçinin parmak izleri dikkat çekmektedir. Eserin form olarak yakın benzerlerine, Atina Agorası²¹⁰ ve Kurul Kalesi'nde²¹¹ rastlanmakta olup, MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Benzer stildeki örnekleri ve form gelişimi dikkate alındığında eser, MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 72; kahverengi hamurlu, yer yer dökülmüş koyu kahverengi astarlı, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, yumurta gövdeli ve iki kademeli yuvarlak kaidelidir. Omuz ve gövde bölümü Kat. No. 70 numaralı örneklerle benzerlik göstermektedir. Eserin form olarak benzer örneği Kurul Kalesi'nde²¹² MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir. Aynı stilde yapılmış paralel örnek ve form özellikleri göz önüne alınarak değerlendirildiğinde eser, MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmelidir.

Kat. No. 73-74, Samsun Merkezde, (Yeşildere Mahallesi, Akça Sokak) açığa çıkarılan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir.²¹³ Kahverengi hamura sahip bu eserler; dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli ve iki kademeli içbükey yayvan kaidelidir. Form olarak benzer özelliklere sahip bu eserler bezeme yönünden ayrılmaktadır. Kat. No. 73'te omuz ve gövdenin alt kısmında oyularak yapılmış ikişer tane yiv şerit, gövde üzerinde ise siyah renkte bant kuşağı yer almaktadır. Kat. No. 74 sadece omuz üzerinde bulunan iki sıra kazıma bezemesi ile Kat. No. 73 örneğiyle benzerdir. Eserlerin form olarak benzer örneğine Kurul Kalesi'nde²¹⁴ rastlanılmakta olup, MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Geç Hellenistik Dönem'in tipik özelliklerini yansıtan bu eserler, benzer örnekleri ve buluntu kontekstleri²¹⁵ yardımıyla MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 75; kahverengi hamurlu, kırmızı astar boyalı, dışa taşkın ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve iki kademeli içbükey

²¹⁰ Thompson, Two Centuries of Hellenistic Pottery, s. 368, Fig. 52/C76.

²¹¹ Şenyurt-Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 626, Lev. 3, Res. 7.

²¹² Şenyurt-Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 625, Lev. 2, Res. 5.

²¹³ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 84-85.

²¹⁴ Şenyurt-Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 628, Lev. 5, Res. 22-23.

²¹⁵ Mezarda Geç Hellenistik Döneme ait olduğu düşünülen; 6 adet tek kulplu testi, 1 adet oinochoe, 6 adet pişmiş toprak unguentarium (geriye kalan 4 adet unguentarium yakın tarihler verilerek ayrı gruplarda değerlendirilmiştir.), 1 adet krater tespit edilmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 84-85.

yayvan kaidelidir. Boyun ve gövde üzerinde kazıma ile yapılmış iki sıra dairesel bezeme bulunmaktadır. Bezeme ve form olarak Kat. No. 70 örneğiyle benzer özelliklere sahiptir. Eserin benzer örneği Kurul Kalesi'nde²¹⁶ MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilirken, gövde yapısı itibarıyla Stobi'de²¹⁷ MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı-MÖ 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Benzer örnekler ve form özellikleri dikkate alındığında eser, MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 76; Samsun'un Canik İlçesinde (Dereler Köyü, Semişli Mahallesi) bulunan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir. Eser; kırmızımsı kahverengi hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı, omuzdan ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı ve kısa yayvan kaidelidir. Form ve omuz üzerinde yer alan kazıma yiv bezemeleriyle Kat. No. 73-75 numaralı örnekleriyle benzer özelliklere sahiptir. Eserin form açısından benzer örneğine Atina Agorasında²¹⁸ rastlanılmakta olup MÖ 2. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekler ve grup içerisinde değerlendirilen diğer örnekler de göz önüne alındığında bu eser de MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 77; Samsun'un İlkadım İlçesinde (Kalkanca Mahallesi) yapılan kurtarma kazısında tespit edilmiştir. Eser; kırmızı astarlı, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı ve iki kademeli kısa yayvan kaidelidir. Üzerinde çark izlerinin net bir şekilde görüldüğü eserin omuz kısmında iki adet kazıma bezeme bulunmaktadır. Form ve bezeme olarak grupta değerlendirilen Kat. No. 73-76 numaralı örneklerle benzerlik göstermektedir. Eserin form ve bezeme yönünden benzerine, Kurul Kalesi'nde²¹⁹ rastlanılmakta olup, MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Benzer örnekler ve form özellikleri dikkate alındığında eser, MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 78 bu grupta değerlendirilen son örnektir. Eser; koyu kahverengi astarlı, dışa taşkın ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve iki kademeli kısa yayvan kaidelidir. Boyun ve omuz üzerinde iki sıra kazıma bezeme bulunmasıyla Kat. No. 70 örneğine

²¹⁶ Şenyurt-Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 625, Lev. 2, Res. 5.

²¹⁷ Anderson-Stojanović, Virginia R., Stobi, The Hellenistic and Roman Pottery, Pl. 67, No. 564-567.

²¹⁸ Rotroff, Hellenistic Pottery: The Plain Wares, Fig. 63, Res. 439.

²¹⁹ Şenyurt-Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 625, Lev. 2, Res. 5.

benzemektedir. Eserin form ve bezeme olarak benzer örneği Atina Agorası'nda²²⁰ MÖ 2. yüzyıl sonlarına tarihlendirilirken, Kurul Kalesi'nde²²¹ MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Paralel örnekler ve form özellikleri dikkate alındığında eser, MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

4.2.6. Altıncı Grup (Tip 2 F)-(Kat. No. 79)

Bu grupta yer alan unguentarium form olarak değil bezeme yönünden farklılık gösterdiği için ayrı olarak değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Samsun'un İlkadım İlçesinde (Kalkanca Mahallesi, Dikilitaş Sokak) bulunan Mezar Odası I'de gerçekleştirilen kurtarma kazısında tespit edilmiştir.²²² Eser; kahverengi hamurlu ve astar boyalı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaidelidir. Üzerinde şuna kadar müze ve özel koleksiyonlarda rastlanılmayan keten ip örgü bezemesi bulunmaktadır. Hellenistik dönem unguentariumları nadir olarak bezendiği için çoğu bezemeli örnekler bu eserde olduğu gibi ünik değer taşımaktadır.²²³

İn-situ olarak tespit edilen bu eserin yan buluntuları olan; defne yapraklı taç, altın diadem, altın pul, bronz bilezik, altın küpe buraya bir kadın bireyin gömüldüğünü göstermektedir.²²⁴ Ayrıca mezar odasından Mithradates IV (MÖ 123-62) dönemine tarihlenen oval altın plakalar söz konusu eseri bu döneme tarihlenemize yardımcı olur.

4.2.7. Yedinci Grup (Tip 2 G)-(Kat. No. 80-82)

Tip 2 G grubunda değerlendirilen Kat. No. 80-82 numaralı eserler bu çalışmada şimdiye kadar değerlendirilen örneklerden farklı form özellikleri sergilerler. Kat. No. 79 örneğinin tespit edildiği mezar odasında bulunan bu örnekler; kahverengi hamurlu, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaidelidir. Boyun ve gövde üzerinde kırmızı renkte ikişer tane bant süslemesi tüm eserlerde görülen ortak bezemedir. Eserlerin ayrı bir grupta değerlendirilmesine neden olan en önemli özellik

²²⁰ Rotroff, Hellenistic Pottery: The Plain Wares, Fig. 68, Res. 524.

²²¹ Şenyurt-Leyla Yorulmaz, Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları, s. 626, Lev. 3, Res. 9.

²²² Serdar Ünan, "Mezar Buluntuları Işığında Samsun-Amisos'da Hellenistik Dönem Pişmiş Toprak Kaplarından Örnekler", Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu, 2010, s. 660.

²²³ Hellenistik dönem unguentariumları genellikle batı yamacı tekniğinde ya da kuşaklar halinde yatay bantlarla bezenir. Batı yamacı tekniği ve bitkisel bezemeli örnekler için bkz. Rotroff, Hellenistic Pottery Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material, Fig. 72/1164-1172; Σ. Δρούγου, ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1991/116; Dündar, Patara Unguentariumları, s. 112, Lev. 9, Res. 19-20,53, Kat. No. U83.

²²⁴ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 68; Ünan, "Mezar Buluntuları Işığında Samsun-Amisos'da Hellenistik Dönem Pişmiş Toprak Kaplarından Örnekler", s. 663.

ise kaidelerinin altında delik bulunmasıdır. Bu özelliklerinden dolayı bu eserlerin, içerisine herhangi bir madde koyulma amaç güdülmeden, ritüel amaçlı mezarlara bırakılmış oldukları düşünülmektedir. Yine söz konusu mezar odasından çıkarılan defne yapraklı taç, altın diadem, altın pul, bronz bilezik, altın küpe buraya bir kadın bireyin gömüldüğünü ortaya koymaktadır. Ayrıca mezar odasından Mithradates IV (MÖ 123-62) dönemine tarihlenen oval altın plakalar söz konusu eserleri bu döneme tarihlememize yardımcı olmaktadır.²²⁵

4.2.8. Sekizinci Grup (Tip 2 H)-(Kat. No. 83-84)

Bu grupta yer alan unguentariumlar hem form hem de bezeme yönünden farklılık gösterdiği için ayrı olarak değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Kat. No. 79-82 katalog numaralı örneklerin tespit edildiği mezar odasında bulunan bu eserler; kahverengi hamurlu, yuvarlak ağızlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli ve küçük yayvan kaidelidir. Kaidelerin altı Kat. No. 80-82 numaralı örneklerde olduğu gibi deliktir. Bu özelliğinden dolayı mezara ritüel amaçlı konulması muhtemeldir. Form açısından tipik Hellenistik Dönem özelliklerini yansıtan bu eserlerin en önemli özelliği üzerlerinde altın yaldızlı bir kaplama bulunmasıdır.²²⁶ Yer yer dökülen altın yaldızların altında iki adet kırmızı renkte bant süslemesi görülmektedir. Eserlerin üzerinde bu şekilde boya bezemenin olması, elde olan malzemeyi tekrar kullanarak ölen kişinin önemini vurgulamak amacıyla altın yaldızlarla kaplandığı düşüncesini akla getirmektedir. Ünik olarak değerlendirilen bu eserlerin paralel örneklerine rastlanılmamakla birlikte mezar odasından çıkarılan çok sayıdaki kontekst eserler tarihleme konusunda yol göstericidir. Mezar odasından çıkan 1 adet alınlıklı diadem, 1 adet altın küpe, üzerinde “AMISOS” sikkesi darplı 1 adet altın pul ele geçmiştir.²²⁷ Altın plakalar üzerinde bulunan sikke darbının Mithradates VI (MÖ 123-62) Dönemine ait olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle söz konusu eserleri bu döneme tarihlendirmek olasıdır.

²²⁵ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 68; Ünan, “Mezar Buluntuları Işığında Samsun-Amisos’da Hellenistik Dönem Pişmiş Toprak Kaplarından Örnekler”, s. 663.

²²⁶ Aynı zamanda altın, bezeme dışında unguentariumların yapımında kullanılan bir maddedir. Bu maddenin dışında başta pişmiş toprak olmak üzere, cam, gümüş, kurşun, akik, onyks ve alabaster’de bu kapların yapımında kullanılmıştır. Hellström, Labraunda II: Pottery of Classical and Later Date, s. 24; Kurşun unguentarium örneği için bkz. Hellström, Labraunda II: Pottery of Classical and Later Date, s. 24; Alabaster unguentarium örneği için bkz. Aydın, Çanakkale Müzesi’nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, Çiz. 22a, Lev. 16a, Kat. No.61.

²²⁷ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 70; Ünan, “Mezar Buluntuları Işığında Samsun-Amisos’da Hellenistik Dönem Pişmiş Toprak Kaplarından Örnekler” s. 661-662.

4.3. Konik Kaideli Unguentariumlar (Tip 3 A-E)-(Kat. No. 85-117)

Olgun Hellenistik Dönem itibariyle görülmeye başlayan konik kaideli unguentariumlar²²⁸ Tip 3 başlığı altında değerlendirilmeye alınmıştır. Temelde form özelliklerine göre ayrılan bu eserler toplamda 5 grup altında incelenmiştir. Eserlerin bu şekilde alt gruplara ayrılması, daha iyi bir şekilde tanımlanmasına, aralarındaki benzerlik ve farklılıkların daha da iyi gözlemlenmesine kolaylık sağlayacaktır. Ayrıca iç gövdeli unguentariumlardan torba gövdelilere geçiş aşaması da bu örnekler sayesinde ortaya konulmaya çalışılmıştır.

4.3.1. Birinci Grup (Tip 3 A)-(Kat. No. 85)

İç gövdeli unguentariumlara nispeten benzeyen konik kaideli örnekler, genelde geç döneme tarihlenen iç gövdeli unguentariumlar olduğu kabul edilir. Konik kaideli unguentariumlar arasında gövde yapısıyla farklılık gösterdiği ve daha erkene tarihlendiği için bu grupta tek bir örnek değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Değerlendirilmeye alınan Kat. No. 85; pembemsi renk hamurlu, yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve yüksek konik kaidelidir. Gövde ile kaide kazıma olarak yapılmış yuvarlak bir çizgiyle birbirinden ayrılmaktadır. Ağız kenarından boyuna doğru devam eden siyah renkte akıtma boya bezemesi görülmektedir. Eser form olarak benzerleri, Akşehir Nasreddin Hoca Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesi'nde MÖ 1. yüzyıla tarihlendirilirken²²⁹, Nevşehir Müzesi'nde MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1 yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir.²³⁰ Müze koleksiyonu dışında bir başka benzer örneği Laodikeia'da bir mezarda yan buluntularıyla beraber bulunarak MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir.²³¹ Bu yüzden eser, mezar buluntusu olarak değerlendirilen benzer örneği referans alınarak MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmektedir.

4.3.2. İkinci Grup (Tip 3 B)-(Kat. No. 86-99)

Bu başlık altında değerlendirilen unguentariumlar, bir önceki grupta incelenen örneğe nazaran gövde ve ayak yapısıyla farklılık göstermektedir. Ele alınan Kat. No.

²²⁸ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, s. 34.

²²⁹ Mehmet Tekocak, vd., Akşehir Nasreddin Hoca Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesi'nde Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Vazo, Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan, Ege Yayınları, İstanbul, 2015, s. 422, Fig. 6, Kat. No. 6.

²³⁰ Barış Emre Sönmez, "Nevşehir Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar", 9. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu, Eskişehir, 2015, s. 277, Fig. 19.

²³¹ Celal Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), Laodikeia Çalışmaları 1.2, s. 710, Kat. No. 761.

86-90, Samsun'un İlkadım İlçesinde (Cedit Mahallesi, Basarabya Sokak) bulunan yer altı kaya mezarı kurtarma kazısında tespit edilmiştir.²³² Hamur renkleri devetüyü renginden, açık kahverengiye doğru çeşitlilik gösteren eserler; dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve konik kaidelidir. Dönem özelliği olan ağız kenarından boyuna doğru devam eden siyah renkte akıtma boya bezeme bu örneklerde de görülmektedir.²³³ Kat. No. 91-92 ise, hem form hem de bezeme yönünden bu eserlerle benzerlik göstermektedir. Sadece Kat. No. 92 numaralı eser, devetüyü renginde hamuru ve siyah astarlıyla diğer örneklerden farklılık gösterir. Kat. No. 93-99 yine bu grupta değerlendirilen örneklerle aynı form özelliği sergilemektedir. Ancak bir önceki unguentariumlarda görülen ağız kısmında ki akıtma boya bezeme bu eserlerde görülmez. Kronolojik olarak en sorunlu grubu oluşturan bu örnekler tarihsel açıdan bölgelere göre farklılık göstermektedir. Eserlerin form olarak benzer örneği ve en erken tarihli olanı İzmir Müzesi örneklerinde MÖ 1. yüzyıla²³⁴ tarihlendirilirken, daha geç örnekleri Laodikeia Nekropolü'nde MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.²³⁵ Tarih aralığı bu denli geniş olan eserlerin kullanımının Hellenistik Dönemden başlayarak Roma Dönemine kadar devam ettiği düşünülmektedir. Bu kapsamda eserler, MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

4.3.3. Üçüncü Grup (Tip 3 C)-(Kat. No. 100-110)

Bu başlık altında değerlendirilen unguentariumlar, bir önceki grupta incelenen örneklere nazaran daha küçük boyutta yapılmış ve gövde köşeli görünümünden sıyrılarak yuvarlak bir biçim almıştır. Eserlerden Kat. No. 100-107 numaralı örnekler benzer form özelliklerine sahip olduğu için grup içerisinde birlikte değerlendirilmeye alınmıştır. Boyları 15.7-19.0 cm arasında değişen bu örneklerin hamur renkleri kırmızımsı kahverenginden, devetüyü rengine doğru çeşitlilik gösterir. Form açısından birbirini izleyen bu örnekler; düzleştirilmiş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, sarkık gövdeli ve konik kaidelidir. Bu eserlerle benzer form özelliklerine sahip Kat.

²³² Orhan Alper Şirin, "Amisos Nekropolü'nden Geç Roma İmparatorluk Dönemi'ne Ait Bir Yer Altı Kaya Mezarı ve Defin Buluntuları", Uluslararası Amisos Dergisi, C. 4, S. 7, 2019, s. 241-242.

²³³ Çoğunlukla torba gövdelilerde kullanılan boya bezeme akıtma, nadir olarak fusiform unguentariumlarda da kullanılıyordu. Bu bezemenin ortaya çıkması, muhtemelen eser boyundan itibaren boya dolu bir kaba daldırıldıktan sonra kuruması için dik olarak yerleştirildiği yönündedir. Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 114.

²³⁴ Günay, *İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar*, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIIb.

²³⁵ Şimşek, *Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları)*, *Laodikeia Çalışmaları* 1.2, s. 397, 398, Kat. No. 397-398.

No. 108-110 numaralı örnekler gövde şişkinliğini hemen hemen kaybetmiş ve konik kaideyle bir bütünlük oluşturmuştur. Form açısından benzer örnekleri İzmir Müzesi'nde MÖ 1. yüzyıla tarihlendirilirken,²³⁶ Laodikeia Nekropolü'nde MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.²³⁷ Paralel örnekler yardımıyla eserler, MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

4.3.4. Dördüncü Grup (Tip 3 D)-(Kat. No. 111-115)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumların formları, diğer örneklerle göre farklılık göstermektedir. Bu farklılık temelde gövde profilindeki değişikliktir. Gövde profilindeki değişiklikle beraber artık eserler iç gövdeli (konik kaide) unguentariumlardan yavaş yavaş uzaklaşmaya başlamıştır. Örneklerde görülen torba biçimli sarkık gövde, bu eserlerin iç gövdeli unguentariumlar ile torba gövdeli unguentariumlar arasında bir geçiş formu olduğunu düşündürmektedir. Grupta ele alınan ilk örneklerden Kat. No. 111; kırmızımsı kahverengi hamurlu, ince ağız kenarlı, silindirik boyunlu, torba biçimli sarkık gövdeli ve uzun konik kaidelidir. Aynı form özellikleri sergileyen Kat. No. 112-113, Samsun Merkezde (Yeşildere Mahallesi, Akça Sokak) bulunan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir.²³⁸ Hamur renkleri açık kahverenginden pembemsi renge doğru çeşitlilik gösteren eserlerde görülen; yayvan dışa çekik ağız kenarı, uzun silindirik boyun, torba biçimli sarkık gövde ve alta doğru genişleyen yüksek konik kaide ortak özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Grubun son örneklerini temsil eden Kat. No. 114-115 ise, Samsun'un İlkadım İlçesinde (Cedit Mahallesi, Basarabya Sokak) bulunan yer altı kaya mezarı kurtarma kazısında tespit edilmiştir.²³⁹ Hamur renkleri açık kahverenginden devetüyü rengine doğru çeşitlilik gösteren eserler; dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, torba biçimli sarkık gövdeli ve alta doğru genişleyen yüksek konik kaidelidir. Eserlerin gövde ve kaide açısından benzer örnekleri, Çanakkale Müzesi'nde MÖ 1. yüzyılın sonlarına tarihlendirilirken,²⁴⁰ Parion Antik Kentinde MS 1. yüzyılın ikinci yarısına

²³⁶ Günay Tuluk, "Die Unguentarien im Museum von İzmir" s. 161, Taf. 5b-c.

²³⁷ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), Laodikeia Çalışmaları 1.2, s. 710, Kat. No. 761.

²³⁸ Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 85-86.

²³⁹ Orhan Alper Şirin, "Amisos Nekropolü'nden Geç Roma İmparatorluk Dönemi'ne Ait Bir Yer Altı Kaya Mezarı ve Defin Buluntuları", s. 241-242.

²⁴⁰ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, s. 40, Çiz. 14, Kat. No. 41-42.

tariflendirilmiştir.²⁴¹ Form olarak paralel örnekleri ise, Parion nekropolü'nde MS 2. yüzyıla tarihendirilirken²⁴², Alanya Müzesi'nde MS 3. yüzyıla tarihendirilmiştir.²⁴³ Kronolojik olarak birçok tarih önerilen bu eserler, paralel örnekler dışında mezarlardan çıkarılan çok sayıda ki kontekst²⁴⁴ eserlerle birlikte değerlendirildiğinde MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl arasına tarihendirilmiştir.

4.3.5. Beşinci Grup (Tip 3 E)-(Kat. No. 116-117)

Bu grupta ele alınan unguentariumlar, Tip 3 D grubunda değerlendirilen örnekler gibi iğ ve torba gövdeli unguentariumlar arasında bir geçiş formu niteliğindedir. Bir önceki örneklere nazaran artık iğ formundan tamamen uzaklaşan ve konik kaideleri kısalmaya başlayan eserlerde görülen; kahverengi hamur, yuvarlak yayvan ağız, uzun silindirik boyun, aşağı sarkık gövde ve kısa konik kaide ortak özellik olarak karşımıza çıkmaktadır. Eserlerin form olarak benzer örnekleri Milet²⁴⁵ ve Çanakkale Müzesi'nde²⁴⁶ MÖ 1. yüzyıl sonlarına tarihendirilirken, Parion'da²⁴⁷ MS 1-2 yüzyıl aralığına tarihendirilmiştir. Kronolojik olarak hem Hellenistik hem Roma Dönemi'ni kapsayan bu formdaki unguentariumlar, paralel örnekler ve form özellikleri dikkate alındığında MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başları uygun tarih olarak verilebilir.

²⁴¹ H. Ertuğ Ergürer, Parion Roma Dönemi Seramiği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Erzurum, 2012, s. 608, Lev. 54, Kat. No. 113-114.

²⁴² Hasan Kasapoğlu, Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Erzurum, 2008, s. 121, Kat. No. 42-42-44.

²⁴³ Laflı, Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Ortlichen Museen, s. 98, Taf. 166d, Taf. 167a-b-c-e.

²⁴⁴ Kat. No. 112-113 numaralı örneklerin bulunduğu mezarda tespit edilen; 2 adet Lagynos, 2 adet Lekythos, 1 adet bronz ayna, 5 adet testi, 1 adet amphora vd. mezarı hem Hellenistik hem de Roma Dönemi'ne tarihlenmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Ünan, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 85-86; Kat. No. 114-115 numaralı örneklerin bulunduğu mezarda tespit edilen, 2 adet kandil, 1 adet aslan protomlu aplik, 1 adet bronz yüzük, 1 adet bronz sikke mezarı hem Hellenistik hem de Roma Dönemi'ne tarihlenmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Şirin, Amisos Nekropolü'nden Geç Roma İmparatorluk Dönemi'ne Ait Bir Yer Altı Kaya Mezarı ve Defin Buluntuları, 241-242.

²⁴⁵ Yaşar, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, Lev. IX/U61.

²⁴⁶ Aydın, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, s. 40, Çiz. 14b, Kat. No. 42.

²⁴⁷ Bu formdaki unguentariumların MS 1. yüzyıl önerisi için bkz. Ergürer, Parion Roma Dönemi Seramiği, s. 53, Kat. No. 111; MS 2. yüzyıl önerisi için bkz. Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 370, Lev. 45, Kat. No. 112; Kasapoğlu, Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları, s. 44, Kat. No. 47.

4.4. Torba Gövdeli Unguentariumlar (Tip 4 A-F)-(Kat. No. 118-161)

Geç Hellenistik-Erken Roma Dönemleri arasında yoğun olarak üretilen,²⁴⁸ “konik kaideli” unguentariumlardan hemen sonra görülen ve bu formun yerini aldığı düşünülen “torba biçimli” unguentariumlar genelde silindirik boyunlu, aşağı sarkık karınlı ve düz dipli olarak üretilmiştir.²⁴⁹ Bu formun, Hellenistik Dönem iç formu unguentariumlardan ayrılan en önemli özelliği kaidersiz düz tabanlı olarak yapılmış olmasıdır. Konik kaideli unguentariumlar başlığı altında bu tipe geçiş formu olarak nitelendirdiğimiz örnekler bulunsa da, iç formu unguentariumların tam olarak ne zaman torba forma dönüştüğü bilinmemektedir. Ancak torba gövdeli unguentariumların ortaya çıkmasıyla iç formu unguentariumların ortadan kaybolduğu da söylenemez. Çünkü her iki formun da birlikte bulunduğu mezar örnekleri bilinmektedir.²⁵⁰

Hayes tarafından “İtalyan Tipi”²⁵¹ olarak adlandırılan bu yeni formun, ilk üretim tarihi merkezlere göre farklılık gösterse de genel olarak kabul edilen kanı, bu formun MÖ 1. yüzyıl ile MS 1. yüzyıl arasında yaygın olarak kullanım gördüğü üzerinedir.²⁵² Kullanım aralığının bu denli kısa olması ise, büyük ihtimalle MS 1. yüzyılda üfleme tekniğiyle üretilmiş benzer formdaki cam unguentariumlardır.²⁵³ Ancak üfleme tekniğinin gelişmesi ve torba gövdeli unguentariumların ortaya çıkmasının aynı zamana denk gelmesi, pişmiş topraktan yapılmış torba gövdeli unguentariumların üfleme tekniğiyle yapılmış şişelerden etkilenmiş olabileceği düşüncesini de akla getirmektedir.²⁵⁴ Üretimi hemen hemen aynı zamana denk gelen cam ve pişmiş topraktan yapılmış torba gövdeli unguentariumlara sıklıkla aynı kontekstler içerisinde

²⁴⁸ Baldıran, Stratonikeia'dan Unguentariumlar, s. 340.

²⁴⁹ Veronika Mitsopoulos-Leon, Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleifunde, 1. Teil: Keramik Hellenistischer und Römischer Zeit, FIE IX 2/2, Schindler-Wien, 1991, s. 149

²⁵⁰ Her iki formun birlikte tespit edildiği mezarlar, MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen Argos, Corinth ve Stobi'de bulunmaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 111.

²⁵¹ Hayes, Handbook of Mediterranean Roman Pottery, s. 87.

²⁵² Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 110; Mitsopoulos-Leon, Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleifunde, s. 150.

²⁵³ Anderson-Stojanović, Stobi, The Hellenistic and Roman Pottery, s. 81.

²⁵⁴ Anderson-Stojanović, The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria, s. 111; Olof Vessberg and Alfred Westholm, The Hellenistic and Roman Periods In Cyprus, The Swedish Cyprus Expedition, 4.3, 1956, s. 68; Mustafa Şahin-A. Sinan Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017, s. 174, Kat. M13-1, M13-2, M13-3; Mehmet Aksu, Tripolis Kuzey Nekropolü'nde Tespit Edilen Kaya Oygu Oda Mezarlar ve Buluntuları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Denizli, 2019, s. 33.

de rastlanılmaktadır.²⁵⁵ Birlikte aynı mezarda kullanıldığı örnekler bulunsa da, MS 1. yüzyılın içlerinde yaygınlaşan cam unguentariumlar, pişmiş topraktan yapılmış torba gövdeli unguentariumları pazarın dışına itmiştir.²⁵⁶ Ancak her ne kadar bu unguentariumların üretimi düşse de MS 1. yüzyıl içlerinde tamamen ortadan kaybolduğu söylenemez. Çünkü formlarındaki değişikliğe rağmen kullanımları MS geç 1. yüzyıl, 2. ve 3. yüzyıllarda da devam etmiştir.²⁵⁷

Samsun Müzesi'nde yukarıda ifade edilen genel özelliklere sahip toplamda 45 adet torba gövdeli unguentarium, temelde form özelliklerine göre altı alt gruba ayrılarak incelenmiştir.

4.4.1. Birinci Grup (Tip 4 A)-(Kat. No. 118)

Torba gövdeli unguentariumlarda ilk grubu oluşturan örnek, iğ formdan torba formu unguentariumlara geçişi destekleyecek nitelikte olduğu için ayrı bir grupta değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Bu örnek geçişin kesin olduğunu göstermemekle beraber, bizleri yeni varsayımlara yöneltir. Samsun Müzesi unguentariumları içerisinde tekil örnek olan Kat. No. 118, Samsun Merkez'de (Yeşildere Mahallesi, Akça Sokak) bulunan mezar odası kurtarma kazısında tespit edilmiştir.²⁵⁸ Eser; yuvarlak ağızlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli ve halka kaidelidir. Bu form özellikleriyle ne iğ ne de torba formlara tam olarak benzerdir. Eserin en göze çarpan özelliği torba gövdeli örneklerde olmayan yüksek ayağa sahip olmasıdır. Eserin form olarak benzer örnekleri, Patara²⁵⁹ ve Çanakkale Müzesi'nde²⁶⁰ MÖ 1. yüzyılın sonlarına tarihlendirilirken, boyut olarak daha büyük örnekleri Parion²⁶¹ ve Adana Müzesi'nde²⁶² MS 2.-3. yüzyıllara tarihlendirilmiştir. Paralel örnekleri hem

²⁵⁵ John W. Hayes, *Roman and Pre-Roman Glass in the Royal Ontario Museum*, 1975, s. 34, Lev. 9, No. 102; Dündar, *Patara Unguentariumları*, s.25; Hallvard Indgjerd, *The Grave Goods Of Roman Hierapolis an Analysis of the Finds from Four Multiple Burial Tombs*, Department of Archaeology, Conservation and History University of Oslo, 2014, s. 45; Cevat Başaran-Büşra Elif Kasapoğlu, *Parion Güney Nekropolisi 2005-2013, Anadolu'nun Zirvesinde Türk Arkeolojisinin 40. Yılı, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü 40. Kuruluş Yılı Armağanı, Bilgin Kültür Sanat Yayınları*, Ankara, 2014, s. 126.

²⁵⁶ Cam örneklerin, pişmiş toprak unguentariumları geride bırakmasının olası bir nedeni maliyet açısından daha uygun olmasıdır. Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 113.

²⁵⁷ Anderson-Stojanović, *The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria*, s. 113.

²⁵⁸ Ünan, *Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri*, s. 84.

²⁵⁹ Dündar, *Patara Unguentariumları*, s. 124, Res. 32, Lev. 16, Kat. No. U133.

²⁶⁰ Aydın, *Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları*, s. 97, Çiz. 15a, Lev. 11c, Kat. No. 43.

²⁶¹ Kasapoğlu, *Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları*, s. 120, Kat. No. 41; Nasıfoğlu, *Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*, s. 133, Kat. No. U175.

²⁶² Nasıfoğlu, *Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium*, s. 133, Kat. No. U175.

Hellenistik hem Roma Dönemine verilen bu eserin tarihlendirilmesi daha çok buluntu konteksti sayesinde belirlenecektir. Söz konusu örneğin bulunduğu mezarda sağlam ve kırık durumda altı adet tek kulplu testi, bir adet oinochoe, bir adet krater, korozyona uğramış üç adet bronz ve bir adet gümüş sikke²⁶³ bu eserin, MÖ 1. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmesine yardımcı olur.

4.4.2. İkinci Grup (Tip 4 B)-(Kat. No. 119-122)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumlar, torba gövdeli olarak adlandırılan ilk örnekleri oluşturmaktadır. Genel özellikleri dışa çekik ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu ve şişkin karınlı olmalarıdır. Örneklerden ilki Kat. No. 119, dışa çekik ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, torba gövdeli ve düz diplidir. Eser, ağızdan omuza kadar kahverengi astar boyalıdır.²⁶⁴ Form olarak benzer örnekleri, Laodikeia Nekropol'ü²⁶⁵ ve Giresun Müzesi'nde²⁶⁶ MÖ 1. yüzyıl ortaları-MS 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilirken, Viterbo²⁶⁷ ve Parion Nekropol'ünde²⁶⁸ MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eser, MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 120-121 form özellikleri bakımından birbirine çok yakın olduğu için grup içerisinde birlikte değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Eserler, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, torba karınlı ve düz diplidir. Kat. No. 121 örneği büyük bir olasılıkla, iğ formlu unguentariumlardan Kat. No. 79'da gördüğümüz keten ip örgü bezemesine sahipti.²⁶⁹ Kat. No. 121 örneğinin bezemesi her ne kadar günümüze kadar ulaşamamış olsa da benzer örneği British Museum'da sergilenmekte olup MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir.²⁷⁰ Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia Nekropol'ü²⁷¹ ve Isparta Müzesi'nde²⁷² MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyılın ilk

²⁶³ Mezar odasında tespit edilen bu eserler form ve stil kritiği açısından değerlendirildiğinde Geç Hellenistik Döneme tarihlendirilmiştir. Ünán, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri, s. 84-85.

²⁶⁴ Hayes'in belirttiğine göre, torba gövdeli ve astarlı İtalyan üretimi bu unguentariumlar belki de, Capua'nın parfüm endüstrisi için yapılmış olmalıydı. Hayes, Handbook of Mediterranean Roman Pottery, s. 87.

²⁶⁵ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 717, Kat. No. 772.

²⁶⁶ Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 144, Kat. No. U14.

²⁶⁷ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 133, Tav. 42, C.33.6.4.

²⁶⁸ Ergürer, Parion Roma Dönemi Seramiği, s. 597, Lev. 43, Kat. No. 89.

²⁶⁹ Kat. No. 79 örneğinde ip örgü bezemesinin döküldüğü yerlerde bırakmış olduğu izler ile bu örnekteki izler oldukça benzerdir.

²⁷⁰ Benzer sargılı unguentarium Hayes tarafından Mısır versionu olarak adlandırılmıştır. Hayes, Handbook of Mediterranean Roman Pottery, 86-87, Pl. 34.

²⁷¹ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 636, 793, Kat. No. 594, 931.

²⁷² Fırat, "Isparta Müzesi Seramik Koleksiyonu: Unguentaria", s. 310, Çiz. 11.

yarısına tarihlendirilirken, Viterbo²⁷³ ve İzmir Müzesi'nde²⁷⁴ MS. 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eserler, MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 122, bu grupta değerlendirilen son örnektir. Kahverengi hamurdan yapılmış olan eser, yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, şişkin karınlı ve hafif iç bükey tabanlıdır. Omuzdan karına doğru genişleyen, karından tabana doğru daralan formuyla gruptaki diğer örneklerle benzemektedir. Eserin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia Nekropolü'nde MÖ 27-MS 14. (Augustus Dönemi) yüzyıllara tarihlendirilirken,²⁷⁵ Viterbo²⁷⁶ ve Parion Nekropolü'nde²⁷⁷ MS 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Benzer örnekler yardımıyla eser, MS 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlenmektedir.

4.4.3. Üçüncü Grup (Tip 4 C)-(Kat. No. 123-125)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumlarda, bir önceki örneklerden farklı olarak, gövde sarkık görünümünden kurtulmuş ve uzayarak ovalleşmiştir. Eserler, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yüksek armut biçimli gövdesiyle benzerlik göstermektedirler. Sadece Kat. No. 123, kalın ve yukarı doğru çekik dudağıyla diğer eserlerden ayrılmaktadır. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia Nekropolü²⁷⁸, Milet²⁷⁹ ve Adana Müzesi'nde²⁸⁰ MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilirken, Viterbo²⁸¹, Parion Nekropolü²⁸² ve İzmir Müzesi'nde²⁸³ MS 1. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Form özellikleri ve paralel örnekler yardımıyla eserler MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir.

4.4.4. Dördüncü Grup (Tip 4 D)-(Kat. No. 126-133)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumlar, bir önceki grupta ele alınan örneklerden farklı olarak sarkık karınlı ve ince uzun boyunludur. Eserlerden Kat. No.

²⁷³ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 121, Tav. 36, C.12.1.2.

²⁷⁴ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Lev. XVIIc-XIXb, Çiz. XVIc-XVIIIa.

²⁷⁵ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 614, Kat. No. 559.

²⁷⁶ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 125, Tav. 38, C.22.1.1.

²⁷⁷ Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 374, Res. 174, Lev. 49, Kat. No. 136.

²⁷⁸ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 779, Kat. No. 885.

²⁷⁹ Yaşar, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, Res. 12, Lev. XII, Kat. No. 187.

²⁸⁰ Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 91, Kat. No. U92.

²⁸¹ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 125, Tav. 38, C.23.1.4.

²⁸² Ergürer, Parion Roma Dönemi Seramiği, s. 581, Lev. 27, Kat. No. 38.

²⁸³ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Lev. XXIIIa, Çiz. XXVb.

126-128 birebir benzerliklerinden dolayı grup içerisinde birlikte değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Hamur renkleri koyu kahverenginden açık kahverengine doğru değişiklik gösteren eserler; dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, konik gövdeli ve hafif iç bükey düz diplidir. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia Nekropolü²⁸⁴ ve Nevşehir Müzesi'nde²⁸⁵ MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilirken, Viterbo,²⁸⁶ Parion²⁸⁷ ve Apollonia'da²⁸⁸ MS 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Söz konusu örnekler hem form özellikleri hem de iyi tarihlendirilmiş kontekstlere sahip kentlerin benzer örnekleri yardımıyla MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

Kat. No. 129-133, bir önceki örneklerle benzer form özelliklerine sahip olmakla birlikte gövde yapısıyla farklılık göstermektedir. Eserlerin gövde kısmı gruptaki diğer örneklerle nazaran biraz daha aşağı çekilerek ovalleşmiştir. Hamur renkleri birbirinden farklı olan eserler; dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen silindirik boyunlu, oval gövdeli ve düz diplidir. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Apollonia,²⁸⁹ Laodikeia,²⁹⁰ Parion²⁹¹ ve Patara'da²⁹² MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilirken Filistin,²⁹³ Tralleis²⁹⁴ ve Viterbo'da²⁹⁵ MS 1. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Söz konusu örnekler form özellikleri ve kentlerde kontekst eserlerle birlikte tarihlendirilen paralel örnekler yardımıyla MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

4.4.5. Beşinci Grup (Tip 4 E)-(Kat. No. 134)

Bu grupta değerlendirilen unguentarium form itibariyle tekil örnek oluşturduğu için ayrı olarak değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Eser, kalın cidarlı ve küresel

²⁸⁴ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 634, Kat. No. 589.

²⁸⁵ Sönmez, "Nevşehir Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar", s. 276, Fig. 12.

²⁸⁶ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramic Di Età Ellenistica e Romana, s. 125, Tav. 40, C.23.1.1.

²⁸⁷ Ergürer, Parion Roma Dönemi Seramiği, s. 39, Kat. No. 53,55.

²⁸⁸ Mustafa Şahin-A. Sinan Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017, Apollonia Araştırmaları 1, Bursa, 2017, s. 170, Kat. M12-1.

²⁸⁹ Şahin-Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017, s. 82, Kat. M5a-1.

²⁹⁰ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 634, Kat. No. 589.

²⁹¹ Ergürer, Parion Roma Dönemi Seramiği, s. 30, Kat. No. 7-8; Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 102, Lev. 50, Çiz. 86, Kat. No. 140; Kasapoğlu, Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları, s. 152, Res. 14, Kat. No. 8.

²⁹² Dündar, Patara Unguentariumları, s. 124, Lev. 16, Kat. No. U34.

²⁹³ Paul W. Lapp, Palestinian Ceramic Chronology 200 B. C. – A. D. 70, New Haven, 1961, s. 199/D.

²⁹⁴ Saraçoğlu-Çekilmez, "Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği", s. 492, Res. 6, Kat. No. U17.

²⁹⁵ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramic Di Età Ellenistica e Romana, s. 125, 129, Tav. 38,40, C.23.1.1, C.23.9.8.

gövde yapısıyla diğer örneklerden farklılık gösterir. Kahverengi hamurlu, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu ve düz dipli olan eserin dudak, boyun ve gövde yapısıyla benzerlik gösterdiği paralel örneğine Patara'da rastlanılmakta olup MÖ 1. yüzyıl sonu-MS 1. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.²⁹⁶ Form olarak benzer örneği ise, Viterbo'da MS 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmiştir.²⁹⁷ Eser, form ve paralel örnekler yardımıyla MS 1. yüzyılın başlarına tarihlendirilmektedir.

4.4.6. Altıncı Grup (Tip 4 F)-(Kat. No. 135)

Bu grupta değerlendirilen unguentarium form özelliklerinden dolayı ayrı olarak değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Eser, her ne kadar torba gövdeli örneklerden farklıymış gibi görünse de, aslında bu formun geç evresini temsil etmektedir. Tip 4 F grubu içinde değerlendirilmeye alınan Kat. No. 135, dışa çekik ağız kenarlı, yivlendirilmiş uzun silindirik boyunlu, boyundan gövdeye geçiş keskin hatlı, küre gövdeli ve düz diplidir. İlk kez Cladiuslar Dönemi'nde görülen bu formun, MS 4-5. yüzyılların başlarına kadar kullanım da kaldığı bilinmektedir.²⁹⁸ Özellikle Pisidia'da popüler olan bu formun cam taklitleri de bulunmuştur.²⁹⁹ Eserin form olarak benzer örnekleri Patara'da³⁰⁰ ve Adana Müzesi'nde³⁰¹ MS 1-2. yüzyıllar arasına tarihlendirilirken, Nevşehir Müzesi'nde MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.³⁰² Patara'da bu formdaki cam örneğin MS 1. yüzyıl ortalarına tarihlendirilmesi,³⁰³ bu eseri MS 1-2. yüzyıllar arasına vermemize yardımcı olmaktadır.

4.4.7. Yedinci Grup (Tip 4 G)-(Kat. No. 136)

Bu grupta değerlendirilen unguentarium, form olarak diğer örneklerden farklılık gösterdiği için ayrı olarak değerlendirilmeye alınan son örnektir. Eser, dışa taşkın ağız kenarlı yapısının altında, uzun silindirik bir boyna sahiptir. Üzerinde çark izleri bulunan gövde ise, boynun hemen bitiminden yumuşak bir geçişle çan ya da konik gövde olarak tanımlanan üçgen bir form oluşturmaktadır. Eserin form olarak benzer

²⁹⁶ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 129, Lev. 19, Kat. No. U154.

²⁹⁷ Camilli, Ampullae, Balsamari Ceramiche Di Età Ellenistica e Romana, s. 125, Tav. 38, C.23.1.8.

²⁹⁸ Lafli, Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen, s. 97.

²⁹⁹ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 27.

³⁰⁰ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 126, Res. 35, Lev. 17, Kat. No. U144.

³⁰¹ Nasifoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 129, Kat. No. 168.

³⁰² Sönmez, "Nevşehir Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar", s. 279, Fig. 39.

³⁰³ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 27.

örnekleri, en erken Troia'da MS 1. yüzyıl civarına tarihlendirilirken,³⁰⁴ Apollonia³⁰⁵ ve Akhisar Müzesi'nde³⁰⁶ MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başlarına, Parion,³⁰⁷ Milet³⁰⁸ ve Nevşehir Müzesi'nde³⁰⁹ ise, MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Söz konusu örnek, form özellikleri ve kontekst eserlerle birlikte tarihlendirilen paralel örnekler yardımıyla MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

4.4.8. Sekizinci Grup (Tip 4 H)-(Kat. No. 137-148)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumlar diğer örneklerden farklı olarak omuz bölümü ortadan kalmış ve gövde uzamaya başlamıştır. Bu özelliklere sahip ilk örneklerden Kat. No. 137-138 dışa dönük aşağı sarkık dudaklı ve aşağı doğru daralan gövde yapısıyla benzerlik göstermektedir. Bir diğer benzer özellikleri ise, dudak kısmında daldırma tekniğiyle yapılmış kırmızı astar izleridir. Eserlerin form olarak özelliklerde dudak ve gövde yapısıyla benzer örnekleri, Laodikeia³¹⁰ ve Parion'da³¹¹ MS 1. yüzyıl sonlarına tarihlendirilirken, Parion Nekropolü³¹² ve Giresun Müzesi'nde³¹³ MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl aralığına tarihlendirilmiştir. Söz konusu eserler, paralel örnekler yardımıyla MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

Gövde yapısıyla bir önceki örneklerle benzerlik gösteren Kat. No. 139, ağız kısmından kırık olup, silindirik boyunlu, geniş karınlı ve düz diplidir. Gövde üzerinde sık, yatay ve birbirine paralel yivler bulunmaktadır. Eserin form olarak benzer örneği İzmir Müzesi'nde MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.³¹⁴ Fakat bir önceki örneklerle benzer form özelliklerine sahip olduğundan MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başları bu eser için uygun tarih olarak verilebilir.

³⁰⁴ Bilge Ayça Polat, Troia'nın Hellenistik ve Roma Dönemi Nekropolleri, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2005, Kat. No. Bk.13.

³⁰⁵ Mustafa Şahin-A. Sinan Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017, s. 174, Kat. M13-2.

³⁰⁶ Volkan Yıldız, "Akhisar Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar", Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi C. 14, S. 1, 2016, s. 24, Fig. 11.

³⁰⁷ Kasapoğlu, Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları, s. 46, Kat. No. 51.

³⁰⁸ Yaşar, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, Res. 19, Kat. No. U142.

³⁰⁹ Sönmez, "Nevşehir Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar", s. 279, Fig. 39.

³¹⁰ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 809, Kat. No. 977.

³¹¹ Kasapoğlu, Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları, s. 40, Kat. No. 38.

³¹² Aydın Tavukçu, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, s. 119, Çiz. 142-143, Kat. No. 196-197.

³¹³ Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 144, Fig. 2, U23.

³¹⁴ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Lev. XXVIIa, Çiz. XXXa.

Kat. No. 140, her ne kadar dışa taşkın dudak yapısıyla farklılık gösterse de Kat. No. 137-138 örnekleriyle benzer form özelliklerine sahiptir. Eser, uzun silindirik boyunlu, boyun bitiminden karına doğru genişleyen formudur. Söz konusu eserin form olarak benzer örnekleri ise, İzmir Müzesi'nde MS 1. yüzyıl sonlarına tarihlendirilirken,³¹⁵ Adana Müzesi'nde MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.³¹⁶ Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eser, MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 141-146 numaralı örneklerde gövde biraz daha uzayarak incelmıştır. Eserlerden Kat. No. 141-143, aşağı sarkık dudak yapısıyla Kat. No. 137-138 numaralı örneklerle benzerlik göstermektedir. Kat. No. 144-148 numaralı örneklerin ise dudak kısımları dışa taşkın şekilde tarihlendirilmiştir. Eserlerde görülen ortak özellik ise, uzun silindirik boyunlu ve boyun bitiminden karına doğru genişleyen formda olmasıdır. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia³¹⁷ ve Tripolis'te³¹⁸ MS 1. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilirken, Denizli³¹⁹ ve Giresun Müzesi'nde³²⁰ MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 147-148 bu grupta değerlendirilen son örneklerdir. Eserler, bir önceki örneklere nazaran daha küçük boyutta ve daha sarkık karınlı tarihlendirilmiştir. Dışa çekik dudaklı, silindirik boyunlu ve düz dipli form özellikleri ortak olan eserlerin ağız kısımlarında kırmızı boyayla yapılmış akıtma bezeme bulunmaktadır. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Apollonia'da MS 1. yüzyıl ortalarına tarihlendirilirken,³²¹ Giresun Müzesi'nde MS 1-2. yüzyıllara³²² İzmir Müzesi'nde MS 2. yüzyılın ikinci çeyreğine tarihlendirilmiştir.³²³ Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eserler MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl ikinci çeyreğine tarihlendirilmiştir.

³¹⁵ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Lev. XXIVc, Çiz. XXVIa.

³¹⁶ Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 128, Kat. No. U166.

³¹⁷ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048.

³¹⁸ Aytekin Erdoğan-Rabia Aktaş, "Tripolis Doğu Nekropolisi Kazı Çalışmaları", Arkeoloji Dergisi, XVI, 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc.

³¹⁹ Mehmet Ok, Denizli/Akçapınar Köyü Kurtarma Kazısında Ortaya Çıkarılan Mezarlar ve Buluntuları, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Denizli, 2014, s. 90, Şek. 31a.

³²⁰ Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.

³²¹ Şahin-Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017, s. 114, Kat. M5c-4.

³²² Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U25.

³²³ Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, Lev. XXVIIIId-f, Çiz. XXXIb.

4.4.9. Dokuzuncu Grup (Tip 4 I)-(Kat. No. 149-161)

Bu grupta değerlendirilen unguentariumlar, aşağı doğru hafif daralan gövde yapısına sahip olup düz kaidelidirler. Kat. No. 149'un, gövde şişkinliği diğer örneklerle oranla daha fazla olduğu için grupta değerlendirilen ilk örnektir. Eser, aşağı sarkık dudaklı, uzun silindirik boyunlu ve oval gövdelidir. Boyun ve gövde üzerinde yivlendirmeler³²⁴ görülen eserin ağız kısmında siyah renkte akıtma boya bezeme görülmektedir. Eserin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia'da³²⁵ MS 1. yüzyıla tarihlendirilirken, Giresun³²⁶ ve Adana Müzesi'nde³²⁷ MS 1-2. yüzyıllar arasına tarihlendirilmiştir. Form özellikleri ve paralel örnekler dikkate alındığında eser, MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 150 örneği ile birlikte eserlerin gövde şişkinliği azalmaya başlamıştır. Eser, aşağı sarkık dudak yapısı ve ağız kısmında siyah renkte akıtma boya bezemesi ile Kat. No. 149 örneğiyle benzerlik göstermektedir. Uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli ve düz dipli olan eserin benzer örnekleri, Laodikeia,³²⁸ Giresun³²⁹ ve Adana Müzesi'nde³³⁰ MS 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eser, MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl arasına tarihlendirilmiştir.

Kat. No. 151-158 aynı form özelliklerine sahip olduğu için grup içerisinde birlikte değerlendirilmeye uygun görülmüştür. Eserlerde görülen aşağı çekik dudak, uzun silindirik boyun, aşağı doğru daralan gövde yapısı benzerlik göstermektedir. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Yalvaç Müzesi'nde MS 1. yüzyıla tarihlendirilirken,³³¹ Laodikeia'da³³² MS 1. yüzyılın ortaları-MS 2. yüzyılın ilk

³²⁴ Roma dönemi seramiğinin çarkta yapım işlemi sırasında parmak veya başka bir aletle boyun ve gövde üzerinde yapılan yivlendirmeleri, MS 2. yüzyıldan itibaren görülmeye başlar. Günay, İzmir Müzesinde Bulunan Unguentariumlar, s. 31.

³²⁵ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 1030, Kat. No.1490.

³²⁶ Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28, U32.

³²⁷ Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 129, Kat. No. 167.

³²⁸ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 434, Kat. No. 176.

³²⁹ Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28.

³³⁰ Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 129, Kat. No. 167.

³³¹ Ergün Laflı, Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen, Taf. 191b-c-d.

³³² Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 627, Kat. No. 572.

yarısına, Hierapolis³³³ ve Giresun Müzesi'nde³³⁴ ise, MS 1-2. yüzyıllar arasında tarihlendirilmiştir. Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eserler, MS 1. yüzyıl sonları ile MS 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

Grubun son örneklerinden Kat. No. 159-161, bir önceki örneklere nazaran daha sarkık karınlı tarihlendirilmiştir. Eserlerde görülen dışa çekik dudak, uzun silindirik boyun, aşağı doğru daralan oval gövde yapısı benzerlik göstermektedir. Eserlerin form olarak benzer örnekleri, Laodikeia'da³³⁵ MS 1. yüzyılın ortaları-MS 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilirken, Adana Müzesi'nde MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir.³³⁶ Form özellikleri ve paralel örnekleri dikkate alındığında eserler, MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir.

4.5. Geç Antik Çağ Unguentarium (Tip 5 A)-(Kat. No. 162)

4.5.1. Birinci Grup (Tip 5 A)-(Kat. No. 162)

Bu grupta değerlendirilen unguentarium Samsun Müzesi koleksiyonunda yer alan en geç tarihli unguentariumdur. Birçok yayında Geç Antik Çağ unguentariumları başlığı altında değerlendirilen bu form, Hayes tarafından "Geç Roma Unguentariumu" olarak isimlendirilmiştir.³³⁷ MS 6. yüzyılın başlarından itibaren Doğu Akdeniz'de yaygın olarak kullanım gören bu tipin, Hellenistik Dönem iç biçimli tipi devam ettirdiği düşünülmektedir.³³⁸

Geç Antik Çağ'da daha çok yapı komplekslerinde karşılan bu örneğin yükseklikleri Hayes tarafından 18-21 cm arasında olduğu belirtilse de³³⁹ 30-35 cm yüksekliğe sahip örnekleri de bilinmektedir.³⁴⁰ Samsun Müzesi koleksiyonunda yer alan Kat. No. 162 örneği ise, ağız ve kaide kısmından kırık olduğu için yüksekliği tam olarak bilinmemektedir. Sadece gövde kısmı korunan eserin üzerinde kırmızı astar

³³³ Indgjerd, The Grave Goods Of Roman Hierapolis an Analysis of the Finds from Four Multiple Burial Tombs, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7.

³³⁴ Demir, Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32.

³³⁵ Şimşek, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), s. 627, Kat. No. 572.

³³⁶ Nasıfoğlu, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, s. 129, Kat. No. 167.

³³⁷ Hayes, A New Type of Early Christian Ampulla, s. 243.

³³⁸ Hayes, A New Type of Early Christian Ampulla, s. 243; Dündar, Patara Unguentariumları, s. 53.

³³⁹ Hayes, A New Type of Early Christian Ampulla, s. 243.

³⁴⁰ Nalan Fırat, Perge Konut Alanı Keramiği, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji ve Sanat Tarihi Anabilim Dalı Klasik Arkeoloji Bilim Dalı (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul 1999, s. 92.

boya izleri görülmektedir. Eserin form olarak benzer örnekleri; Amorium,³⁴¹ Kartaca,³⁴² Myra,³⁴³ Patara³⁴⁴ ve Laodikeia'da³⁴⁵ MS 5-7. yüzyıllar arasına tarihlendirilmektedir.

³⁴¹ Ergün Lafli, "Roman and Late Roman Terracotta Unguentaria, 1988-2005", Amorium Reports 3: Finds Reports and Technical Studies, MAS Matbaacılık A.Ş., İstanbul 2012, s. 190, 3/1, 20.

³⁴² Jaime Vizcaíno Sánchez-Inmaculada Pérez Martín, Ungüentarios Bizantinos con sello Epigráfico en Carthago Spartaria, Archivo español de arqueología, Vol. 81, 2008, s. 166, Fig. 7/19.

³⁴³ Türker, Myra'da Aziz Nikolaos'un Yağ Kültüyle İlişkili Seramik Kaplar, s. 324, Res. 8/6.

³⁴⁴ Dündar, Patara Unguentariumları, s. 137, Lev. 24, Kat. No. U196.

³⁴⁵ Şimşek-Duman, Laodikeia'da Bulunan Geç Antik Çağ Unguentariumları, s. 307, Res. 20.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Samsun Müzesi'ne kurtarma kazıları ve satın alma yolu ile kazandırılmış Hellenistik ve Roma Dönemi'ne ait pişmiş toprak unguentariumlar çalışma konusu olarak belirlenmiştir. Tez kapsamına toplamda 162 tane unguentarium dahil edilerek, yapmış olduğumuz çalışmalar neticesinde unguentariumların 117 tanesinin Hellenistik Döneme, 44 tanesinin Roma Dönemine ve 1 tanesinin Geç Antik Çağ'a ait olduğu tespit edilmiştir. Yapılan bu çalışmada en erken unguentarium MÖ 4. yüzyılın ortalarına tarihlendirilirken, en geç unguentarium MS 6-7. yüzyıllara tarihlendirilmiştir. Genel olarak bakıldığında MS 3-4. yüzyıl unguentarium yoğunluklarının MS 2. yüzyıl unguentariumlarına göre daha az sayıda olduğu görülmüştür.

Tip 1 başlığı altında değerlendirilen Kat. No. 1, küresel gövdesi ve yeni oluşmaya başlayan ayak kısmıyla adeta Klasik Dönem amphoriskoları ile benzer özellikler taşımaktadır. Bu benzerlikten yola çıkılarak, Erken Hellenistik Döneme tarihlendirilen bu eserin, amphoriskoların form gelişimini takiben ortaya çıkmış olabileceği savını güçlendirmektedir.

Tip 2 A başlığı altında değerlendirilen Kat. No. 11, Samsun Müzesi unguentariumları içerisinde sivri dipli olmasıyla diğer örneklerden farklılık göstermektedir. Hellenistik Dönem'e tarihlenen bu unguentarium formunun hiçbir benzerine rastlanılmadığı için Samsun Bölgesinde olası bir atölyenin varlığına işaret etmektedir. Samsun Bölgesinde olası bir atölyeye işaret edebilecek diğer örnekler, Tip 2 F başlığı altında değerlendirilen Kat. No. 79'dur. Üzerinde bulunan keten ip örgü bezemesi ile iş formulu unguentariumlar içerisinde ünik değer taşımaktadır. Şu ana kadar benzer bezeme örneğine rastlamadığımız bu unguentarium da Samsun Müzesi'nde tekil örnek teşkil etmektedir.

Tip 2 G başlığı altında değerlendirilen Kat. No. 80-82, boyutlarının küçük olması, boyun ve gövde üzerinde boya bezemelerin yer alması ve kaide altında delik bulunmasıyla diğer örneklerden ayrılmaktadır. Bu eserlerin kaidelerinin altında delik bulunması içlerine herhangi bir madde koyulmasından ziyade mezarlara ölü hediyesi olarak bırakılmış olduğu düşüncesini desteklemektedir. Eserlerin benzer örneklerine Anadolu ve dışında rastlanılmadığı için ünik olarak değerlendirilmiştir.

Tip 2 H başlığı altında değerlendirilen Kat. No. 83-84, Samsun Müzesi'nde bulunan en önemli eserlerdir. Eserleri önemli kılan, üzerlerinde bulunan altın yıldız bezemesidir. Bezeme yönünden ünik olan bu örnekler, Hellenistik dönem insanların Amisos ölü gömme gelenekleri bakımından ne kadar çeşitliliğe ve zenginliğe sahip olduklarını anlamamız açısından oldukça önemlidir. Ayrıca hem bu mezar buluntularından, hem de diğer mezarlarda bulunan altın, bronz vb. ölü sunularının çokluğu ve çeşitliliği, Amisos'un Hellenistik dönemde önemli bir ticaret ve yönetim merkezi olduğunu göstermektedir.

İğ biçimli unguentariumların farklı alt varyasyonlarının bir grubunu oluşturan ve Tip 3 A-E başlıkları altında değerlendirilen konik kaideli örneklerden Kat. No. 85-117 farklı form yapılarıyla dikkat çekmektedirler. İğ formu unguentariumlar kadar geniş yayılım alanına sahip olmayan bu örneklerin gövde profili nedeniyle geniş bir iç hacme sahip olması ihtiyaca göre tasarlanmış olduğunu düşündürmektedir. Karadeniz Bölgesi içerisinde sadece Tip 3 C başlığı altında değerlendirilen Kat. No. 100-110 örneklerinin yakın benzerleri Giresun Müzesi unguentariumları içerisinde bulunmaktadır. Yakın benzerliği nedeniyle her iki müzede yer alan bu örneklerin aynı merkez üretimi olabilme ihtimali de söz konusudur (Tablo 1).

Samsun Müzesi'ne satın alma yolu ile kazandırılmış olan ve çoğunluğu Roma Dönemi'ne tarihlendirilen torba gövdeli unguentariumlar, iğ gövdeli unguentariumlardan sayıca azdır. Söz konusu bu örnekleri daha detaylı tanımlayabilmek için kendi aralarında dokuz alt gruba ayrılarak incelenmiştir. Yapılan araştırmalar sonucunda oldukça fazla form çeşitliliğine sahip bu kapların arasında büyük zamansal farklılıkların olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 2).

Unguentariumların ilk ortaya çıkış yerleri ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında varılan netice kentsel veya bölgesel düzeye indirgenmediği için hipotezlerden öteye gidilmeyecek sonuçlara ulaşılmıştır. Çoğunluğu satın alma yoluyla müzeye kazandırılan bu eserlerin tarihlendirilmesinde temel araştırma metodlarından biri olan yakın merkezlerde bulunan benzer malzeme ile karşılaştırma yoluna gidilmiştir. Sonuç olarak eserler, forma dayalı olarak göreceli genel kronolojik dönemler içerisinde ele alınmıştır (Ek 1-3).

KAYNAKÇA

- Akarca, Aşkıldil, "Mylasa'da Hellenistik Bir Mezar, Belleten", C. XVI S. 63, 1952, ss. 367-398.
- Akçay, Tuna, "Olba'da Şeytan Deresi Vadisi'ndeki Kaya Kült Alanında Bulunan Unguentariae", Olba Kazısı Yayınları S. 3, 2013 ss. 9-29.
- Akkaya, Mustafa, Amisos Antik Kenti Kurtarma Kazısı, III. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1993.
- Aksu, Mehmet, Tripolis Kuzey Nekropolü'nde Tespit Edilen Kayaoygu Oda Mezarlar ve Buluntuları, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli 2019.
- Akkurnaz, Fatma Buse, Eski Yunan ve Roma Kaplar-İşlevler, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2016.
- Anderson-Stojanović, Virginia R, "The Chronology and Function of Ceramic Unguentaria", AJA, Vol. 91, No. 1 1987, ss. 105-122.
- Anderson-Stojanović, Virginia R., Stobi, The Hellenistic and Roman Pottery, Princeton University Press, 1992.
- Argun, Sena, Smyrna Unguentarium Buluntuları (2007-2014), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2009.
- Arslan, Nurettin, "Antiocheia (Pisidya) Kazılarında Bulunan Seramikler", Olba X 2004, ss. 209-245.
- Arslan, Murat, Mithradates VI Eupator Roma'nın Büyük Düşmanı, Odin Yayıncılık, İstanbul 2007.
- Atasoy, Sümer, Amisos Karadeniz Kıyısında Antik Bir Kent, Koç Holding A.Ş., Samsun 1997.
- Aydın, Zerrin, Çanakkale Müzesi'nde Bulunan Troas Bölgesi Unguentariumları, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2000.
- Aydın-Tavukçu, Zerrin, Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum 2006.
- Bacci Spigo, Giovanna M., "Coppa Vitrea ed Oreficerie da Sepolture di Eta Ellenistica e Romana a Naxos", Bollettino d'arte, 25, Roma 1984, ss. 59-68.
- Baldıran, Asuman, "Stratonikeia'dan Unguentariumlar", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 4, 1999, ss. 335-356.
- Başaran, Cevat ve Büşra Elif Kasapoğlu, "Parion Güney Nekropolisi 2005-2013", Anadolu'nun Zirvesinde Türk Arkeolojisinin 40. Yılı, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü 40. Kuruluş Yılı Armağanı, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara 2014.
- Berlin, Andrea, Tell Anafa II, i, The Hellenistic and Roman Pottery: The Plain Wares, Ann Arbor, Michigan 1997.
- Bilgi, Önder ve Sümer Atasoy vd., "Samsun (Amisos) Bölgesinin Kültürel Gelişimi Projesi", Belleten, C. 68, S. 252, 2004, ss. 387-42.
- Boulter, Cedric G., "Graves in Lenormant Street, Athens", Hesperia, 32/2, 1963, ss. 113-137.
- Büyükyörük, Ferhan ve Cihan Tibet, "1998-1999 Yılı Antalya Doğu Nekropolü Kurtarma Kazıları", Adalya, S. 4, 1999-2000, ss. 115-171.

- Camilli, Andrea, *Ampullae Balsamari Ceramici Di Eta Ellenistica e Romana*, Roma 1999.
- Civelek, Aynur, "Stratonikeia-Akdağ Nekropolis'inden Bir Mezar", *Anatolia* 30, 2006, ss. 47-64.
- Civelek, Aynur, "Mezar Stelleri Üzerindeki Unguentariumlar Üzerine Gözlemler", *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, S. 141, 2012, ss. 77-90.
- Demir, Abdurrahman, "Giresun Müzesi'nde Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium", *Arkeoloji Dergisi*, S. 25, 2020, ss. 131-147.
- Doğan, Taylan ve Fuat Lebe, "A Group of Unguentaria Preserved at the Kahramanmaraş Museum: Chronological Value of the Changes in Form", *Arkeolojik Küçük Buluntular Pişmiş Toprak, Metal, Kemik, Cam ve Taş Eserler*, Oktay Dumankaya (ed.) Doruk Yayıncılık, 2021, ss. 354-393.
- Dotterweich, Ulrich, *Unguentarien mit kuppelförmiger Mündungaus Knidos, Knidos-Studien I, Möhnese, Bibliopolis* 1999.
- Dönmez, Şevket ve Emin U. Uluggerli, "Akalan Arkeojeofizik Araştırmaları", *Anadolu Araştırmaları Dergisi*, S. 19, 2010, ss. 13-40.
- Drougou, Stella, "Hellenistic Pottery-Content and Methodology", *Proceedings Of The Danish Institute At Athens Vol. VII, Atina* 2014, ss.145-156.
- Dündar, Erkan, *Patara Unguentariumları*, Ege Yayınları, İstanbul, 2008.
- Edwards, G. Roger, "Corinthian Hellenistic Pottery", *American School of Classical Studies at Athens, Corint Vol. 7, No. 3*, 1975, ss. 1-254.
- Endoğru, Muhsin ve Serdar Ünan, "Samsun İli, İlkadım İlçesi, Dikilitaş Sokak Yeraltı Mezar Odaları Kurtarma Kazısı", *19. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu*, Ankara 2011, ss. 203-216.
- Endoğru, Muhsin ve Serdar Ünan, "Amisos'da Kremasyon Gömü: Tınaztepe Sokak Yeraltı Oyma Oda Mezarı", *KUBABA Arkeoloji-Sanat Tarihi-Tarih Dergisi* 19, 2012, ss. 53-77.
- Ergürer, H. Ertuğ, *Parion Roma Dönemi Seramiği*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Erzurum 2012.
- Erdoğan, Aytekin ve Rabia Aktaş, "Tripolis Doğu Nekropolisi Kazı Çalışmaları", *Arkeoloji Dergisi*, XVI, 2011 ss. 1-82.
- Fırat, Nalan, *Perge Konut Alanı Keramiği*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 1999.
- Fırat, Murat, "Isparta Müzesi Seramik Koleksiyonu: Unguentaria", *I. Ulusal Psidia Araştırmaları Sempozyumu*, Isparta 2012 ss. 294-311.
- Floean, Serena, *Materiale Greco, Etrusco e Romano da Zara al Museo Archeologico Nazionale di Venezia, Corso di Laurea in Scienze delle Antichita: Letterature, Storia e Archeologia*, Venedik 2018.
- Guz-Zilberstein, Bracha, *The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods*, (in *Excavations at Dor, Final Report Volume I B, Areas A and C: The Finds*, Ed. A Belfer-Cohen, A. Ben -Tor, Y. Tsafirir), Jerusalem 1995.
- Günay, Gamze, *İzmir Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 1989.
- Güneş, Fevziye, *Kyzikos Antik Kenti 2006-2007 Kazı Dönemi Seramik Buluntuları*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2008.

- Güngör, Eda, “Metropolis Kenti Ada 7 İçerisindeki Konut Seramiği, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir 2005.
- Gürdal, Tayyar, Smintheion Hellenistik Dönem Seramiği, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 1999.
- Gürler, Binnur, Metropolis’in Hellenistik Dönem Seramiği, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir 1994.
- Greenewalt, Crawford H. ve E. E. Freedman, “The Sardis Campaign of 1977” ASOR, No. 233, 1979 ss. 1-32.
- Hakan, İ. Mert ve Reyhan Şahin vd., “Prusa ad Olympum’dan (Bursa) Bir Oda Mezar”, International Journal of Social Inquiry, S. 11, 2018, ss. 203-254.
- Hayes, John W., “A New Type of Early Christian Ampulla”, BSA, Vol. 66, 1971, ss. 243-248.
- Hayes, John W., Roman and Pre-Roman Glass in the Royal Ontario Museum: A Catalogue Toronto, Royal Ontario Museum 1975.
- Hayes, John W., Handbook of Mediterranean Roman Pottery, Londra 1997.
- Hellström, Pontus, Labraunda II, 1: Pottery of Classical and Later Date, Terracotta Lamps and Glass, Lund, Gleerup 1965.
- Işık, Adem, Antik Kaynaklarda Karadeniz Bölgesi, TTK Basımevi, Ankara 2001.
- Indgjerd, Hallvard, The Grave Goods Of Roman Hierapolis an Analysis of the Finds from Four Multiple Burial Tombs, Department of Archaeology, Conservation and History University of Oslo 2014.
- İdil, Vedat ve Musa Kadioğlu, 2007 Yılı Nysa Kazı ve Restorasyon Çalışmaları, 30. Kazısı Sonuçları Toplantısı, C. 3. Ankara 2008.
- Jovanović, Jelena, Hellenistic Ware From Salona-Unguentaria, Miscellanea Historiae Antiquitatis, Proceeding of the First Croatian-Hungarian Phd Conference on Ancient History, Budabest-Debrecen 2014.
- Kasapoğlu, Hasan, Parion Nekropolü 2006 Yılı Seramik Buluntuları, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Erzurum 2008.
- Kaya, Burcu ve Akın Temür, “Amisos’tan Bir Grup Mezar Buluntusu: Unguentarium”, TÜBA-KED S. 23, 2021, ss. 141-160.
- Kökten, Kılıç ve Nimet Özgüç vd., “1940 ve 1941 Yılında Türk Tarih Kurumu Adına Yapılan Samsun Bölgesi Kazıları Hakkında İlk Kısa Rapor”, Belleten C. IX, S. 9, 1945 ss. 361-400.
- Körsulu, Hatice, “Nagidos Unguentariumları”, TÜBA-AR 14, 2011, ss. 69-86.
- Khairy, Nabil. I, “Natatean Piriform Unguentaria”, BASOR 240, 1980, ss. 85-91.
- Kurtz, Donna C. and John Boardman, Greek Burial Customs, Cornell University Press, New York 1971.
- Lafli, Ergün, Studien Zu Hellenistischen, Kaiserzeitlichen Spätantikfrühbyzantinischen Tonunguentarien aus Kilikien und Psidien (Süd Türkei): Der Forschungsstand und Eine Auswahl von Fundobjekten aus den Örtlichen Museen, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Köln 2003.
- Lafli, Ergün, “Roman and Late Roman Terracotta Unguentaria, 1988-2005”, Amorium Reports 3: Finds Reports and Technical Studies, MAS Matbaacılık A.Ş, İstanbul 2012.
- Lapp, Paul W, Palestinian Ceramic Chronology 200 B. C. – A. D. 70, New Haven 1961.

- Mitsopoulos-Leon, Veronika, Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleifunde, 1. Teil: Keramik Hellenistischer und Römischer Zeit, FfE IX 2/2, Schindler-Wien 1991.
- Mümin, Gülçin, Naim Arnas Koleksiyonu Hellenistik ve Roma Dönemi Seramik Eserleri, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Edirne 2009.
- Nasıfoğlu, Damlağül, Adana Müzesi'nden Bir Grup Pişmiş Toprak Unguentarium, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2021.
- Ok, Mehmet, Denizli/Akçapınar Köyü Kurtarma Kazısında Ortaya Çıkarılan Mezarlar ve Buluntuları, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli 2014.
- Öner, Ertuğ ve Serdar Vardar, "Eşen Deltasının Paleocoğrafyasında Letoon ve Patara'nın Jeoarkeolojisi", ASEAD, C. 5, S. 6, 2018 ss. 286-312.
- Özer, Elif ve Ertekin M. Doksanaltı, Aizanoi Kuzey Nekropolis'te Bulunan Bir Mezarı Anlamak, Okumak ve Yorumlamak: Heraklesli Mezar", Cedrus V 2017, ss. 287-300.
- Pemberton, Elizabeth G., "Ten Hellenistic Graves in Ancient Corinth", Hesperia Vol. 54, No. 3, 1985, ss. 271-307.
- Polat, Bilge Ayça, Troia'nın Hellenistik ve Roma Dönemi Nekropolleri, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2005.
- Regev, Dalit, "The Transitional Phase Between the Persian and Hellenistic Periods at Marissa", Γ' Επιστημονικη Συναντηση Για Την Ελληνιστικη Κεραμικη, Χρονολογημενα Σσνολα-Εργαστηρια, Αθηναι 1994.
- Rotroff, Susan I., "The Origins and Chronology of Hellenistic Gray Unguentaria" AJA 88, 1984, ss. 234-264.
- Rotroff, Susan. I. and Andrew Oliver, The Hellenistic Pottery From Sardis: The Finds Throuh 1994, London 2003.
- Rotroff, Susan. I., "Hellenistic Pottery: The Plain Wares", The Athenian Agora Vol. 33, 2006, ss. 137-157.
- Sánchez and Inmaculada Jaime, Vizcaíno-Pérez, Martin Unguentarios bizantinos con sello epigráfico en Carthago Spartaria, Archivo español de arqueología, Vol. 81, 2008, ss. 151-176.
- Saraçoğlu, Aslı, "Hellenistic and Roman Unguentaria From the Necropolis Of Tralleis", Anatolia 37, 2011, ss. 1-42.
- Saraçoğlu, Aslı ve Murat Çekilmez, "Tralleis Batı Nekropolis ve Konut Alanı Hellenistik Dönem Seramiği", Colloquium Anatolicum X, 2011, ss. 219-249.
- Sarısakal, Baki, Bir Kentin Tarihi Samsun, Birinci Kitap, Samsun Büyük Şehir Belediyesi, Samsun 2002.
- Sönmez, Barış Emre, "Nevşehir Müzesi'nde Bulunan Pişmiş Toprak Unguentariumlar", 9. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Eskişehir 2015, ss. 261-278.
- Süzer, Handan, Hellenistik ve Roma Dönemi Sinop Unguentariumları, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2019.
- Sparkes Brian A, and Lucy Talcott, "Black and Plain Ware of the Sixth, Fifth and Fourth Centuries B.C.", Athenian Agora Vol. XII, New Jersey 1970, ss. 1-382.

- Süzer, Handan, Hellenistik ve Roma Dönemi Sinop Unguentariumları, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2019.
- Şahin, Mustafa ve A. Sinan Özbey, Nekropol Kazıları 2016-2017, Apollonia a.R. Araştırmaları, Bursa 2017.
- Şahin, Nuran, “Beyaz Lekythoslar Işığında Klasik Devirde Atina’da Ölüm İkonografisi ve Ölü Kültü”, Arkeoloji Dergisi S. 4, 1996, ss. 143-167.
- Şenyurt, S. Yücel vd., Yüceören Doğu Kilikya’da Bir Hellenistik-Roma Nekropolü, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi Arkeolojik Kurtarma Kazıları Yayınları: 1, Ankara 2006.
- Şenyurt, Yücel ve Leyla Yorulmaz, “Kurul Kalesi Pişmiş Toprak Unguentariumları”, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(3), 2020, ss. 606-628.
- Şimşek, Celal ve Bahadır Duman, “Laodikeia’da Bulunan Geç Antik Çağ Unguentariumları”, Adalya, No: X, 2007, ss. 285-308.
- Şimşek, Celal, Laodikeia Nekropolü (2004-2010 Yılları), Laodikeia Çalışmaları 1.2, Ege Yayınları, İstanbul 2011.
- Şimşek, Mustafa, Kibyra Yeraltı Oda Mezarları: Mimari ve Tipoloji, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2013.
- Şirin, Orhan Alper ve Mustafa Kolağasıoğlu, Çakalca-Karadoğan Höyüğü: Arkaik Dönem’de Amisos ve Kybele Kültü, SAMTAB Yayınları, Samsun 2016.
- Şirin, Orhan Alper, “Amisos’ta Lahit Mezar Geleneği”, Uluslararası Amisos Dergisi, C. 2, S. 3, 2017, ss. 86-126.
- Şirin, Orhan Alper vd., “Tekkeköy İlçesi Kaya Mezarları”, Tekkeköy Tarihi Dünden Bugüne: Antik Dönem, Mehmet Yavuz Erler, Akın Temür ve Davut Yiğitpaşa (eds.), Gece Kitaplığı, C. 1, 2018.
- Şirin, Orhan Alper, “Amisos Nekropolü’nden Geç Roma İmparatorluk Dönemi’ne Ait Bir Yer Altı Kaya Mezarı ve Defin Buluntuları”, Uluslararası Amisos Dergisi, C. 4, S. 7, 2019, ss. 238-278.
- Talbert, Richard J. A., Barrington Atlas of the Greek and Roman World, Princeton University Press, 2000.
- Tekocak, Mehmet ve Volkan Yıldız, “Akşehir Nasreddin Hoca Arkeoloji ve Etnoğrafya Müzesi’nde Bulunan Bir Grup Pişmiş Toprak Vazo”, Prof. Dr. Ömer Özyiğit’e Armağan, Ege Yayınları, İstanbul 2015.
- Temür, Akın, “Arkeolojik Devirlerde Tekkeköy”, Tekkeköy Tarihi Dünden Bugüne: Antik Dönem, Mehmet Yavuz Erler, Akın Temür ve Davut Yiğitpaşa (ed.), Gece Kitaplığı, C. 1, 2018 s. 59-78.
- Tırpan, Ahmet A. ve Bilal Söğüt, Lagina Hekate Temenosu 1999 Yılı Çalışmaları, KST 22/2, İzmir 2000.
- Tuluk, G. Günay, “Die Unguentarien im Museum von İzmir”, Anatolia Antiqua VII, 1999 ss. 127-166.
- Türker, Ayşe Ç, “Myra’da Aziz Nikolaos’un Yağ Kültüyle İlişkili Seramik Kaplar”, Adalya No. VIII, 2005 ss. 311-328.
- Thompson, Homer A. “Two Centuries of Hellenistic Pottery”, A.J.A. Vol.3 1934.
- Umar, Bilge, Karadeniz Kappadokiası (Pontus), İnkılap Kitabevi, İstanbul 2000.

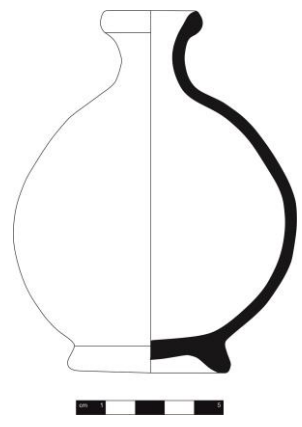
- Ünan, Serdar, Samsun ve Çevresi Mezar Tipleri ve Ölü Gömme Adetleri (MÖ. III. Bin-MS. IV.YY), Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya 2010.
- Ürkmez Özden ve Erkan Dündar, Remarks on the Possible Uses of the Perfumed Oils, Ointments, and its Containers in the Cult of Dead from the fourth century BC to the second century AD: In the Light of the Necropoleis of Kyme, Colophon, and Patara, Journal of Intercultural and Interdisciplinary Archaeology, N. 1, 2014, ss. 51-71.
- Vessberg, Olof and Alfred Westholm, The Hellenistic and Roman Periods In Cyprus, The Swedish Cyprus Expedition, 4.3, Stockholm 1956.
- Wiegand Theodor and Hans Schrader, Priene, Ergebnisse der Ausgrabungen und untersuchungen in den jahren 1895–1898, Berlin 1908.
- Yaşar, Ali, Milet Müzesi'nde Bulunan Hellenistik ve Roma Dönemi Unguentariumlar, Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın, 2010.
- Yıldız, Volkan, “Akhisar Arkeoloji Müzesi'nde Bulunan Unguentariumlar”, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi C. 14, S. 1, 2016, ss. 1-24.
- Yılmaz, Cevdet ve Halil İbrahim Zeybek, Samsun Coğrafyası, Cevdet Yılmaz (Ed.), Canik Belediyesi Kültür Yayınları, Samsun 2016.
- Young, Rodney S, “An Industrial District of Ancient Athens”, Hesperia, S. 3, C. 20, 1951, ss. 135-288.
- Zoroğlu, Levent, “Kelenderis Mezar Buluntuları”, Anadolu Araştırmaları, S. 22, 1986, ss. 455-469.
- Σ. Δρούγου, ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 1991.

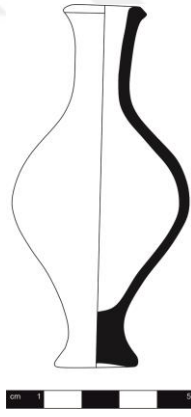
ANTİK KAYNAKLAR

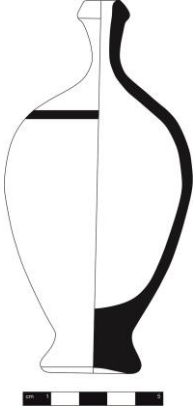
- Anonymus, “(Khioslu Skymnos'a Ait Olduğu Söylenen) Anonymus Periegesis”, Çev. Şenkal Kileci, Libri II 2017.
- Homeros, İlyada, XVI/670, Çev. Azra Erhat-A. Kadir, Can Sanat Yayınları, İstanbul 2013.
- Strabon, Geographica, XVI.
- Strabon, “Geographika Antik Anadolu Coğrafyası, Kitap: XII-XIII-XIV” Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2012.

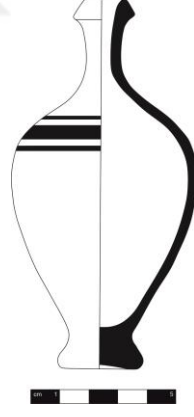

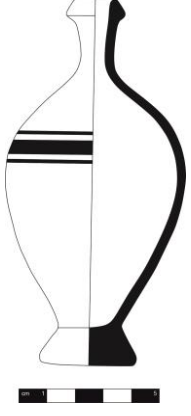
KATALOG

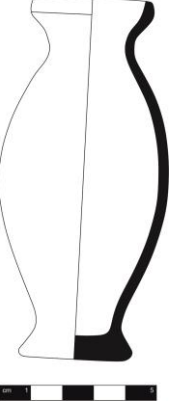
Kat. No. 1 (Res. 1)	
Müze Env. No. : 2013/33	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 12.3 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 9.6 cm Kaide Ç. 5.5 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown), Astar Rengi: 10 YR 5/6 (Yellowish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı ve kısa silindirik boyunlu, şişkin karınlı, kaideye doğru daralan küresel gövdeli. Kısa halka kaideli ve dış bükey dipli, omuzun üst kısmında kırık ve noksanlar mevcut.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Rotroff 1997, Fig. 72/1163-1167; Camilli 1999, s. 61, Tav. 6, A.14.1; Dünder 2008, s. 95, Kat. No. U3, Lev. 1, Res. 6.	

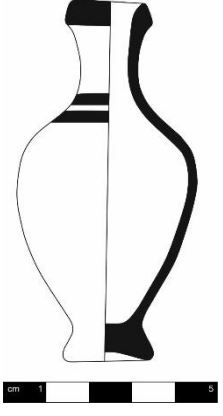
Kat. No. 2 (Res. 2)	
Müze Env. No: 1-1/1974	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 9.8 cm Ağız Ç. 2.1 cm Gövde Ç. 4.7 cm. Kaide Ç. 2.2 cm.	
Hamur Rengi: 5 Y 5/2 (Olive Gray)	
Tanımı: Yuvarlak dışa taşkın ağız kenarlı, ince uzun boyunlu, şişkin karınlı, iç bükey yuvarlak kaideli, üzerinde bazı yerlerde pul dökülme.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 55, Tav. 3, A.12.6.6; Dünder 2008, s. 96, Kat. No. U9, Lev. 1; Nasıfoğlu 2021, s. 51, Kat. No. U12.	

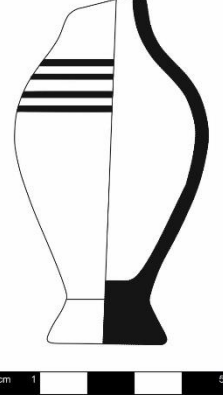
Kat. No. 3 (Res. 3)	
Müze Env. No: 1-7/1996	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah., Ebu Suud Cad.)	
Ölçüleri: Yük. 13.3 cm Ağız Ç. 2.3 cm Gövde Ç. 6.7 cm Kaide Ç. 3.4 cm.	
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/4 (Dark Brown) Bezeme: 2.5 YR 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, yumurta gövdeli ve iç bükey kaideli, omuz üzerinde kırmızı renkte dairesel bant bezemeli, gövde üzerinde kırılmadan dolayı noksan ve çatlaklar.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Boulter 1963, Pl. 46/H1; Anderson-Stojanović 1987, s. 108, Fig. 2e; Regev 1994, s. 219, Res. 3; Camilli 1999, s. 65, Tav. 8, A.23.1.2; DüNDAR 2008, s. 96, Kat. No. U9, Lev. 1.	

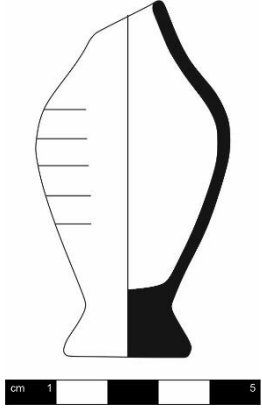
Kat. No. 4 (Res. 4)	
Müze Env. No: 1-8/1996	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah., Ebu Suud Cad.)	
Ölçüleri: Yük. 12.6 cm Ağız Ç. 2.4 cm Gövde Ç. 6.4 cm Kaide Ç. 2.9 cm.	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink) Bezeme: 2.5 YR 3/6 (Dark Red)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, yumurta gövdeli ve iç bükey kaideli, omuz üzerinde kırmızı renkte dairesel bant bezemeli, ağız, boyun ve gövde üzerinde yer yer kireçlenme.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Boulter 1963, Pl. 46/H1; Anderson-Stojanović 1987, s. 108, Fig. 2e; Regev 1994, s. 219, Res. 3; Camilli 1999, s. 65, Tav. 8, A.23.1.2; DüNDAR 2008, s. 96, Kat. No. U9, Lev. 1.	

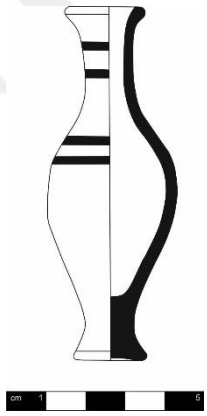
Kat. No. 5 (Res. 5)	
Müze Env. No: 1-9/1996	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah., Ebu Suud Cad.)	
Ölçüleri: Yük. 12.8 cm. Ağız Ç. 2.3 cm Gövde Ç. 6.4 cm. Kaide Ç. 3.2	
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow) Bezeme: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, yumurta gövdeli ve iç bükey kaideli, boyun ve omuz üzerinde kırmızı renkte dairesel bant bezemeli, ağız kenarı ve gövde üzerinde yer yer aşınmalar.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Boulter 1963, Pl. 46/H1; Anderson-Stojanović 1987, s. 108, Fig. 2e; Regev 1994, s. 219, Res. 3; Camilli 1999, s. 65, Tav. 8, A.23.1.2; DüNDAR 2008, s. 96, Kat. No. U9, Lev. 1.	

Kat. No. 6 (Res. 6)	
Müze Env. No: 10-4/1992	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 11.6 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 5.4 cm. Kaide Ç. 4.1 cm.	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, boyunsuz, oval gövdeli, kısa yuvarlak kaideli, ağız kenarında ve kaidede yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. IIb, Lev. IIg; Camilli 1999, s. 59, Tav. 5, A.13.11.1.	

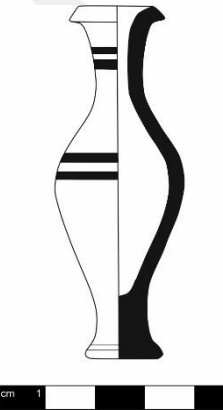
Kat. No. 7 (Res. 7)	
Müze Env. No: 2011/40 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 8.5 cm. Ağız Ç. 2.2 cm. Gövde Ç. 4.2 cm. Kaide Ç. 2.2 cm.	
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown) Bezeme: 2.5 YR 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak aşağı çekik dudaklı, kısa silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, omuzdan kaide doğru daralan formlu, aşağı çekik dudağın dış yüzeyinde ve omuz üzerinde açık kırmızı renkte dairesel bant bezemeli, gövde üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. Iİb, Iİc; Aydın 2000, Kat. No. 2-3, Çiz. 1; Dündar 2008, s. 97, Kat. No. U10, Lev. 2.	

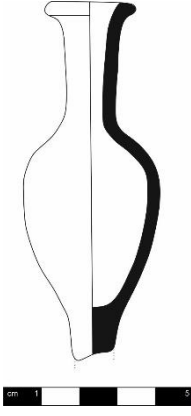
Kat. No. 8 (Res. 8)	
Müze Env. No: 14-7/1976	
Müzeeye Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: K. Yük. 7.5 cm Ağız Ç. - Gövde Ç. 4.1 cm Kaide Ç. 2.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink) Bezeme: 10 R 4/8 (Red)	
Tanımı: Yumurta gövdeli, düz alçak kaideli, omuz üzerinde kırmızı renkte dairesel bant bezemeli, ağız kısmı boyundan itibaren kırık.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. Iİb, Iİc; Aydın 2000, Kat. No. 2-3, Çiz. 1; Dündar 2008, s. 97, Kat. No. U10, Lev. 2.	

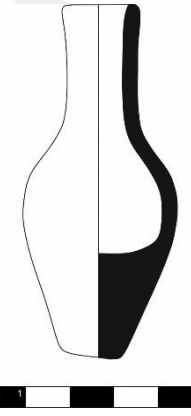
Kat. No. 9 (Res. 9)	
Müze Env. No: 14-6/1976	
Müze Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: K. Yük. 7.0 cm Ağız Ç. - Gövde Ç. 3.8 cm Kaide Ç. 2.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 4/4 (Reddish Brown)	
Tanımı: Yumurta gövdeli, düz alçak kaideli, ağız kısmı boyundan itibaren kırık.	
Tarih: MÖ 4. yüzyılın sonları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. IIb, IIc; Aydın 2000, Kat. No. 2-3, Çiz. 1; Dündar 2008, s. 97, Kat. No. U10, Lev. 2.	

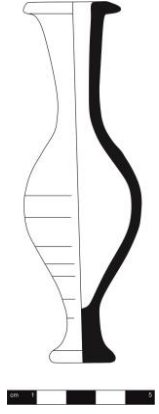
Kat. No. 10 (Res. 10)	
Müze Env. No: 2013/185 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım)	
Ölçüleri: Yük. 9 cm Ağız Ç. 2.2 cm Gövde Ç. 3.3 cm Kaide Ç. 1.9 cm	
Hamur Rengi: 5YR 5/6 (Yellowish Red) Bezeme: 2.5 YR 3/4 (Dark Reddish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, küçük yayvan kaideli, boyun ve gövde üzerinde ikişer tane koyu kahve renkte dairesel bant bezemeli, kaidede küçük kırıklar, yüzeyde yer yer aşınmalar.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Pemberton 1985, s. 300, Lev. 80, No. 42; Günay 1989, s. 44, Lev. III/c; Aydın Tavukçu 2006, Kat No. 105, Çiz. 51; Dündar 2008, s. 106, Lev. 5/U53; Şirin 2018, s. 195, Res. 28b.	

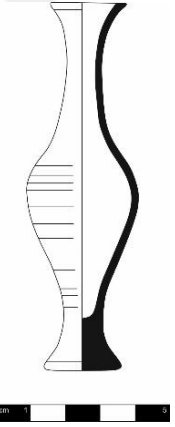
Kat. No. 11 (Res. 11)	
Müze Env. No: 6-7/2000	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 8.2 cm Ağız Ç. 2.1 cm Gövde Ç. 4.1 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ince ağız kenarlı, iç bükey boyunlu, oval gövdeli, sivri dipli.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Aydın Tavukçu 2006, s. 300, Kat No. 105, Çiz. 51.	

Kat. No. 12 (Res. 12)	
Müze Env. No: 7-4/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 7.1 cm Ağız Ç. 2.1 cm Gövde Ç. 2.6 cm Kaide Ç. 1.5 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Bezeme: 10 R 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, iç bükey boyunlu, oval gövdeli, tutamak dipli, boyun ve gövde üzerinde kırmızı renkte dairesel bant bezemeli, ağız ve kaide üzerinde küçük kırıklar, yüzeyde yer yer aşınmalar.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. IIIc, Lev. IIIId; Camilli 1999, s. 115, Tav. 33, B.62.2.1; Aydın 2000, s. 22, Kat. No. 8, Çiz. 2d.	

Kat. No. 13 (Res. 13)	
Müze Env. No: 2008/57 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: K. Yük. 9.7 cm Ağız Ç. 2.6 cm Gövde Ç. 3.6 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 5YR 8/4 (Pink), Astar Rengi: 5YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlatılmış ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, gövde üzerinde kırmızı renkte dairesel çizgili, kaide kısmı kırık.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s.131, Kat. No. 12; Aydın 2000, s. 25, Kat. No. 12, Çiz. 4a, Lev. 3d; Ünan 2010a, Lev. CXCIX/4; Şimşek 2011, s. 62, Kat. No. 1461/UNT1C-6; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 627, Lev. 4, Kat. No. 14; Kaya-Temür 2021, s. 149, Foto. 12/Şek. 12.	

Kat. No. 14 (Res. 14)	
Müze Env. No: 14-5/1976	
Müzeeye Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: Yük. 8.1 cm Ağız Ç. 1.6 cm Gövde Ç. 3.5 cm Kaide Ç. 1.4 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Uzun silindirik boyun, oval gövdeli. Ağız ve kaidede kırıklar, yüzeyde yer yer aşınma.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. Va, Lev. IVb; Camilli 1999, s. 115, Tav. 33, B.62.2.1.	

Kat. No. 15 (Res. 15)	
Müze Env. No: 3-5/2001	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 12.3 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 4 cm Kaide Ç. 2.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yuvarlak kaideli, kırık olan boyun kısmı yapıştırılmış, yüzeyde yer yer aşınmalar mevcut.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. IVc, Çiz. IVc; Camilli 1999, s. 99, Tav. 25, B.22.3.5; Rotroff 2006, Fig. 66, Res. 502; Yaşar 2010, s.56, Lev. V, Kat. No. U26; Nasıfoğlu 2021, s. 58, Kat. No. U25.	

Kat. No. 16 (Res. 16)	
Müze Env. No: 3-6/2001	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 10.6 cm Ağız Ç. 2.1 cm Gövde Ç. 3.2 cm Kaide Ç. 2.3 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, kaide boyunlu, dip kısmı hafif iç bükey, kırık olan boyun kısmı yapıştırılmış.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 369, Res. 52/C76; Günay 1989, s. 46-47, Lev. IVc; Camilli 1999, s. 85, Tav. 18, B.13.7.4; Rotroff 2006, Fig. 66, Res. 498; Dündar 2008, s. 106, Lev.6, Kat. No. U56.	

Kat. No. 17 (Res. 17)	
Müze Env. No: 17-1/1985	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 16.9 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 5.5 cm Kaide Ç. 3.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 10 YR 7/2 (Light Gray)	
Tanımı: Geniş tablalı ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, pedestal kaideli, ağız ve gövde üzerinde kırık ve aşınmalar.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 95, Tav. 23, B.31.5; Nasıfoğlu 2021, s. 59, Kat. No. U27.	

Kat. No. 18 (Res. 18)	
Müze Env. No: 7-1/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 20.7 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 6.6 cm Kaide Ç. 3.7 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 8/3 (Very Pale Brown) Astar Rengi: 2.5 Y 4/0 (Dark Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyun, uzun oval gövdeli, uzun tutamak dipli, kaide bölümü noksan, kırık olan boyun kısmı yapılandırılmış.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Rotroff 2006, Pl. 55, Fig. 67/509; Drougou 2014, s. 150, Fig. 4.	

Kat. No. 19 (Res. 19)	
Müze Env. No: 3-3/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 16.5 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 5.1 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, iç bükey kaideli, kırık olan boyun ve kaide yapıştırılmış.	
Tarih: 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.8.1; Fırat 2013, s. 308, Çiz. 8.	

Kat. No. 20 (Res. 20)	
Müze Env. No: 5-5/2004	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşilkent Beldesi, Kıran Mah. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 23.1 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 8.3 cm Kaide Ç. 3.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/4 (Brown) Astar Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak kubbe ağızlı, uzun silindirik boyunlu, şişkin gövdeli, tutamak dipli, yayvan küçük kaideli.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. VIIb-VIIIe, Lev. IXb-Xa; Gürler 1994, Çiz. 36, Lev. 26-27; Işık 1996, s. 209, U81; Camilli 1999, s. 97, B31.6/2; Civelek 2006, s. 56, Çiz. 3; Ünan 2010, Lev. LIII/1; Yaşar 2010, s. 57, Lev. V/U28, Lev. V; Şirin 2017, s. 108, Res. 14a; Kaya-Temür 2021, s. 148, Foto. 2/Şek. 2; Nasıfoğlu 2021, s. 59, Kat. No. U27.	

Kat. No. 21 (Res. 21)	
Müze Env. No: 5-6/2004	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşilkent Beldesi, Kıran Mah. Demirci Mevkii, Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 19 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6 cm Kaide Ç. 3.6 cm	
Hamur Rengi: 10YR 6/3 (Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, tutamak dipli, yayvan iç bükey kaideli.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, Fig. 15, B6-B7; Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Anderson-Stojanović 1987, Fig. 1b; Günay 1989, Çiz. VIIb-VIIIe, Lev. IXb-Xa; Işık 1996, s. 207, U27; Baldıran 1999, s. 349, Çiz. 20; Camilli 1999, s. 95, B.31.2.1; Civelek 2006, s. 56, Çiz. 3; Yaşar 2010, Lev. III/U17; Ünan 2010, Lev. LIII/2; Saraçoğlu 2011, s. 247, Res.13/6; Şirin 2017, s. 108, Res. 14b; Nasıfoğlu 2021, s. 59, U27.	

Kat. No. 22 (Res. 22)	
Müze Env. No: 5-7/2004	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşilkent Beldesi, Kıran Mah. Demirci Mevkii, Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 17.3 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 5.9 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 5Y 6/1 (Gray) Astar Rengi: 5Y 4/1 (Dark Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, şişkin karınlı, kısa yayvan kaideli, üzeri yer yer kireç tabakasıyla kaplı, kaide de kırıklar mevcut.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Anderson-Stojanović 1992, s. 83, Pl. 68, Res. 570; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U27; Camilli 1999, s. 95, B.31.2.1; Dotterweich 1999 s. 4, Kat No. 5; Civelek 2006, s. 58, Çiz. 8; Ünan 2010, Lev. LIII/3; Yaşar 2010, s. 56, Lev. IV/U24; Körsulu 2011, s. 85, Res. 19; Şirin 2017, s. 108, Res. 14c; Süzer 2019, s. 56, Kat No. 23; Demir 2020, Fig. 1/U7.	

Kat. No. 23 (Res. 23)	
Müze Env. No: 5-8/2004	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşilkent Beldesi, Kıran Mah. Demirci Mevkii, Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 16.1 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 5 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5YR 6/4 (Light Brown) Bezeme: -	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli tutamak dipli, yayvan kaideli, boyun ve gövde üzerinde kırmızı renkte dairesel süslemeli.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, Res.67; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U21; Camilli 1999, s. 95, Tav. 23, B.31.2.1; Yaşar 2010, Lev. IV/ U18, Res. 4; Ünan 2010, Lev. LIII/4; Şirin 2017, s. 108, Res. 14d; Süzer 2019, s. 70, Kat. No. 37; Kaya-Temür 2021, s. 148, Foto. 5/Şek. 5.	

Kat. No. 24 (Res. 24)	
Müze Env. No: 2007/12 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Mezar), (30 Ağustos Cad. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 14.8 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 2.8 cm	
Hamur Rengi: 5 Y 8/3 (Pale Yellow), Astar Rengi: 5Y 5/1 (Gray), Bezeme: 2.5 YR 6/6 (Light Red)	
Tanımı: Dışa çekik ağız kenarlı, şişkin karınlı, kısa içbükey yayvan kaideli, boyunda, omuzda ve karında kırmızı boyalı birbirine paralel halkalı bezeme.	
Tarih: MÖ 3. yüzyılın sonları-MÖ 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 85, Tav. 18, B.21.1.4; Aydın Tavukçu 2006, s. 300, Kat. No. 106; Çelik 2007, Lev. 29, Res. 159; DüNDAR 2008, s. 85, Kat. No. U84; Yaşar 2010, Lev. IV/U18, Res. 4; Ünan 2010, Lev. CXXVII/2; Kaya-Temür 2021, s. 149, Foto. 7/Şek. 7; Nasıfoğlu 2021, s. 60, Kat. No. U30.	

Kat. No. 25 (Res. 25)	
Müze Env. No: 3-2/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.2 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 3.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, iç bükey kaideli, kırık olan boyun ve kaide kısmı yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Baldıran 1998, s. 349, Çiz. 19-20; Camilli 1999, s. 93, Tav. 22, B.31.1.13; Rotroff 2006, Fig. 67, Pl. 56; Yaşar 2010, s. 52, Lev. III/U14.	

Kat. No. 26 (Res. 26)	
Müze Env. No: 3-4/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 16.6 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 5 Y 3/1 (Very Dark Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yuvarlak kaideli, kırık olan boyun kısmı yapıştırılmış, kaide kısmında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 93, Tav. 22, B.31.1.11; Baldıran 1999, s. 349, Çiz. 19; Rotroff 2006, Fig. 67, Pl.57.	

Kat. No. 27 (Res. 27)	
Müze Env. No: 2008/52 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 15.8 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 5.7 cm Kaide Ç. 2.5 cm	
Hamur Rengi: 7.5YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ve dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, küçük yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Greenewalt-Freedman 1979 s. 16, Fig. 16; Günay 1989, Çiz. VIII f, Lev. XI d; Anderson-Stojanović 1992, s. 81 Res. 561; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, Kat. No. U21; Camilli 1999, s. 93, Tav. 22, B.31.1.11; Baldıran 1999, s. 349, Çiz. 19; Aydın 2000, s. 25, Kat. No. 14; Rotroff 2006, Fig. 67, Res. 519; Ünan 2010, Lev. CXC VIII/3; Yaşar 2010, s. 51-52, Lev. III/ U11; Kaya- Temür 2021, s. 149, Foto. 8/Şek. 8.	

Kat. No. 28 (Res. 28)	
Müze Env. No: 9-26/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.9 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 5.6 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, kaidenin büyük kısmı noksan.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 99, Tav. 25, B.32.3.5; Rotroff 2006, Fig. 67, Pl. 56.	

Kat. No. 29 (Res. 29)	
Müze Env. No: 8-1/1994	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 26 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 9.0 cm Kaide Ç. 3.2	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Bacci Spigo 1984, s. 65, 8/e; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18; Yıldız 2016, s. 24, Fig. 11.	

Kat. No. 30 (Res. 30)	
Müze Env. No: 3-1/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 22.5 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 7.6 cm Kaide Ç. 3.7 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, dip kısmı uzun boyunlu, profilli kaidesinin altı hafif iç bükey, kırık olan boyun ve kaide kısmı yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Bacci Spigo 1984, Tav. II, Kat. No. 5; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18; Ünan 2010, Lev. CXCIX/1; Yıldız 2016, s. 24, Fig. 11; Erol-Tamer 2018, s. 291, Lev. 1.2; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 628, Lev. 5, Kat. No. 24.	

Kat. No. 31 (Res. 31)	
Müze Env. No: 2008/54 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 20.7 cm Ağız Ç. 4.0 cm Gövde Ç. 7.7 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, küçük kaideli, kademelendirilmiş kaidesi kırık olan yerinden yapıştirilmiştir.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Thompson 1934, s. 335, 368, B6/C76; Anderson-Stojanović 1987, s. 107, Fig. 1.b; Camilli 1999, s. 91, B. 22. 6/1; Tuluk 1999, Abb. 3/a, Kat. No. 9; Civelek 2006, s. 57, Çiz. 7; Rotroff 2006, s. 439, Fig. 63; DüNDAR 2008, s. 22, Lev. 14, U121; Ünan 2010, Lev. CXCIX/1; Erol-Tamer 2018, s. 291, Lev. 1.2; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 628, Lev. 5, Kat. No. 24; Kaya-Temür 2021, s. 149, Foto. 9/Şek. 9.	

Kat. No. 32 (Res. 32)	
Müze Env. No: 2008/55 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 17.6 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6.9 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, tutamak dipli, küçük yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Tuluk 1999, s. 130, Kat No. 15, Abb. 4; Ünan 2010, Lev. CXCIX/2; Yaşar 2010, Lev. U26, Res. 5; Körsulu 2011, s. 84, Res. 4; Erol-Tamer 2018, s. 291, Lev. 1.2; Kaya-Temür 2021, s. 149, Foto. 10/Şek. 10.	

Kat. No. 33 (Res. 33)	
Müze Env. No: 5-18/1991	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.6 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 6.7 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan iç bükey kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapııştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 34 (Res. 34)	
Müze Env. No: 5-19/1991	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.5 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 7.6 cm Kaide Ç. 3.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (Light Reddish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapııştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 35 (Res. 35)	
Müze Env. No: 5-27/1979	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.3 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6.2 cm Kaide Ç. 2.8 cm	
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/4 (Pale Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, geniş yuvarlak iç bükey kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 36 (Res. 36)	
Müze Env. No: 2-1/1993	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 22.6 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 7.1 cm Kaide Ç. 3.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red) Bezeme: 10 R 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 37 (Res. 37)	
Müze Env. No: 5-13/1991	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.4 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.9 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 38 (Res. 38)	
Müze Env. No: 5-16/1991	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.1 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 6.1 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

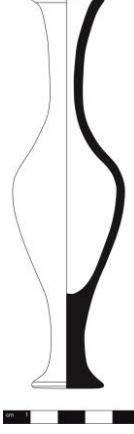
Kat. No. 39 (Res. 39)	
Müze Env. No: 13-1/2002	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.1 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, hafif iç bükey yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 40 (Res. 40)	
Müze Env. No: 2-1/2001	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.8 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 5.5 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik uzun boyunlu, oval gövdeli, küçük yayvan kaideli, kırık olan boyun ve kaide kısmı yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 41 (Res. 41)	
Müze Env. No: 11-4/1990	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.3 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 6.3 cm Kaide Ç. 3.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, kesik konik boyunlu, oval gövdeli, dip kısmı silindirik şekilli, yana doğru açılan kaideli. Kırık olan boyun ve kaide kısmı yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 42 (Res. 42)	
Müze Env. No: 11-5/1990	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.8 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 6.0 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, dip kısmı silindirik şekilli, yana doğru açılan kaideli, kırık olan boyun ve kaide kısmı yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 43 (Res. 43)	
Müze Env. No: 5-14/1991	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.1 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.4 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18.	

Kat. No. 44 (Res. 44)	
Müze Env. No: 7-3/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 14.3 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.1 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 3/4 (Dark Reddish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindir boyunlu, oval gövdeli, yayvan kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapıştırılmış.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Wiegand-Schrader 1908, s. 426, Abb. 544/2; Camilli 1999, s. 113, Tav. 32, B.52.3.1; Yaşar 2010, s. 54, Lev. IV/U18; Süzer 2019, s. 70, Kat. No. 37.	

Kat. No. 45 (Res. 45)	
Müze Env. No: 2013/184 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 20.5 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 5.8 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 5YR 7/6 (Reddish Yellow) Bezeme: 10 R 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, uzun dipli ve yayvan kaideli, boyun ve gövde üzerinde ikişer tane kırmızı renkte bant süslemeleri mevcut.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı.	
Benzerleri: McFadden 1946, Pl. XXXVIII/25; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U14; Rotroff 2003, Pl. 44/263; Okunak 2005, s. 77, Kat No. 10, Res. 35; Turan 2006, Lev. 55, Kat No. 217; Dündar 2008, s. 110, Lev. 7, Res. 17/U75; Yaşar 2010, Lev. U17, Res. 3; Jovanović 2014, s. 107, Kat No. 5; Tekocak-Yıldız 2015, s. 428, Fig. 2; Florean 2018, s. 96, No. 66; Şirin 2018, s. 195, Res. 28a.	

Kat. No. 46 (Res. 46)	
Müze Env. No: 2012/17 (A)	
Müze Geliş Şek. : Kaya Mezarı Kurtarma Kazısı (Büyüklü Mah. Tekkeköy/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 24.2 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 7.5 cm Kaide Ç. 4.2 cm	
Hamur Rengi: 10YR 7/3 (Very Pale Brown) Astar Rengi: 5YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Kırmızımsı kahverengi astarlı. Ancak fırınlama esnasında gövdede yer yer astar rengi koyu kahverengiye dönüşmüş, dışa çekik yuvarlak ağız kenarlı ve uzun silindirik boyunlu, silindirik ayaklı, yuvarlak kaideli ve düz dipli, omuzda ve karın ile ayak arasındaki kısımda yatay ikişer sıra halinde kazıma bezemeli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı.	
Benzerleri: Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U14; Tuluk 1999, Abb. 3/a, Kat No. 9; Lafli 2003, Taf. 64/a; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 247, Res. 13/c; Süzer 2019, s. 49, Kat No. 16; Kaya-Temür 2021, s. 151, Foto. 19/Şek. 19.	

Kat. No. 47 (Res. 47)	
Müze Env. No: 2012/15 (A)	
Müze Geliş Şek. : Kaya Mezarı Kurtarma Kazısı (Büyük Mah. Tekkeköy/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 19.4 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 5.6 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5YR 6/6 (Reddish Yellow) Bezeme: 10R 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak aşağı çekik dudaklı, uzun silindirik boyunlu ve şişkin karınlı, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak kaideli ve hafif içbükey dipli, boyunda, omuzda ve gövde üzerinde ikişer sıra halinde kırmızı boyalı yatay bantlar mevcut olup, ağız kenarında ufak kırıklar bulunmaktadır.	
Tarih: MÖ 2 yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: McFadden 1946, Pl. XXXVIII/25; Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Thompson 1934, s. 368, C 76; Gürlü 1994, s. 67, Lev. 27, No. 131; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U11; Özkan 1999, s. 213, Res. 63; Samiou 2004, s. 294 Fig. 5/6275; Yaşar 2010, Lev. V/U2; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 247, Res. 13/c; Florean 2018, s. 96, No. 66; Kaya-Temür 2021, s. 150, Foto. 17/Şek. 17.	

Kat. No. 48 (Res. 48)	
Müze Env. No: 2012/16 (A)	
Müze Geliş Şek. : Kaya Mezarı Kurtarma Kazısı (Büyük Mah. Tekkeköy/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 19.4 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak aşağı çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen silindirik boyunlu ve şişkin karınlı, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak kaideli ve hafif içbükey dipli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 368, Fig. 52/C76; McFadden 1946, Pl. XXXVIII/25; Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U11; Özkan-Erkanal 1999, s. 213, Res. 63; Tuluk 1999, s. 133, Kat No. 36/6; Yaşar 2010, Lev. IV/U18; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 247, Res. 13/c; Dündar-Akyol 2017, s. 174, Fig. 9.	

Kat. No. 49 (Res. 49)	
Müze Env. No: 2013/148 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 18.2 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 2.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/2 (Pinkish Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan kaideli, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: McFadden 1946, Pl. XXXVIII/26; Rotroff 2003, Pl. 44/259; Aydın-Tavukçu 2006, s. 300, Kat No. 106, Çiz. 53; Ünan 2010, Lev. LIX/1; Yaşar 2010, Lev. V/ U29, Res. 5; Mert-Şahin 2017, s. 245, No. 15; Süzer 2019, s. 55, Kat. No. 22; Kaya-Temür 2021, s. 151, Foto. 21/Şek. 21; Nasıfoğlu 2021, s. 68, Kat. No. U45.	

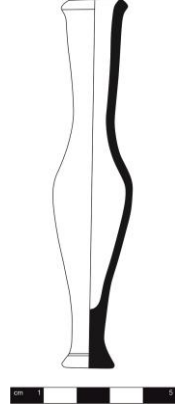
Kat. No. 50 (Res. 50)	
Müze Env. No: 2013/149 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 17.1 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.1 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, uzun dipli ve iç bükey yayvan kaideli, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: McFadden 1946, Pl. XXXVIII/25; Greenewalt-Freedman 1979, s. 16, Fig. 16; Anderson-Stojanović 1992, s. 83, Pl. 68, Res. 575; Işık 1996, s. 207, Çiz. 6, U21; Baldıran 1999, s. 350, Res. 31; Büyükyörük-Tibet 2000, s. 157, Res. 8; Rotroff 2003, Pl. 44/261; Ünan 2010, Lev. LVIII/2; Yaşar 2010, Lev. U17, Res. 3; Saraçoğlu 2011, s. 19, Kat No. 17/U17; Mert-Şahin 2017, s. 245, No. 17; Kaya-Temür 2021, s. 151, Foto. 22/Şek. 22.	

Kat. No. 51 (Res. 51)	
Müze Env. No: 2007/124 (A)	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 23.0 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 6.9 cm Kaide Ç. 3.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik omuzdan ağıza doğru genişleyen uzun boyunlu, bikonik gövdeli, halka dipli, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: McFadden 1946, Pl. XXXVIII/25; Günay 1989, Çiz. VIIIe, Lev. Xa; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10/U93; Ünan 2010, Lev. LVIII/2; Yaşar 2010, Lev. U17, Res.3; Saraçoğlu 2011, s. 19, Kat No. 17/U17; Mert-Şahin 2017, s. 245, No. 17; Kaya-Temür 2021, s. 150, Foto. 18/Şek. 18.	

Kat. No. 52 (Res. 52)	
Müze Env. No: 2006/133 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kadifekale Mah. Tınaztepe Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 18.6 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 2.7 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, boyundan gövdeye keskin bir geçiş olan oval gövdeli tutamak dipli ve yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Işık 1996, s. 207, Çiz.6, U11; Aydın 2000, Kat No. 24, Çiz. 8; Dündar 2008, s. 114, Lev. 10/U91; Ünan 2010, Lev. LVI/4; Şimşek 2011, Kat No. 972, Lev. 62; Akçay 2013, s. 20, Kat No. 1; Şirin 2018, s. 185, Res. 12; Kaya-Temür 2021, s. 148, Foto. 6/Şek. 6; Nasıfoğlu 2021, s. 62, Kat. No. U37.	

Kat No. 53 (Res. 53)	
Müze Env. No: 7-2/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 16.4 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, tek profilli yuvarlak kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapılandırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 93, Tav. 22, B.31.1.13; Dündar 2008, s. 115, Kat. No. U93; Ünan 2010, Lev. LVI/4; Şimşek 2011, Kat No. 972, Lev. 62; Akçay 2013, s. 20. Kat No. 1; Şirin 2018, s. 185, Res. 12; Nasıfoğlu 2021, s. 62, Kat. No. U37.	

Kat. No. 54 (Res. 54)	
Müze Env. No: 5-15/1991	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 15.4 cm Ağız Ç. 2.6 cm Gövde Ç. 4.0 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, oval gövdeli, yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 111, Tav. 31, B.51.5.2.	

Kat. No. 55 (Res. 55)	
Müze Env. No: 2007/125 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 11.1 cm Ağız Ç. 2.1 cm Gövde Ç. 2.4 cm Kaide Ç. 1.5 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/2 (Dark Brown)	
Tanımı: Yuvarlatılmış ağız kenarlı, silindirik omuzdan ağıza doğru genişleyen boyunlu ve halka dipli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Young 1951, Pl. 83/e; Hellström 1965, Pl. 12/173; Aydın 2000, s. 37, Çiz. 11c, Lev. 9a, Kat. No. 33; Rotroff 2006, s. 156, Fig. 478/b; Süzer 2019, s. 71, Kat. No. 38.	

Kat. No. 56 (Res. 56)	
Müze Env. No: 11-1/1990	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 27.6 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 9.0 cm Kaide Ç. 3.7 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, alt kısmı silindirik şekilli olup, yana doğru açılan kaideli, boyun kısmı kırık olan yerden yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88; Nasıfoğlu 2021, s. 73, Kat. No. U56.	

Kat. No. 57 (Res. 57)	
Müze Env. No: 2010/64 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kadıköy Mah. Kılıçarslan Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 23.6 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 7.1 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 5YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, aşağı doğru daralan karınlı, uzun silindirik ve yuvarlak kaidelidir.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Aydın 2000, s. 30, Çiz. 8a, Lev. 6b, Kat. No. 22; Kaya-Temür 2021, s. 150, Foto. 15/Şek. 15; Nasıfoğlu 2021, s. 73, Kat. No. U56.	

Kat. No. 58 (Res. 58)	
Müze Env. No: 2012/30(A)	
Müze Geliş Şek. : Yüzey Buluntusu (Kadifekale Mah. Karaman Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 23.8 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 7.1 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik dudaklı, uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak kaideli, kaidede kırık ve noksan küçük bir kısım bulunur.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Işık 1996, s. 209, Çiz. 8/ U81; Aydın 2000, s. 30, Çiz. 8a, Lev. 6b, Kat. No. 22; Süzer 2019, s. 57, Kat. No. 24; Nasıfoğlu 2021, s. 73, Kat. No. U56.	

Kat. No. 59 (Res. 59)	
Müze Env. No: 2013/12(A)	
Müze Geliş Şek. : Hibe (Karasamsun Mah. Yıldırım Çınar Bulv. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 17.1 cm Ağız Ç. 2.5 cm Gövde Ç. 5.1 cm Kaide Ç. 2.7 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik dudaklı, uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı, yuvarlak iç bükey kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Işık 1996, s. 209, Çiz. 8/ U81; Aydın 2000, s. 30, Çiz. 8a, Lev. 6b, Kat. No. 22; Nasıfoğlu 2021, s. 73, Kat. No. U56.	

Kat. No. 60 (Res. 60)	
Müze Env. No: 2019/44(A)	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.0 cm Ağız Ç. 2.4 cm Gövde Ç. 5.0 cm Kaide Ç. 2.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı, uzun silindirik ayaklı ve iç bükey yuvarlak kaideli ağız, karın ve kaide kısmında kırık ve noksanlar bulunur.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Işık 1996, s. 209, Çiz. 8/ U81; Aydın 2000, s. 30, Çiz. 8a, Lev. 6b, Kat. No. 22; Süzer 2019, s. 57, Kat. No. 24; Nasıfoğlu 2021, s. 73, Kat. No. U56.	

Kat. No. 61 (Res. 61)	
Müze Env. No: 2010/65(A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kadıköy Mah. Kılıçarslan Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 15.9 cm Ağız Ç. 2.6 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 2.7 cm	
Hamur Rengi: 7.5YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, aşağı doğru daralan gövdeli, silindirik, uzun ve yuvarlak kaideli, üzerinde yer yer kireç tabakası mevcut.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Işık 1996, s. 209, Çiz. 8, U74; Büyükyörük-Tibet 2000, s. 157, Res. 8/U24; Yaşar 2010, Lev. U35, Res. 6; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 247, Res. 13/e; Şirin 2017, s. 114, Res. 25b; Kaya-Temür 2021, s. 150, Foto. 16/Şek. 16.	

Kat. No. 62 (Res. 62)	
Müze Env. No: 9-15/1973	
Müze Geliş Şek. : Yüzev Araştırması (Prof. Dr. Bahadır Alkım ve heyetinin Amisos araştırmaları)	
Ölçüleri: Yük. 16.3 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 2.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 4/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Oval gövdeli, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak iç bükey kaideli, ağız ve boyun kısmı alçıyla tamamlanmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Dünder 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88; Süzer 2019, s. 55, Kat. No. 22.	

Kat. No. 63 (Res. 63)	
Müze Env. No: 9-16/1973	
Müze Geliş Şek. : Yüzey Araştırması (Prof. Dr. Bahadır Alkım ve heyetinin Amisos araştırmaları)	
Ölçüleri: Yük. 17.3 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 2.1 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, ince uzun boyunlu, oval gövdeli, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak düz kaideli, ağız ve boynun yarısı alçıyla tamamlanmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Gürdal 1999, A60; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88; Süzer 2019, s. 55, Kat. No. 22.	

Kat. No. 64 (Res. 64)	
Müze Env. No: 9-17/1973	
Müze Geliş Şek. : Yüzey Araştırması (Prof. Dr. Bahadır Alkım ve heyetinin Amisos araştırmaları)	
Ölçüleri: Yük. 17.3 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.1 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, ince uzun boyunlu, oval gövdeli, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak düz kaideli, ağız ve boynun yarısı alçıyla tamamlanmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Gürdal 1999, A60; Rotroff 2006, s. 156, Fig. 450/5; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88.	

Kat. No. 65 (Res. 65)	
Müze Env. No: 9-18/1973	
Müze Geliş Şek. : Yüzey Araştırması (Prof. Dr. Bahadır Alkım ve Heyetinin Amisos araştırmaları)	
Ölçüleri: Yük. 16.3 cm Ağız Ç. 2.6 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.0 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, ince uzun boyunlu, oval gövdeli, uzun silindirik ayaklı, yuvarlak düz kaideli, ağız ve boyunun yarısı alçıyla tamamlanmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Gürdal 1999, A60; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88; Süzer 2019, s. 55, Kat. No. 22.	

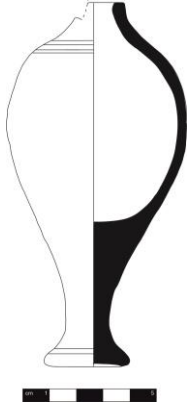
Kat. No. 66 (Res. 66)	
Müze Env. No: 5-1/1990	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.8 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.6 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 7.5 YR 3/0 (Very Dark Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, küçük iç bükey kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93.	

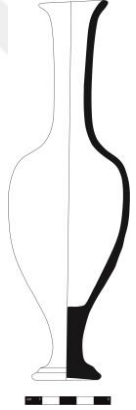
Kat. No. 67 (Res. 67)	
Müze Env. No: 2-2/1991	
Müze Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Baruthane Deresi Mevkii Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 18.4 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6.2 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu ve kenarlı, oval gövdeli, kaide kısmı noksandır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88.	

Kat. No. 68 (Res. 68)	
Müze Env. No: 2-2/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 15.5 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 5.2 cm Kaide Ç. 2.8 cm	
Munsell: Hamur rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, dip kısmı silindir boyunlu, düz kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 247, Res. 13/f; Süzer 2019, s. 56, Kat. No. 23.	

Kat. No. 69 (Res. 69)	
Müze Env. No: 2008/128 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.2 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 5.4 cm Kaide Ç. 2.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, dışa doğru yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. X, Lev. XIc; Camilli 1999, s. 103, Tav. 27, B.32.9.5; Dündar 2008, s. 115, Lev. 10, Kat. No. U93; Güneş 2008, s. 133, Kat. No. 88.	

Kat. No. 70 (Res. 70)	
Müze Env. No: 9-19/1973	
Müzeye Geliş Şek. : Yüzey Araştırması (Prof. Dr. Bahadır Alkım ve Heyetinin Amisos Araştırmaları)	
Ölçüleri: Yük. 29.5 cm Ağız Ç. 4.6 cm Gövde Ç. 9.5 cm Kaide Ç. 5.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink) Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)	
Tanımı: Dışa taşkın yuvarlak ağızlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, boyun, omuz ve gövde üzerinde kazıma bezeme, kaide ve ayak kısmı alçı ile tamamlanmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 368, Fig. 52/C76; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Civelek 2006, s. 57, Çiz. 7; Rotroff 2006, Fig. 63/439, Fig. 64/452; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 625, Lev. 2, Kat. No. 5.	

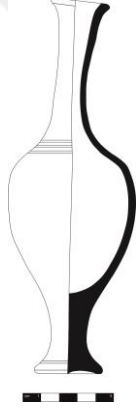
Kat. No. 71 (Res. 71)	
Müze Env. No: 2-1/1991	
Müze Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Baruthane Deresi Mevkii)	
Ölçüleri: K. Yük. 13.6 cm Ağız Ç. - Gövde Ç. 6.9 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 5YR 7/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yumurta gövdeli, yuvarlak ve hafif iç bükey kaideli, omuz üzerinde kazıma çizgilerle yapılmış iki tane dairesel çizgi yer almaktadır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, 368 Fig. 15/B6-52 /C76; Erol-Tamer 2018, s. 291, Lev. 1/2; Süzer 2019, s. 56, Kat. No. 23; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 626, Lev. 3, Kat. No. 11; Kaya-Temür 2021, s. 148, Foto. 1/Şek. 1.	

Kat. No. 72 (Res. 72)	
Müze Env. No: 11-2/2000	
Müze Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: Yük. 22.2 cm Ağız Ç. 4.0 cm Gövde Ç. 7.0 cm Kaide Ç. 4.0 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, şişkin gövdeli, alt kısmı silindirik şekilde uzantılı, yuvarlak kaidelidir.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu-MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, B6; Hellström 1965, s. 27, Lev. 12, No. 165; Rotroff 2006, Fig. 63/439; Dündar 2008, s. 22/U121; Süzer 2019, s. 56, Kat. No. 23; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 625, Lev. 2, Kat. No. 5.	

Kat. No. 73 (Res. 73)	
Müze Env. No: 2008/56 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 12.8 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 5.0 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 5 Y 8/3 (Pale Yellow) Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, yumurta gövdeli, yayvan kaideli, boynun altında ve gövdenin alt kısmında oyularak yapılmış ikişer tane yiv şerit, gövde üzerinde siyah renkte bant kuşağı.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu, MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, B6, s. 368, C76; Anderson-Stojanović 1987, s. 107, Fig. 1.b; Civelek 2006, s. 57, Çiz. 7; Rotroff 2006, Fig. 63/439-442; Dündar 2008, s. 22, Lev. 14, U121; Ünan 2010, Lev. CXCIX/3; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 625, Lev. 2/3; Kaya-Temür 2021, s. 149, Foto. 11/Şek. 11.	

Kat. No. 74 (Res. 74)	
Müze Env. No: 2008/60 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 13.4 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 2.7 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ve dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, tutamak dipli, küçük yayvan kaideli, omuz üzerinde iki sıra yiv şeritli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, B6: 368, C76; Hellström 1965, s. 27, Lev. 12, No. 165; Anderson-Stojanović 1987, s. 107, Fig. 1.b; Civelek 2006, s. 57, Çiz. 7; Rotroff 2006, Fig. 63/439-442; Dündar 2008, s. 22, Lev. 14/U121; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 626, Lev. 3, Kat. No. 11; Kaya-Temür 2021, s. 150, Foto. 13/Şek. 13.	

Kat. No. 75 (Res. 75)	
Müze Env. No: 2009/62 (A)	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.9 cm Ağız Ç. 4.3 cm Gövde Ç. 7.3 cm Kaide Ç. 3.8 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 10 R 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, küçük iç bükey kaideli, boyun ile gövdenin birleştiği yerde iki tane dairesel kazıma bezeme, kaidesi kırık olan yerden yapıştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, B6; Hellström 1965, s. 27, Lev. 12, No. 165; Anderson-Stojanović 1992, Pl. 67, No. 564-567; Rotroff 2006, Fig. 63/439; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 625-626, Lev. 2-3, Kat. No. 5, 10.	

Kat. No. 76 (Res. 76)	
Müze Env. No: 2010/38 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Dereler Köyü, Semişli Mah. Canik/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 21.1 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 7.0 cm Kaide Ç. 3.7 cm	
Hamur Rengi: 5YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 5YR 5/8 (Yellowish Red)	
Tanımı: Dışa çekik ağız kenarlı, ortadan aşağı ve yukarı genişleyen silindirik uzun boyunlu, omuzdan aşağı doğru daralan gövdeli, silindirik uzun yuvarlak kaideli, omuz ile boyun arasında birbirine paralel kazıma bezemeli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyıl sonu MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Thompson 1934 s. 335, B6: 368, C76; Hellström 1965, s. 27, Lev. 12, No. 165; Anderson-Stojanović 1987, s. 107, Fig. 1.b; Rotroff 2006, Fig. 63/439-442; Şirin 2017, s. 117, Res. 37; Şenyurt-Yorulmaz 2020, Lev. 3/12; Kaya-Temür 2021, s. 150, Foto. 14/Şek. 14.	

Kat. No. 77 (Res. 77)	
Müze Env. No: 2015/13 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 16.3 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 5.8 cm Kaide Ç. 2.7 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink) Astar Rengi: 5YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, alta doğru daralan uzun silindirik boyunlu, çift profil veren kaideli, boynun dibinde iki adet kazıma bezeme, ağız kenarı ve kaidede kırıklar olup, gövde üzerinde aşınmış yerler mevcut.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın sonu, MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı.	
Benzerleri: Hellström 1965, s. 27, Lev. 12, No. 165; Tuluk 1999, Abb. 3/a, Kat No. 9; Süzer 2019, s. 49, Kat No. 16; Şenyurt-Yorulmaz 2020, s. 625, Lev. 2, Res. 3; Kaya-Temür 2021, s. 152, Foto. 30/Şek. 30.	

Kat. No. 78 (Res. 78)	
Müze Env. No: 2016/25 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: Yük. 20.2 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 6.0 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, aşağı çekik dudaklı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, iç bükey yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 2. yüzyılın sonu, MÖ 1. yüzyılın ilk yarısı.	
Benzerleri: Thompson 1934, s. 335, B6; Hellström 1965, s. 27, Lev. 12, No. 165, Anderson-Stojanović 1987, s. 112, Fig. 6, Shape 1; Anderson-Stojanović 1992, s. 83, Stobi Type D; Rotroff 2006, Fig. 68/524; Şenyurt-Leyla Yorulmaz 2020, s. 626, Lev. 3, Kat. No. 9.	

Kat. No. 79 (Res. 79)	
Müze Env. No: 2013/152 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 16.6 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 4.9 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, uzun dipli, yayvan kaideli, üzerinde hasır ip örgülü bezeme, ağız kenarlarında yer yer küçük kırıklar.	
Tarih: VI. Mithradates Dönemi (MÖ 123-62)	
Benzerleri: Ünan 2010, Lev. LX/2; Endoğru-Ünan 2012, s. 213, Res.8; Kaya-Temür 2021, s. 152, Foto. 25/Şek. 25.	

Kat. No. 80 (Res. 80)	
Müze Env. No: 2013/147 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 13.4 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 4.4 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Bezeme: 10 R 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, uzun dipli, yayvan kaideli, kaide altında delik mevcut, gövde ve boyun üzerinde kırmızı renkte ikişer tane bant bezeme, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: VI. Mithradates Dönemi (MÖ 123-62)	
Benzerleri: Ünan 2010, Lev. LVIII/3; Kaya-Temür 2021, s. 151, Foto. 20/Şek. 20.	

Kat. No. 81 (Res. 81)	
Müze Env. No: 2013/150 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 13.3 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown) Bezeme: 10 R 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaideli, kaide altında delik mevcut, boyun ve gövde üzerinde ikişer tane kırmızı renkte bant bezeme, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: VI. Mithradates Dönemi (MÖ 123-62)	
Benzerleri: Ünan 2010, Lev. LIX/2; Kaya-Temür 2021, s. 151, Foto. 23/Şek. 23.	

Kat. No 82 (Res. 82)	
Müze Env. No: 2013/151 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 13.6 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.7 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, uzun dipli, yayvan kaideli, kaide altında delik mevcut, gövde üzerinde iki adet kırmızı renkte bant bezeme.	
Tarih: VI. Mithradates Dönemi (MÖ 123-62)	
Benzerleri: Ünan 2010, Lev. LIX/3; Kaya-Temür 2021, s.151, Foto.24/Şek. 24.	

Kat. No. 83 (Res. 83)	
Müze Env. No: 2013/153(A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 13.4 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/4 (Reddish Brown) Boya Bezeme: 10 R 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, aşağı doğru daralan silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan küçük kaideli, kaide altında delik mevcut, üzeri altın yaldızla kaplı, yaldızların altında gövde kısmında kırmızı renkte iki adet bant bezeme görülmekte.	
Tarih: VI. Mithradates Dönemi (MÖ 123-62)	
Benzerleri: Ünan 2010, Lev. LIX/4; Endoğru-Ünan 2012, s. 213, Res. 6; Kaya-Temür 2021, s. 152, Foto. 26/Şek.26.	

Kat. No. 84 (Res. 84)	
Müze Env. No: 2013/154 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. Dikilitaş Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 13.4 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 4/6 (Yellowish Red) Boya Bezeme: 10 R 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan küçük kaideli, kaide altında delik mevcut, üzeri altın yaldızla kaplı, yaldızlar yer yer dökülmüş olup gövde üzerinde iki tane kırmızı renkte bant bezeme görülmekte.	
Tarih: VI. Mithradates Dönemi (MÖ 123-62).	
Benzerleri: Ünan 2010, Lev. LX/1; Endoğru-Ünan 2012, s. 213, Res. 7; Kaya-Temür 2021, s. 152, Foto. 27/Şek. 27.	

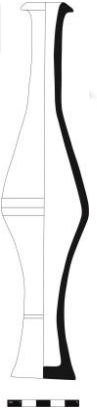
Kat. No. 85 (Res. 85)	
Müze Env. No: 2009/64 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 24.1 cm Ağız Ç. 2.7 cm Gövde Ç. 6.8 cm Kaide Ç. 4.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink) Bezeme: 7.5 YR 3/0 (Very Dark Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, konik kaideli, tutamak ile kaide kazıma olarak yapılmış yuvarlak bir çizgiyle birbirinden ayrılmış, boyun ve ağız kısmında siyah astarla yapılmış boya izleri mevcut.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 193e, 195e; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 277; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 15, Kat. No. 15; Sönmez 2015, s. 277, Fig. 19; Tekocak-Yıldız 2015, s. 422, Fig. 6, Kat. No. 6; Demir 2020, s. 143, Fig. 1, Kat. No. U9.	

Kat. No. 86 (Res. 86)	
Müze Env. No: 2013/118 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 26.4 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 5.9 cm Kaide Ç. 4.5 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown) Bezeme: 10 R 3/1 (Dark Reddish Gray)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, aşağı sarkık dudaklı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan kaideli, dudak kenarında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 7; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 87 (Res. 87)	
Müze Env. No: 2013/126(A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 26.6 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 6.3 cm Kaide Ç. 4.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, aşağı sarkık dudaklı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan konik kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 8; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 88 (Res. 88)	
Müze Env. No: 2013/127(A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 26.5 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6.2 cm Kaide Ç. 4.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, oval gövdeye doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yayvan kaideli, ağız kısmında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Tekocak- Yıldız 2015, s. 429, Fig. 8; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 89 (Res. 89)	
Müze Env. No: 2013/128(A)	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 27.4 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 6.4 cm Kaide Ç. 4.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, oval gövdeye doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yayvan kaideli, ağız kısmında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Lafli 2003, Taf. 197e, 200d-f; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 7; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 90 (Res. 90)	
Müze Env. No: 2013/129(A)	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 26.8 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 6.1 cm Kaide Ç. 4.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Bezeme: 7.5 YR 3/2 (Dark Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, oval gövdeye doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yayvan kaideli, ağız kısmında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 8; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 91 (Res. 91)	
Müze Env. No: 3-34/1971	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 25.3 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 5.8 cm Kaide Ç. 4.8 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Bezeme: 10 R 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, oval gövdeye doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, yayvan kaideli, ağız kısmında akıtma boya bezeme mevcut.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Laflı 2003, Taf. 197e, 200d-f; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 7; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 92 (Res. 92)	
Müze Env. No: 5-26/1979	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.0 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 4.9 cm Kaide Ç. 4.6 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 6/3 (Pale Brown) Bezeme: 2.5 Y 3/0 (Very Dark Gray)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, ince uzun silindir boyunlu, oval gövdeli, iç bükey yayvan kaideli, ağız kısmında akıtma boya bezeme mevcut, üzerinde yer yer çark izleri.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Laflı 2003, Taf. 166d, 168e, 194f; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 7; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 93 (Res. 93)	
Müze Env. No: 6-17/1973	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.6 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 3.3 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan içbükey kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Laflı 2003, Taf. 166f, 167b, 167e, 195b; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 306, Çiz. 16, Kat. No. 16; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 8; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 94 (Res. 94)	
Müze Env. No: 8-3/1990	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 24.5 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 4.8 cm Kaide Ç. 4.5 cm	
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağız kenarlı, dışa çekik ağız kenarlı, oval gövdeli, alt kısmı silindirik şekilli uzun olup, kesik konik kaideli, kaide kısmı kırık yerden yapııştırılmıştır.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 16, Kat. No. 16; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 8.	

Kat. No. 95 (Res. 95)	
Müze Env. No: 2009/63 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.0 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 4.4 cm Kaide Ç. 4.3 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, konik kaideli, kaide boynu ve kaide kazıma çizgi ile birbirinden ayrılmış, gövde üzerinde kahverengi bantlara ait izler görülmektedir.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Lafli 2003, Taf. 194f, 195b, 166f, 197b; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Tekocak-Yıldız 2015, s. 429, Fig. 7; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 96 (Res. 96)	
Müze Env. No: 2007/66 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 20.1 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 4.8 cm Kaide Ç. 4.4 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, gövdeye doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan iç bükey kaideli, gövde ve kaide üzerinde küçük kırıklar mevcut.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Lafli 2003, Taf. 166d, 167 a-b-c-e; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Şimşek 2013, s. 98, Kat. No. 07; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 97 (Res. 97)	
Müze Env. No: 12-1/1983	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 22.4 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 4.5 cm Kaide Ç. 4.4 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, iç bükey konik kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Laflı 2003, Taf. 166e, 168e, 167c, 173d; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 279; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 8.	

Kat. No. 98 (Res. 98)	
Müze Env. No: 2-6/1999	
Müzeye Geliş Şek. : Hibe	
Ölçüleri: Yük. 17.8 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 3.8 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Laflı 2003, Taf. 195c, 198f; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 279; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-39; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Demir 2020, s. 143, Fig. 1, Kat. No. U11.	

Kat. No. 99 (Res. 99)	
Müze Env. No: 8-2/1990	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 24.5 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 4.8 cm Kaide Ç. 4.8 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, konik kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, s. 55, Çiz. XIa, Lev. XIb; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 278; Laflı 2003, Taf. 198b, 199e, 200f; Şimşek 2011, s. 397-398, Kat. No. 397-398; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17.	

Kat. No. 100 (Res. 100)	
Müze Env. No: 5-22/1979	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.8 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 3.3 cm Kaide Ç. 4.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, kalın uzun silindir boyunlu, oval gövdeli, aşağı doğru genişleyen iç bükey konik kaideli, yüzeyde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194f, 195a, 196d; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Şimşek 2013, s. 98, Kat. No. 07; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 7; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 101 (Res. 101)	
Müze Env. No: 5-23/1979	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.0 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 3.8 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindir boyunlu, küçük oval gövdeli, aşağı doğru genişleyen iç bükey kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Demir 2020, s. 143-144, Fig. 1-2, Kat. No. U12-U13.	

Kat. No. 102 (Res. 102)	
Müze Env. No: 5-24/1979	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.8 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 4.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindir boyunlu, küçük oval gövdeli, aşağı doğru genişleyen iç bükey yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194a, 195c, 199a; Dündar 2006, s. 115, Kat. No. U94; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Demir 2020, s. 143-144, Fig. 1-2, Kat. No. U12-U13.	

Kat. No. 103 (Res. 103)	
Müze Env. No: 1-1/1992	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.0 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 4.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindir boyunlu, oval gövdeli, aşağı doğru genişleyen iç bükey yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 1. Yüzyıl - MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194f, 195a; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Fırat 2012, s. 309, Çiz. 17, Kat. No. 17; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 6; Demir 2020, s. 143, Fig. 1, Kat. No. U11.	

Kat. No. 104 (Res. 104)	
Müze Env. No: 9-27/2001	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.9 Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 3.9 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, bant şeklinde düzleştirilmiş ağız kenarlı, uzun silindir boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194b, 195c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761.	

Kat. No. 105 (Res. 105)	
Müze Env. No: 9-28/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 16.3 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 3.8 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, bant şeklinde düzleştirilmiş ağız kenarlı, uzun silindir boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194b, 195c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761.	

Kat. No. 106 (Res. 106)	
Müze Env. No: 9-29/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 15.8 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 4.7 cm Kaide Ç. 4.2 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, uzun silindir boyunlu, oval gövdeli ve yayvan kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194b, 195c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761.	

Kat. No. 107 (Res. 107)	
Müze Env. No: 2007/65 (A)	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.0 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 4.5 cm Kaide Ç. 4.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, düzleştirilmiş geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, hafif iç bükey yayvan kaideli, kaidenin bir kısmı kırıktır.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Laflı 2003, Taf. 194b, 195c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761.	

Kat. No. 108 (Res. 108)	
Müze Env. No: 6-16/1973	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 20.9 cm Ağız Ç. 3.8 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 3.9 cm	
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/4 (Light Reddish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, uzun ince boyunlu, oval gövdeli, geniş uzun ayaklı.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 280; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Demir 2020, s. 143, Fig. 1, Kat. No. U10-U11.	

Kat. No. 109 (Res. 109)	
Müze Env. No: 5-25/1979	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 22.3 cm Ağız Ç. 3.8 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 4.1 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, kalın uzun silindirik boyunlu, küçük oval gövdeli, yuvarlak iç bükey kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Demir 2020, s. 143, Fig. 1, Kat. No. U10.	

Kat. No. 110 (Res. 110)	
Müze Env. No: 2010/51 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Kalkanca Mah. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 18.4 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 3.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, oval gövdeli, konik kaideli, ağız kenarında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 161, Taf. 5b-c; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Demir 2020, s. 143, Fig. 1, Kat. No. U10.	

Kat. No. 111 (Res. 111)	
Müze Env. No: 6-1/1984	
Müzeye Geliş Şek. : Hibe	
Ölçüleri: Yük. 20.4 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 5.0 cm Kaide Ç. 3.8 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, ince ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, kesik içi boş konik kaideli, kaide kısmında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XIVa, Çiz. XIIIb; Aydın 2000, s. 40, Lev. 11 a-b, Çiz. 14a-b, Kat. No. 41; Laflı 2003, s. 98, Taf. 166d, Taf. 167a-b-c-e; Kasapoğlu 2008, s. 121, Kat. No. 42-44; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 282; Yaşar 2010, Lev. IX, Kat. No. U63; Ergürer 2012, s. 608, Lev. 54, Kat. No. 113-114.	

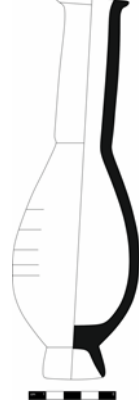
Kat. No. 112 (Res. 112)	
Müze Env. No: 2008/68 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 20.3 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 3.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, alta doğru açılan yüksek kaideli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. XIIb, Lev. XIIIa; Laflı 2003, s. 98, Taf. 166d, Taf. 167a-b-c-e; Aydın 2000, s. 40, Lev. 11 a-b, Çiz. 14a-b, Kat. No. 41; Kasapoğlu 2008, s. 121, Kat. No. 42-44; Mümin 2009, Lev. 54, Kat. No. 285; Şimşek 2011, s. 710, Kat. No. 761; Nasifoğlu 2021, s. 130-131, Kat. No. 170-171.	

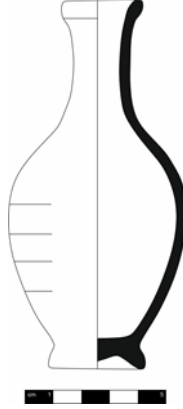
Kat. No. 113 (Res. 113)	
Müze Env. No: 2008/69 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 20.5 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 4.8 cm Kaide Ç. 3.9 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, alta doğru açılan yüksek kaideli, ağız kenarında yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XIVa, Çiz. XIIIb; Aydın 2000, s. 40, Lev. 11 a-b, Çiz. 14a-b, Kat. No. 41; Lafli 2003, s. 98, Taf. 166d, Taf. 167a-b-c-e; Kasapoğlu 2008, s. 121, Kat. No. 42-44; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 282; Yaşar 2010, Lev. IX, Kat. No. U63; Ergürer 2012, s. 608, Lev. 54, Kat. No. 113-114.	

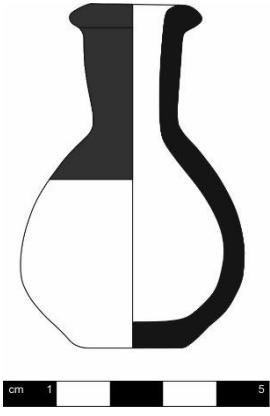
Kat. No. 114 (Res. 114)	
Müze Env. No: 2013/119 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 22.9 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 5.5 cm Kaide Ç. 4.3 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, konik kaideli, dudak kısmının bir bölümü kırık, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 135, abb. 106, Kat. No. 50; Aydın 2000, s. 40, Lev. 11 a-b, Çiz. 14a-b, Kat. No. 41; Lafli 2003, s. 98, Taf. 166d, Taf. 167a-b-c-e; Aydın Tavukçu 2006, s. 301, Çiz. 57, Kat. No. 111; Kasapoğlu 2008, s. 121, Kat. No. 42-44; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 282; Ergürer 2012, s. 608, Lev. 54, Kat. No. 113-114; Cappelletto-Indgjerd 2016, s. 683, Fig. 4.	

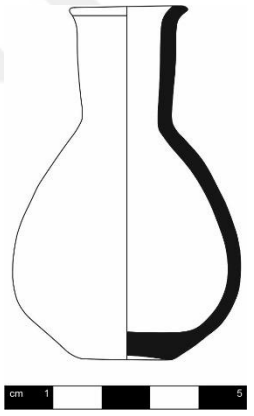
Kat. No. 115 (Res. 115)	
Müze Env. No: 2013/120 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Cedit Mah. Basarabya Sok. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 22.5 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 5.0 cm Kaide Ç. 4.2 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, konik kaidelidir.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Günay Tuluk 1999, s. 135, Abb. 106, Kat. No. 50; Aydın 2000, s. 40, Lev. 11 a-b, Çiz. 14a-b, Kat. No. 41; Laflı 2003, s. 98, Taf. 166d, Taf. 167a-b-c-e; Aydın Tavukçu 2006, s. 301, Çiz. 57, Kat. No. 111; Kasapoğlu 2008, s. 121, Kat. No. 42-44; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 282; Ergürer 2012, s. 608, Lev. 54, Kat. No. 113-114; Cappelletto-Indgjerd 2016, s. 683, Fig. 4.	

Kat. No. 116 (Res. 116)	
Müze Env. No: 2015/14 (A)	
Müze Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Kalkancı Mah. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 22.8 cm Ağız Ç. 4.1 cm Gövde Ç. 7.0 cm Kaide Ç. 4.3 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak yayvan ağızlı, alt kısmı şekillendirilmiş uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, konik kaideli, ağız kenarında ve kaidede yer yer kırıklar.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. XIVc, Lev. XIVg; Tuluk 1999, s. 135, Abb. 10c, Kat. No. 60; Aydın 2000, s. 40, Çiz. 14b, Kat. No. 42; Aydın Tavukçu 2007, s. 370, Lev. 45, Kat. No. 112; Kasapoğlu 2008, s. 44, Kat. No. 47; Mümin 2009, Lev. 53, Kat. No. 282; Yaşar 2010, Lev. IX/U61; Ergürer 2012, s. 53, Kat. No. 111; Şahin-Özbey 2017, s. 82, Kat. M5a-2; Süzer 2019, s. 73, Kat. No. 40.	

Kat. No. 117 (Res. 117)	
Müze Env. No: 2015/15(A)	
Müze Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Kalkancı Mah. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 22.2 cm Ağız Ç. 4.2 cm Gövde Ç. 7.3 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak yayvan ağızlı, alt kısmı şekillendirilmiş uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, konik kaideli, kaidenin bir bölümü eksik.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. XIVc, Lev. XIVg; Tuluk 1999, s. 135, Abb. 10c, Kat. No. 60; Aydın 2000, s. 40, Çiz. 14b, Kat. No. 42; Aydın Tavukçu 2007, s. 370, Lev. 45, Kat. No. 112; Kasapoğlu 2008, s. 44, Kat. No. 47; Mümin 2009, Lev. 54, Kat. No. 284; Yaşar 2010, Lev. IX/U61; Ergürer 2012, s. 53, Kat. No. 111; Şahin-Özbey 2017, s. 82, Kat. M5a-2; Süzer 2019, s. 73, Kat. No. 40.	

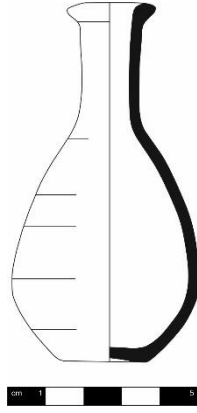
Kat. No. 118 (Res. 118)	
Müze Env. No: 2008/53(A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Yeşildere Mah. Akça Sok. Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 13.0 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 6.3 cm Kaide Ç. 3.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan oval gövdeli, iç bükey halka kaideli, boyun kırık olan yerden tümlenmiştir.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları	
Benzerleri: Aydın 2000, s. 97, Çiz. 15a, Lev. 11c, Kat. No. 43; Dündar 2008, s. 124, Res. 32, Lev. 16, Kat. No. U133; Kasapoğlu 2008, s. 120, Kat. No. 41; Nasıfoğlu 2021, s. 133, Kat. No. U175.	

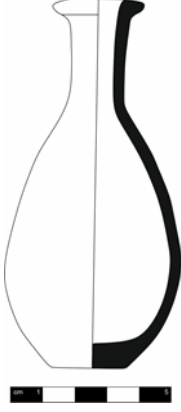
Kat. No. 119 (Res. 119)	
Müze Env. No: 2009/66 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 6.5 cm Ağız Ç. 2.5 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/3 (Pink) Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, torba gövdeli, omuzdan yukarısı kahverengi astar boyalı.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl ortaları-MS 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XVIII f; Camilli 1999, s. 133, Tav. 42, C.33.6.4; Yaşar 2010, Res. 18, Kat. No. U134; Şimşek 2011, s. 717, Kat. No. 772; Ergürer 2012, s. 597, Lev. 43, Kat. No. 89; Demir 2020, s. 144, Kat. No. U14.	

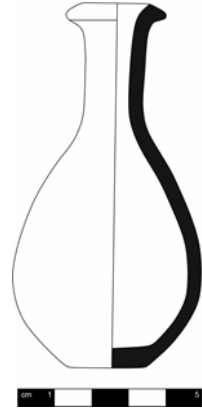
Kat. No. 120 (Res. 120)	
Müze Env. No: 2009/65 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 7.3 cm Ağız Ç. 2.5 cm Gövde Ç. 4.7 cm Kaide Ç. 2.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, torba karınlı, hafif iç bükey düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XVII c-XIX b, Çiz. XVI c-XVIII a; Camilli 1999, s. 121, Tav. 36, C.12.1.2; Aydın Tavukçu 2006, s. 381, Lev. 56, Res. 186, Kat. No. 181; Yaşar 2010, Res. 12, Lev. XII, Kat. No. U75; Şimşek 2011, s. 636, 793, Kat. No. 594, 931; Ergürer 2012, s. 597, Lev. 43, Kat. No. 90; Fırat 2012, s. 310, Çiz. 11; Demir 2020, s. 144, Kat. No. U17.	

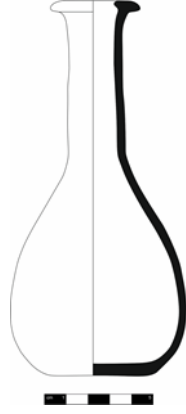
Kat. No. 121 (Res. 121)	
Müze Env. No: 2009/67(A)	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 7.5 cm Ağız Ç. 2.5 cm Gövde Ç. 4.3 cm Kaide Ç. 1.8 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/4 (Reddish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, silindirik boyunlu, torba karınlı, düz kaideli, üzerinde yer yer kireçlenmeler.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XVIIc-XIXb, Çiz. XVIc-XVIIIa; Camilli 1999, s. 121, Tav. 36, C.12.1.2; Aydın Tavukçu 2006, s. 381, Lev. 56, Res. 217, Kat. No. 179; Kasapoğlu 2008, s. 156, Res. 33, Kat. No. 27; Yaşar 2010, Lev. XII, Res. 12, Kat. No. U71; Şimşek 2011, s. 636, 793, Kat. No. 594, 931; Fırat 2012, s. 310, Çiz. 11; Demir 2020, s. 144, Kat. No. U16.	

Kat. No. 122 (Res. 122)	
Müze Env. No: 2015/37 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Çakırlar Yalı Mah. Atakum/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 10.0 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 6.4 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, şişkin karınlı, şişkin karınlı ve yuvarlak hafif iç bükey tabanlı.	
Tarih: MS 1. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 121, Tav. 38, C.22.1.1; Aydın Tavukçu 2006, s. 374, Lev. 49, Res. 174, Kat. No. 136; Şimşek 2011, s. 614, Kat. No. 559; Süzer 2019, s. 103, Kat. No. 70.	

Kat. No. 123 (Res. 123)	
Müze Env. No: 5-3/1976	
Müzeye Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: Yük. 9.5 cm Ağız Ç. 2.5 cm Gövde Ç. 2.9 cm Kaide Ç. 2.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/4 (Reddish Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, torba gövdeli, hafif içbükey düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXIIIa, Çiz. XXVb; Camilli 1999, s. 125, Tav. 38, C.23.1.4; Yaşar 2010, Res. 12, Lev. XII, Kat. No. 187; Şimşek 2011, s. 779, Kat. No. 885; Ergürer 2012, s. 581, Lev. 27, Kat. No. 38; Nasıfoğlu 2021, s. 91, Kat. No. U92.	

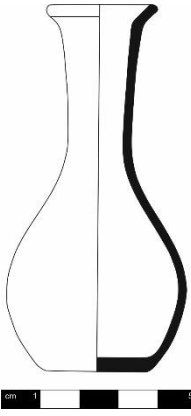
Kat. No. 124 (Res. 124)	
Müze Env. No: 5-2/1976	
Müzeye Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: Yük. 11.5 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 5.5 cm Kaide Ç. 2.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun ince silindirik boyunlu, torba gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXIIIa, Çiz. XXVb; Camilli 1999, s. 133, Tav. 42, C.33.8.1; Yaşar 2010, Res. 12, Lev. XII, Kat. No. 187; Şimşek 2011, s. 779, Kat. No. 885; Ergürer 2012, s. 581, Lev. 27, Kat. No. 38; Nasıfoğlu 2021, s. 91, Kat. No. U92.	

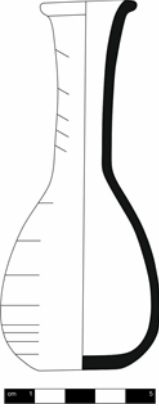
Kat. No. 125 (Res. 125)	
Müze Env. No: 2015/36 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Mezar Odası Kurtarma Kazısı (Çakırlar Yalı Mah. Atakum/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 9.9 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 5.1 cm Kaide Ç. 2.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, omuzdan karına doğru genişleyen, karından tabana doğru daralan formu, düz yuvarlak tabanlı.	
Tarih: MÖ 1. yüzyıl sonları-MS 1. yüzyıl başları	
Benzerleri: Lap 1961, Tip D/199; Günay 1989, Lev. XXIIIa, Çiz. XXVb; Camilli 1999, s. 125, Tav. 38, C.23.1.4; Yaşar 2010, Res. 12, Lev. XII, Kat. No. 187; Şimşek 2011, s. 779, Kat. No. 885; Ergürer 2012, s. 581, Lev. 27, Kat. No. 38; Süzer 2019, s. 103, Kat. No. 70; Nasıfoğlu 2021, s. 91, Kat. No. U92.	

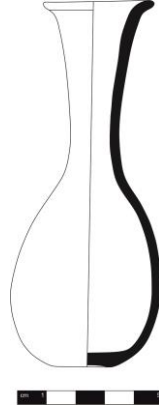
Kat. No. 126 (Res. 126)	
Müze Env. No: 2007/61 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.3 cm Ağız Ç. 4.0 cm Gövde Ç. 8.1 cm Kaide Ç. 4.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, konik gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. XXVb; Camilli 1999, s. 125, Tav. 40, C.23.1.1; Aydın Tavukçu 2006, s. 101, Çiz. 74, Lev. 48, Kat. No. 128; Yaşar 2010, Res. 12, Kat. No. U77, U100; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 39, Kat. No. 53,55; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 12; Şahin-Özbey 2017, s. 170, Kat. M12-1; Demir 2020, s. 144, Fig. 2, Kat. No. U21.	

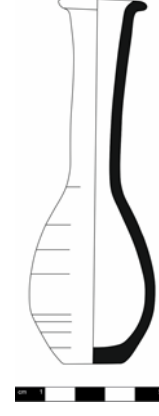
Kat. No. 127 (Res. 127)	
Müze Env. No: 9-30/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.8 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 7.4 cm Kaide Ç. 4.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 125, Tav. 40, C.23.1.1; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 39, Kat. No. 53,55; Fırat 2012, s. 310, Çiz. 14; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 12; Şahin-Özbey 2017, s. 170, Kat. M12-1.	

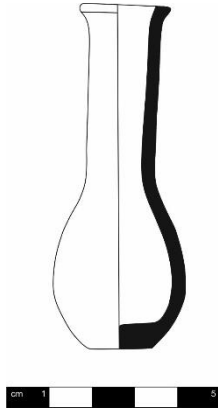
Kat. No. 128 (Res. 128)	
Müze Env. No: 9-31/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 14.0 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 5.5 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. XXIa; Camilli 1999, s. 125, Tav. 40, C.23.1.1; Aydın Tavukçu 2006, s. 106, Çiz. 101, Lev. 52, Kat. No. 155; Kasapoğlu 2008, s. 45, Kat. No. 48; Yaşar 2010, Res. 14, Kat. No. U103, Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 39, Kat. No. 53,55; Sönmez 2015, s. 276, Fig. 12; Şahin-Özbey 2017, s. 170, Kat. M12-1; Süzer 2019, s. 99, Kat. No. 66; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 13.	

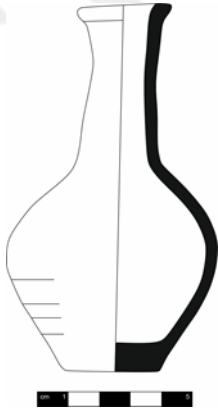
Kat. No. 129 (Res. 129)	
Müze Env. No: 2015/16 (A)	
Müze Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Kalkancı Mah. İlkadım/Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 9.4 cm Ağız Ç. 2.6 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, torba gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Lapp 1961, s. 199/D; Camilli 1999, s. 125, 129, Tav. 38,40, C.23.1.1, C.23.9.8; Aydın Tavukçu 2006, s. 102, Lev. 50, Çiz. 86, Kat. No. 140; Dündar 2008, s. 124, Lev. 16, Kat. No. U34; Kasapoğlu 2008, s. 152, Res. 14, Kat. No. 8; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 492, Res. 6, Kat. No. U17; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 30, Kat. No. 7-8; Şahin-Özbey, 2017, s. 82, Kat. M5a-1.	

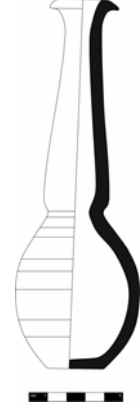
Kat. No. 130 (Res. 130)	
Müze Env. No: 9-33/2001	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 12.3 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Munsell: Hamur rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Eserin Tanımı: Yuvarla ağızlı, uzun silindirik boyunlu, torba gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Lapp 1961, s. 199/D; Günay 1989, Çiz. XXIa; Camilli 1999, s. 125, 129, Tav. 38,40, C.23.1.1, C.23.9.8; Aydın Tavukçu 2006, s. 102, Lev. 50, Çiz. 86, Kat. No. 140; Dündar 2008, s. 124, Lev. 16, Kat. No. U34; Kasapoğlu 2008, s. 152, Res. 14, Kat. No. 8; Yaşar 2010, Res. 14, Kat. No. 104; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 492, Res. 6, Kat. No. U17; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 29, Kat. No. 5; Şahin-Özbey, 2017, s. 82, Kat. M5a-1; Ergürer 2012, s. 30, Kat. No. 7-8; Süzer 2019, s. 99, Kat. No. 66.	

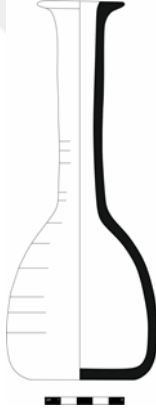
Kat. No. 131 (Res. 131)	
Müze Env. No: 9-32/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 12.7 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 5.1 cm Kaide Ç. 2.1 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, torba gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Lapp 1961, s. 199/D; Günay 1989, Çiz. XXIa; Camilli 1999, s. 125, 129, Tav. 38,40, C.23.1.1, C.23.9.8; Aydın Tavukçu 2006, s. 102, Lev. 50, Çiz. 86, Kat. No. 140; DüNDAR 2008, s. 124, Lev. 16, Kat. No. U34; Kasapoğlu 2008, s. 152, Res. 14, Kat. No. 8; Yaşar 2010, Res. 15, Kat. No. U108; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 492, Res. 6, Kat. No. U17; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 29, Kat. No. 5; Şahin-Özbey, 2017, s. 82, Kat. M5a-1; Süzer 2019, s. 100, Kat. No. 67.	

Kat. No. 132 (Res. 132)	
Müze Env. No: 6-4/2000	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 12.3 cm Ağız Ç. 3.0 cm Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. 2.1 cm	
Munsell: Hamur rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Eserin Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa dönük ağız kenarlı, ağıza doğru genişleyen uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Lapp 1961, s. 199/D; Günay 1989, Çiz. XXIb; Camilli 1999, s. 125, 129, Tav. 38,40, C.23.1.1, C.23.9.8; Aydın Tavukçu 2006, s. 102, Lev. 50, Çiz. 86, Kat. No. 140; DüNDAR 2008, s. 124, Lev. 16, Kat. No. U34; Kasapoğlu 2008, s. 152, Res. 14, Kat. No. 8; Yaşar 2010, Res. 15, Kat. No. U108; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 492, Res. 6, Kat. No. U17; Ergürer 2012, s. 30, Kat. No. 14-16; Şahin-Özbey, 2017, s. 82, Kat. M5a-1; Ergürer 2012, s. 30, Kat. No. 7-8.	

Kat. No. 133 (Res. 133)	
Müze Env. No: 6-5/2000	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 8.1 cm Ağız Ç. 2.2 cm Gövde Ç. 3.1 cm Kaide Ç. 1.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik dudak kenarlı, silindir boyunlu, torba gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MÖ 1. yüzyılın ikinci yarısı-MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Lapp 1961, s. 199/D; Camilli 1999, s. 125, 129, Tav. 38,40, C.23.1.1, C.23.9.8; Aydın Tavukçu 2006, s. 102, Lev. 50, Çiz. 86, Kat. No. 140; Dündar 2008, s. 124, Lev. 16, Kat. No. U34; Kasapoğlu 2008, s. 152, Res. 14, Kat. No. 8; Saraçoğlu-Çekilmez 2011, s. 492, Res. 6, Kat. No. U17; Şimşek 2011, s. 634, Kat. No. 589; Ergürer 2012, s. 30, Kat. No. 7-8; Şahin-Özbey 2017, s. 82, Kat. M5a-1.	

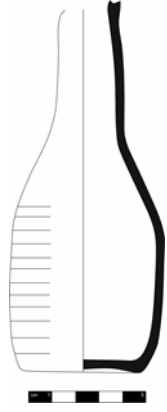
Kat. No. 134 (Res. 134)	
Müze Env. No: 6-10/1982	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 11.9 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 6.8 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın kalınlaştırılmış ağız kenarlı, silindirik boyunlu, yuvarlak omuzlu, küresel gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyılın başları	
Benzerleri: Camilli 1999, s. 125, Tav. 38, C.23.1.8; Dündar 2008, s. 129, Lev. 19, Kat. No. U154.	

Kat. No. 135 (Res. 135)	
Müze Env. No: 6-9/1982	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.6 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 6.6 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, konik uzun boyunlu, boyundan gövdeye geçiş keskin hatlı, küre gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1-2. yüzyıl	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 164bc-d; Dündar 2008, s. 126, Res. 35, Lev. 17, Kat. No. U144; Sönmez 2015, s. 279, Fig. 39; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 168.	

Kat. No. 136 (Res. 136)	
Müze Env. No: 8-1/1974	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 24.0 cm Ağız Ç. 5.3 cm Gövde Ç. 9.4 cm Kaide Ç. 6.3 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, çan ya konik gövdeli, geniş düz kaideli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Polat 2005, Kat. No. Bk.13; Kasapoğlu 2008, s. 46, Kat. No. 51; Yaşar 2010, Res. 19, Kat. No. U142; Indgjerd 2014, s. 48, HNE-SF:12-23; Sönmez 2015, s. 279, Fig. 39; Yıldız 2016, s. 24, Kat. No. 11; Şahin-Özbey 2017, s. 174, Kat. M13-2.	

Kat. No. 137 (Res. 137)	
Müze Env. No: 9-10/1973	
Müze Geliş Şek. : Yüzey Araştırması (Prof. Dr. Bahadır Alkım ve Heyetinin Samsun araştırmaları)	
Ölçüleri: Yük. 16.0 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 5.3 cm Kaide Ç. 3.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa dönük ağız kenarlı, ince boyunlu, boyundan aşağı doğru daralan oval gövdeli, düz kaideli, dudak kısmında daldırma tekniğiyle yapılmış boya bezemeli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIc; Aydın Tavukçu 2006, s. 119, Çiz. 142-143, Kat. No. 196-197; Kasapoğlu 2008, s. 40, Kat. No. 38; Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 287; Şimşek 2011, s. 809, Kat. No. 977; Aksu 2019, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc; Demir 2020, s. 144, Fig. 2, U23; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 14.	

Kat. No. 138 (Res. 138)	
Müze Env. No: 3-1/1976	
Müze Geliş Şek. : Müsadere	
Ölçüleri: Yük. 17.5 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 6.1 cm Kaide Ç. 3.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa dönük ağız kenarlı, ince boyunlu, boyundan aşağı doğru daralan oval gövdeli, düz kaideli, dudak kısmında daldırma tekniğiyle yapılmış boya bezemeli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, s. 83, Çiz. XXXIa, Lev. XXVIIIg; Aydın 2000, s. 50, Çiz. 19b, Lev. 14d, Kat. No. 56; Aydın Tavukçu 2006, s. 119, Çiz. 142-143, Kat. No. 196-197; Kasapoğlu 2008, s. 40, Kat. No. 38; Şimşek 2011, s. 809, Kat. No. 977; Aksu 2019, s. 184, Fig. 31, Lev. XXb; Demir 2020, s. 144, Fig. 2, U23; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 14.	

Kat. No. 139 (Res. 139)	
Müze Env. No: 11-3/1975	
Müze Geliş Şek. : Kurtarma Kazısı (Amisos)	
Ölçüleri: Yük. 16 cm Ağız Ç. - Gövde Ç. 6.8 cm Kaide Ç. 5.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Ağız kısmı kırık, dar uzun boyunlu, geniş silindirik gövdeli, düz dipli, gövde üzerinde sık, yatay ve birbirine paralel yivler bulunmakta.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIa, Çiz. XXXa; Camilli 1999, s. 133, Tav. 42, C.41.1.1.	

Kat. No. 140 (Res. 140)	
Müze Env. No: 2019/45 (A)	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.6 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 6.2 cm Kaide Ç. 4.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 4/6 (Yellowish Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, boyun bitiminden karına doğru genişleyen torba formulu, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXIVc, Çiz. XXVIa; Camilli 1999, s. 129, Tav. 40, C.23.9.2; Nasıfoğlu 2021, s. 128, Kat. No. U166.	

Kat. No. 141 (Res. 141)	
Müze Env. No: 6-3/2000	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.0 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 5.4 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, silindirik boyunlu, konik gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIc; Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 287; Erdoğan-Aktaş 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc; Şimşek 2011, s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048; Ok 2014, s. 90, Şek. 31a; Sönmez 2015, s. 277, Fig. 25, 26; Aksu 2019, s. 184, Fig. 31, Lev. XXb; Demir 2020, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.	

Kat. No. 142 (Kat. No. 142)	
Müze Env. No: 6-11/1982	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 4.6 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Eserin Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIc; Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 288; Erdoğan-Aktaş 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc; Şimşek 2011, s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048; Ok 2014, s. 90, Şek. 31a; Sönmez 2015, s. 278, Fig. 22, 24; Aksu 2019, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc; Demir 2020, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.	

Kat. No. 143 (Res. 143)	
Müze Env. No: 2007/62 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 20.4 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 5.2 cm Kaide Ç. 3.2 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIII f; Erdoğan-Aktaş 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVI c; Şimşek 2011, s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048; Ok 2014, s. 90, Şek. 31a; Demir 2020, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.	

Kat. No. 144 (Res. 144)	
Müze Env. No: 8-11/2001	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.0 cm Ağız Ç. 3.1 cm Gövde Ç. 4.4 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red) Astar Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 288; Erdoğan-Aktaş 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVI c; Şimşek 2011, s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048; Ok 2014, s. 90, Şek. 31a; Sönmez 2015, s. 277, Fig. 25, 26; Demir 2020, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.	

Kat. No. 145 (Res. 145)	
Müze Env. No: 2019/46 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.1 cm Ağız Ç. 2.9 cm Gövde Ç. 4.5 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Günay 1989, Çiz. XXXIb, Lev. XXVIIIId; Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 288; Erdoğan-Aktaş 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc; Şimşek 2011, s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048; Ok 2014, s. 90, Şek. 31a; Sönmez 2015, s. 277, Fig. 25, 26; Demir 2020, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.	

Kat. No. 146 (Res. 146)	
Müze Env. No: 6-12/1982	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.3 cm Ağız Ç. 2.8 cm Gövde Ç. 4.0 cm Kaide Ç. 2.5 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa taşkın ağız kenarlı, silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl başları	
Benzerleri: Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 288; Erdoğan-Aktaş 2011, s. 190, Fig. 37, Lev. XXVIc; Şimşek 2011, s. 879-880, Kat. No. 1043-1045, 1048; Ok 2014, s. 90, Şek. 31a; Sönmez 2015, s. 277, Fig. 22, 24; Demir 2020, s. 144-145, Fig. 2-3, Kat. No. U23-U24, U26.	

Kat. No. 147 (Res. 147)	
Müze Env. No: 4-9/1971	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 14.8 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 5.1 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 10 R 5/6 (Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, torba gövdeli, düz dipli, ağız kısmı akıtma boya bezemeli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl ikinci çeyreği	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIII d-f, Çiz. XXXI b; Şahin-Özbey 2017, s. 114, Kat. M5c-4; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U25; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 12.	

Kat. No. 148 (Res. 148)	
Müze Env. No: 4-10/1971	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 14.4 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 4.1 cm Kaide Ç. 2.6 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink) Astar Rengi: 10 R 4/4 (Weak Red)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, torba gövdeli, düz dipli, ağız kısmı akıtma boya bezemeli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonu-MS 2. yüzyıl ikinci çeyreği	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIII d-f, Çiz. XXXI b; Mümin 2009, Lev. 55, Kat. No. 287; Şahin-Özbey 2017, s. 114, Kat. M5c-4; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U25; Doğan-Lebe 2021, s. 391, Fig. 11.	

Kat. No. 149 (Res. 149)	
Müze Env. No: 2005/51(A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Odası Temizlik Çalışmasından (Karasamsun Mah. Mehtap Cad. Samsun)	
Ölçüleri: Yük. 27.5 cm Ağız Ç. 6.0 cm Gövde Ç. 10.1 cm Kaide Ç. 6.4 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 2.5 YR 2.5/0 (Black)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli. Ağız kenarı ve boynun üst kısmı akıtma boya bezemeli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 191e; Şimşek 2011, s. 1030, Kat. No.1490; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28, U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 150 (Res. 150)	
Müze Env. No: 2007/9 (A)	
Müze Geliş Şek. : Mezar Kazısından (Samsun/Merkez)	
Ölçüleri: Yük. 22 cm Ağız Ç. 4.6 cm Gövde Ç. Kaide Ç.	
Hamur Rengi: 5 YR 6/4 (Light Reddish Brown) Astar Rengi: 2.5 YR 2.5/0 (Black)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli, ağız kenarı ve boynun üst kısmı akıtma boya bezemeli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyıl	
Benzerleri: Şimşek 2011, s. 434, Kat. No. 176; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

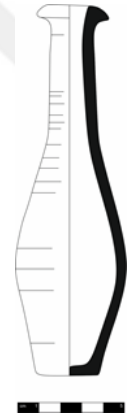
Kat. No. 151 (Res. 151)	
Müze Env. No: 4-1/1996	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 21.9 cm Ağız Ç. 3.9 cm Gövde Ç. 7.1 cm Kaide Ç. 3.6 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, iç bükey düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 152 (Res. 152)	
Müze Env. No: 7-6/1973	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 19.5 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6.1 cm Kaide Ç. 3.4 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, iç bükey düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIe; Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 153 (Res. 153)	
Müze Env. No: 7-7/1973	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.5 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 6.2 cm Kaide Ç. 3.6 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

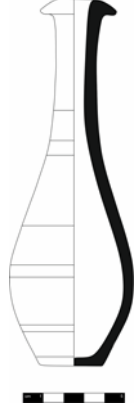
Kat. No. 154 (Res. 154)	
Müze Env. No: 7-8/1973	
Müze Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.7 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 5.8 cm Kaide Ç. 3.5 cm	
Hamur Rengi: 10 YR 7/4 (Very Pale Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32.	

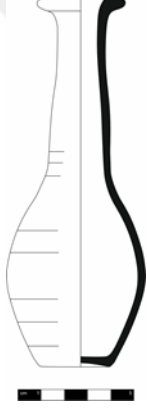
Kat. No. 155 (Res. 155)	
Müze Env. No: 7-9/1973	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.0 cm Ağız Ç. 3.4 cm Gövde Ç. 5.5 cm Kaide Ç. 3.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32.	

Kat. No. 156 (Res. 156)	
Müze Env. No: 15-6/1978	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.5 cm Ağız Ç. 3.3 cm Gövde Ç. 5.2 cm Kaide Ç. 2.9 cm	
Hamur Rengi: 5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIe; Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

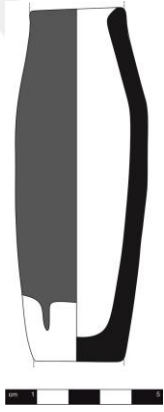
Kat. No. 157 (Res. 157)	
Müze Env. No: 2007/63 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.8 cm Ağız Ç. 3.2 cm Gövde Ç. 5.6 cm Kaide Ç. 3.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, hafif iç bükey düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIe; Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 158 (Res. 158)	
Müze Env. No: 2010/6 (A)	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.4 cm Ağız Ç. 3.5 cm Gövde Ç. 5.2 cm Kaide Ç. 3.5 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, uzun oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Günay 1989, Lev. XXVIIIe; Laflı 2003, Taf. 191b-c-d; Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Indgjerd 2014, s. 47, B52:2:N10, B68:2:N7; Demir 2020, s. 145, Fig. 3, Kat. No. U28-U32; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 159 (Res. 159)	
Müze Env. No: 5-21/1979	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 18.1 cm Ağız Ç. 3.7 cm Gövde Ç. 6.1 cm Kaide Ç. 3.1 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, küçük yuvarlak düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 160 (Res. 160)	
Müze Env. No: 6-18/1973	
Müzeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 16.0 cm Ağız Ç. 3.6 cm Gövde Ç. 6.0 cm Kaide Ç. 3.0 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, şişkin oval gövdeli, iç bükey düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 161 (Res. 161)	
Müze Env. No: 2007/64 (A)	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 17.3 cm Ağız Ç. 4.0 cm Gövde Ç. 5.6 cm Kaide Ç. 3.3 cm	
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)	
Tanımı: Yuvarlak ağızlı, dışa çekik geniş ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, oval gövdeli, düz dipli.	
Tarih: MS 1. yüzyıl sonları-MS 2. yüzyılın ilk yarısı	
Benzerleri: Şimşek 2011, s. 627, Kat. No. 572; Nasıfoğlu 2021, s. 129, Kat. No. 167.	

Kat. No. 162 (Res. 162)	
Müze Env. No: 1-18/1958	
Müzeeye Geliş Şek. : Satın Alma	
Ölçüleri: Yük. 11.8 cm Ağız Ç. - Gövde Ç. 4.2 cm Kaide Ç. -	
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow) Astar Rengi: 10 R 3/4 (Dusky Red)	
Tanımı: Ağız ve kaide kısmı kırık. Gövde üzerinde kırmızı renkte boya bezeme.	
Tarih: MS 5-6. yüzyıl	
Benzerleri: Arslan 2004, Lev. 37, Fig. 6/69; Türker 2005, s. 324, Res. 8/6; Şimşek-Duman 2007, s. 307, Res. 20; Sánchez and Martin 2008, s. 166, Fig. 7/19; Dündar 2008, s. 137, Kat. No. U196, Lev. 24; Lafli 2012, s. 190, 3/1,20; Argun 2019, Kat. No. 27-28.	

RESİMLER

Resim 1

Resim 2

Resim 3

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 7

Resim 8

Resim 9

Resim 10

Resim 11

Resim 12

Resim 13

Resim 14

Resim 15

Resim 16

Resim 17

Resim 18

Resim 19

Resim 20

Resim 21

Resim 22

Resim 23

Resim 24

Resim 25

Resim 26

Resim 27

Resim 28

Resim 29

Resim 30

Resim 31

Resim 32

Resim 33

Resim 34

Resim 35

Resim 36

Resim 37

Resim 38

Resim 39

Resim 40

Resim 41

Resim 42

Resim 43

Resim 44

Resim 45

Resim 46

Resim 47

Resim 48

Resim 49

Resim 50

Resim 51

Resim 52

Resim 53

Resim 54

Resim 55

Resim 56

Resim 57

Resim 58

Resim 59

Resim 60

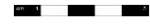
Resim 61

Resim 62

Resim 63

Resim 64

Resim 65

Resim 66

Resim 67

Resim 68

Resim 69

Resim 70

Resim 71

Resim 72

Resim 73

Resim 74

Resim 75

Resim 76

Resim 77

Resim 78

Resim 79

Resim 80

Resim 81

Resim 82

Resim 83

Resim 84

Resim 85

Resim 86

Resim 87

Resim 88

Resim 89

Resim 90

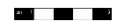
Resim 91

Resim 92

Resim 93

Resim 94

Resim 95

Resim 96

Resim 97

Resim 98

Resim 99

Resim 100

Resim 101

Resim 102

Resim 103

Resim 104

Resim 105

Resim 106

Resim 107

Resim 108

Resim 109

Resim 110

Resim 111

Resim 112

Resim 113

Resim 114

Resim 115

Resim 116

Resim 117

Resim 118

Resim 119

Resim 120

Resim 121

Resim 122

Resim 123

Resim 124

Resim 125

Resim 126

Resim 127

Resim 128

Resim 129

Resim 130

Resim 131

Resim 132

Resim 133

Resim 134

Resim 135

Resim 136

Resim 137

Resim 138

Resim 139

Resim 140

Resim 141

Resim 142

Resim 143

Resim 144

Resim 145

Resim 146

Resim 147

Resim 148

Resim 149

Resim 150

Resim 151

Resim 152

Resim 153

Resim 154

Resim 155

Resim 156

Resim 157

Resim 158

Resim 159

Resim 160

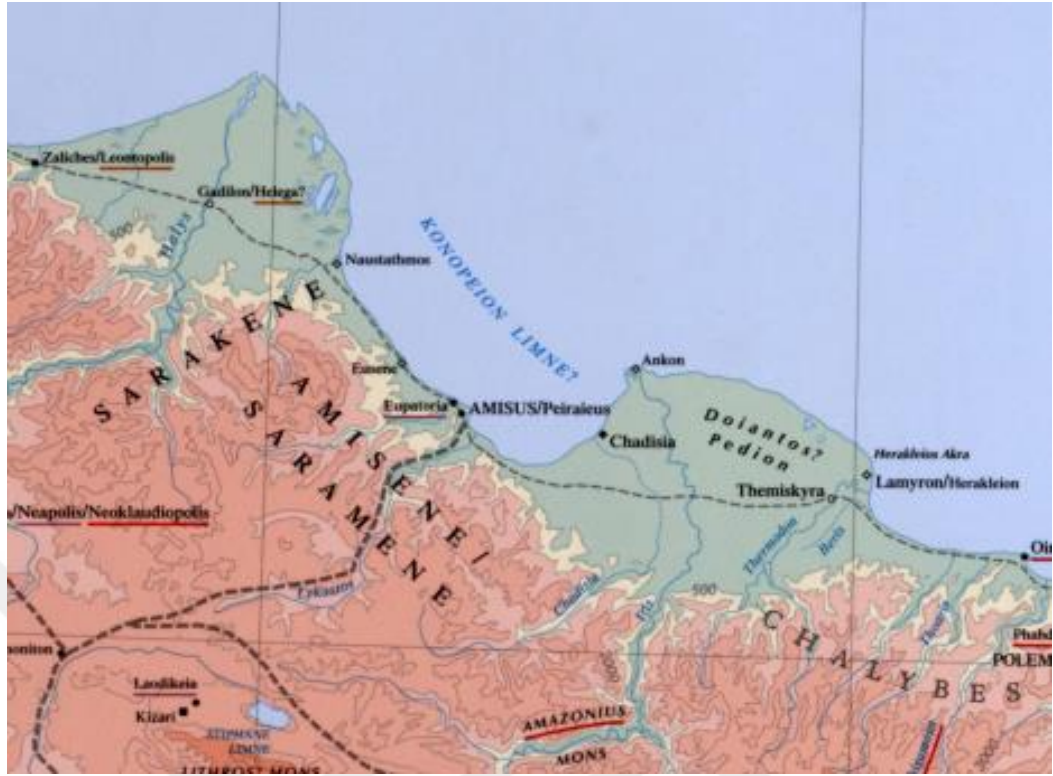
Resim 161

Resim 162

HARİTALAR

Harita 1: Amisos
(Talbert 2000, Harita. 87)

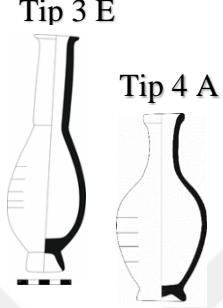
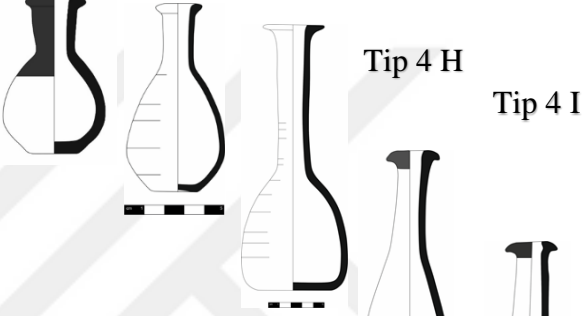

Harita 2: Karadenizde Grek Kolonizasyonu
(Arslan 2007, s. 8)

KRONOLOJİK GELİŞİM TABLOSU

Tarih	
MÖ 4. YY	 Tip 1
MÖ 3. YY	 Tip 2 A
MÖ 2. YY	 Tip 2 B
MÖ 1. YY	 Tip 2 C
MÖ 1. YY	 Tip 2 D
MÖ 1. YY	 Tip 2 E
MÖ 1. YY	 Tip 3 A
MÖ 1. YY	 Tip 3 B

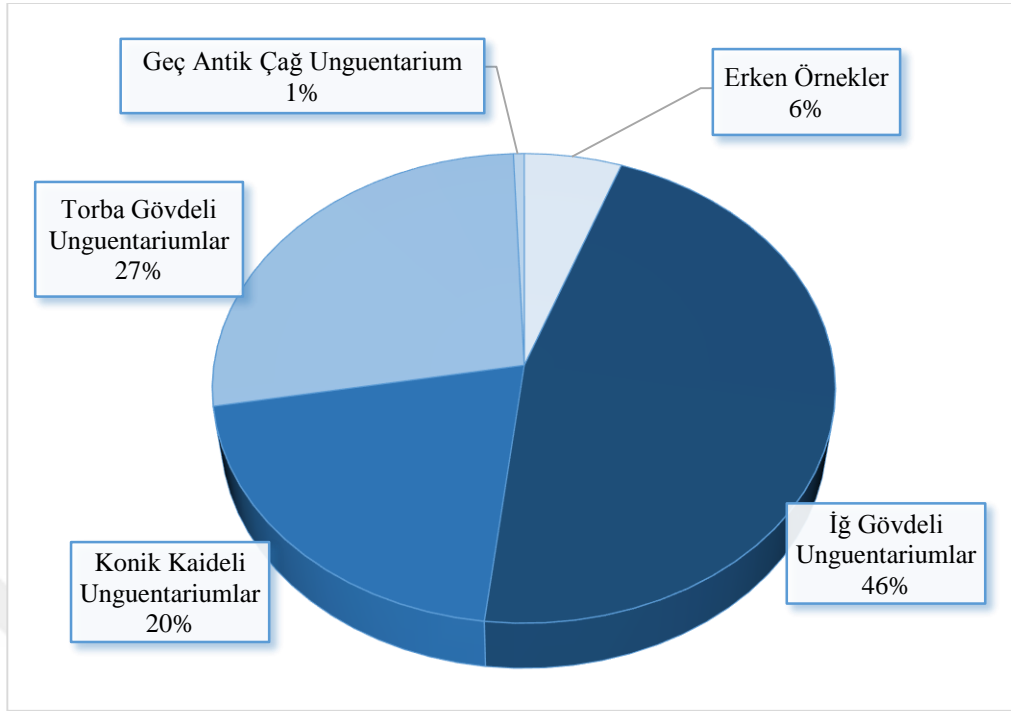
Tablo 1. Samsun Müzesi İğ Gövdeli Unguentariumların Kronolojik Gelişimi

Tarih	
MÖ 1. YY	 <p>Tip 3 E</p> <p>Tip 4 A</p>
MS 1. YY	 <p>Tip 4 B</p> <p>Tip 4 C</p> <p>Tip 4 G</p> <p>Tip 4 H</p> <p>Tip 4 I</p>
MS 2. YY	

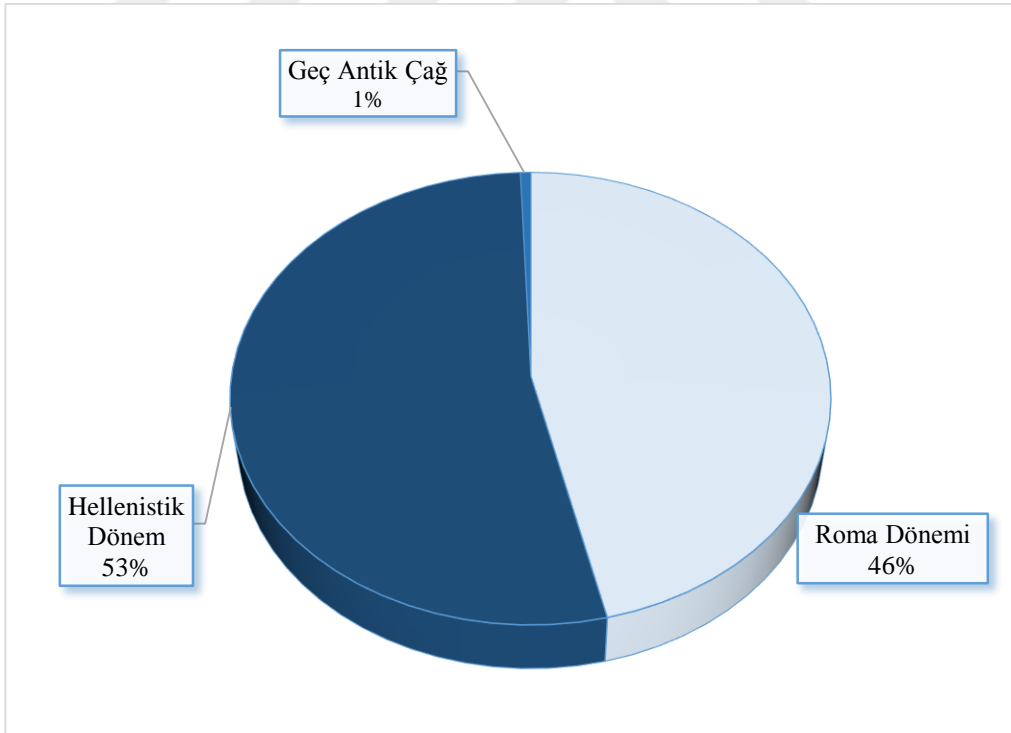
Tablo 2. Samsun Müzesi Torba Gövdeli Unguentariumların Kronolojik Gelişimi

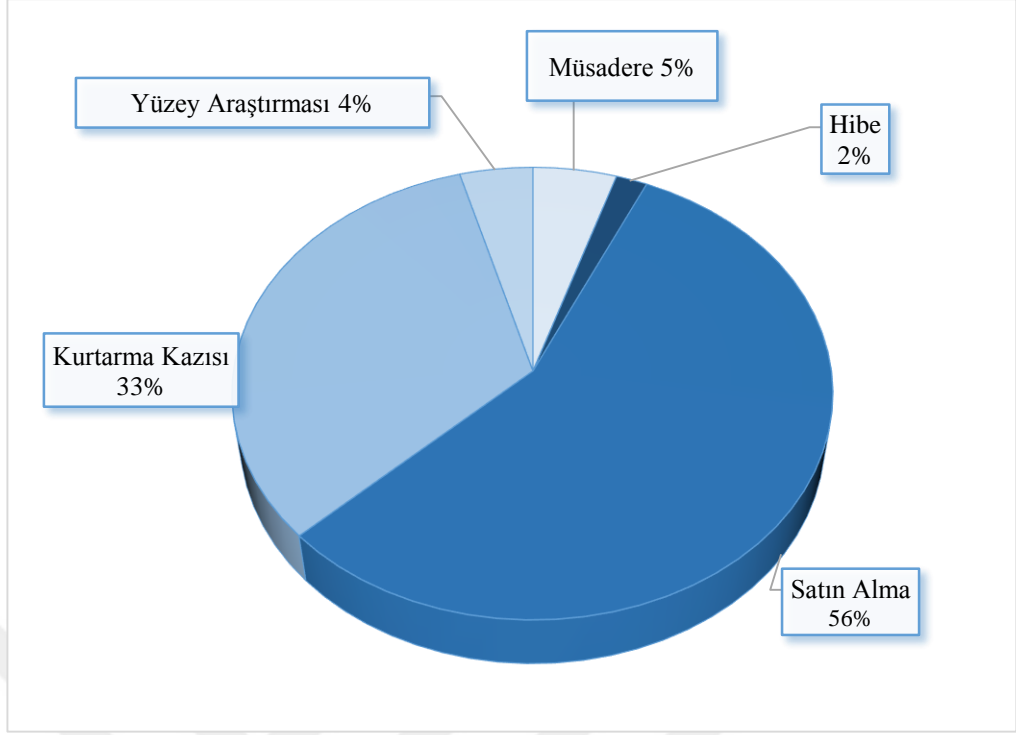
EKLER

Ek 1. Samsun Müzesi Unguentariumlarının Form Dağılımı

Ek 2. Samsun Müzesi Unguentariumlarının Dönemlere Göre Dağılımı

Ek 3. Samsun Müzesi Unguentariumlarının Müzeye Geliş Şekilleri

ÖZGEÇMİŞ

İlk, orta ve lise öğrenimini Samsun'da tamamladı. Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümünden 2018 yılında mezun oldu. 2019 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalında Yüksek Lisans öğrenimine başladı.

İletişim Bilgileri

Öğrenci No: 18230502

ORCID ID : 0000-0003-3374-2492

Yayınlar:

- 1- Burcu Kaya & Akın Temür (2021). Amisos'tan Bir Grup Mezar Buluntusu Unguentarium. TÜBA-KED Türkiye Bilimler Akademisi Kültür Envanteri Dergisi, S. 23.